

ŠKODA

INSTRUKCJA OBSŁUGI I KONSERWACJI

samochodów osobowych

105 · 120 · 130 · 135 · 136

INSTRUKCJA OBSŁUGI I KONSERWACJI

SAMOCHODÓW OSOBOWYCH **ŠKODA**

105 L
120 L
120 GL

130 L
130 GL
135 L
135 GL
136 L
136 GL

WYDANIE VI. (1987)

ZAKŁADY SAMOCHODOWE, PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTWOWE MLADÁ BOLESLAV

Szanowny właścicielu nowego samochodu!

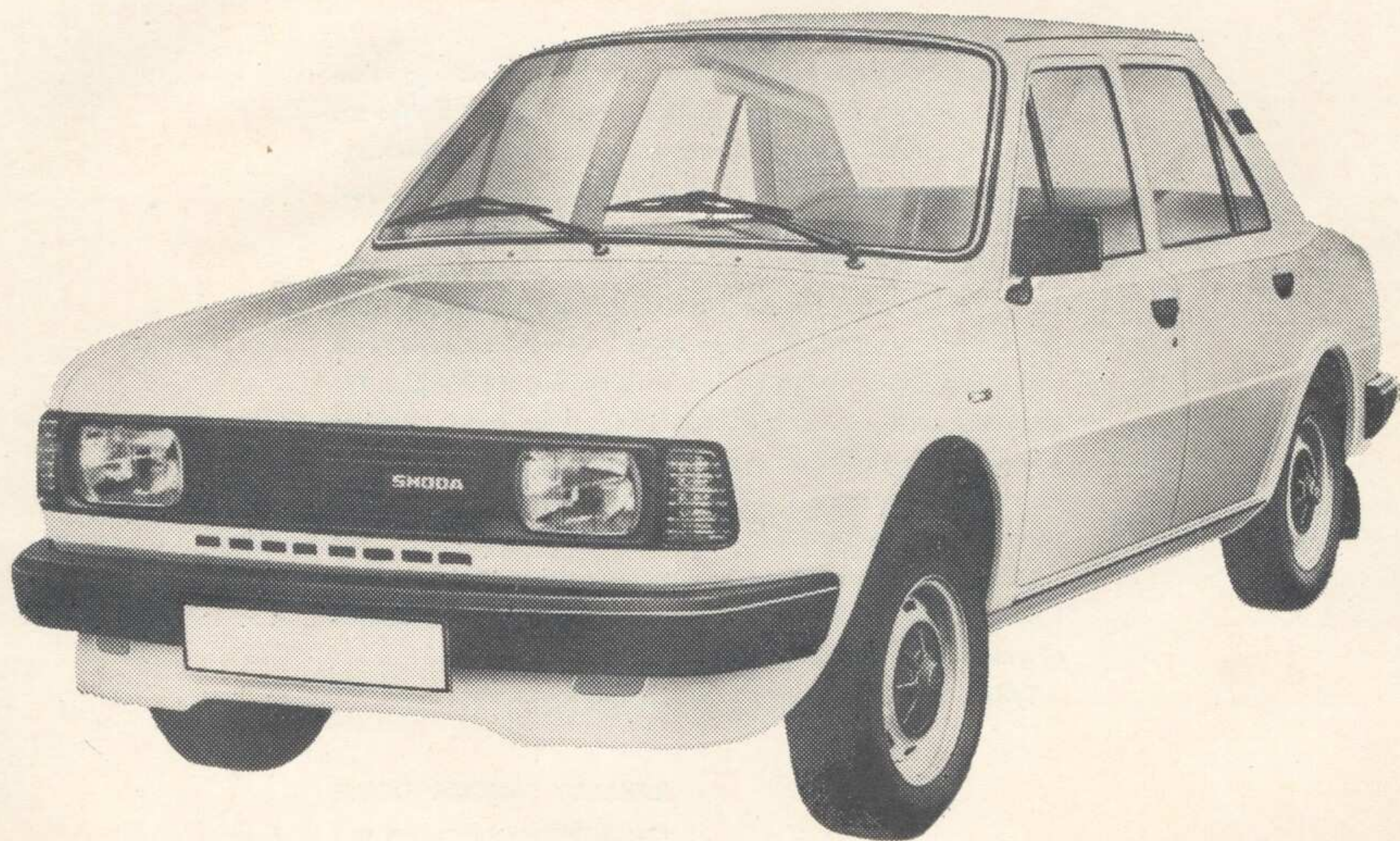
Zadaniem niniejszej broszurki jest zapoznanie Was z obsługą i konserwacją nowego samochodu SKODA. Mimo, iż wielu z Was zna czynności związane z obsługą i konserwacją poprzednio użytkowanego innego samochodu, prosimy o zapoznanie się z treścią niniejszej instrukcji.

W instrukcji znajdują się informacje, które mogą być dla Was bardzo pożyteczne. Prosimy więc o uważne przeczytanie całej instrukcji od początku do samego końca i nie wybieranie tylko tych rozdziałów, które wydają się dla Was bardziej interesujące. Poszczególne części nawiązują do siebie i tylko w ten sposób uzyskacie doskonały pogląd o całym samochodzie, oraz pogląd w jaki sposób uszeregowano informacje w broszurce, w przypadku, gdy zajdzie potrzeba odnalezienia ich.

Należy również zwrócić uwagę na warunki gwarancji na samochód i podczas okresu gwarancyjnego utrzymywać go według zaleceń przytoczonych w niniejszej broszurce.

Tysiące szczęśliwych kilometrów życzy producent samochodu

ZAKŁADY SAMOCHODOWE
Przedsiębiorstwo Państwowe
MLADA BOLESLAV

SKODA

SPIS TREŚCI

INFORMACJE DLA UŻYTKOWNIKÓW SAMOCHODÓW

Ciśnienie w ogumieniu

Koła przednie	Koła tylne
150 kPa[1])	190 kPa[1])
160 kPa[2])	210 kPa[2])

[1]) Przy obciążenie połowicznym (maks. 200 kg)
[2]) Przy obciążenie całkowitym (400 kg) lub podczas jazdy po autostradzie

Świece zapłonowe

Skoda 105 L; 120 L; 120 GL — PAL Super N 7Y
Bosch W 200 T 35
Champion L 87 Y
KLG 705 S
NGK BP6HS

Skoda 130 L; 130 GL — PAL Super N 8Y
Bosch Super W 5B C
Champion L 87 Y
KLG 755 S
NGK BP7 HS

SKODA 135 L; 135 GL — PAL Super G 7Y
Bosch H8D, H8DC, H7DC
Champion BN9Y, S9YC
NGK BP 6EFS

SKODA 136 L, 136 GL — PAL Super G8Y
Bosch H6D, H6DC, H6DP, F6DC, F5DC
Champion BN 6Y, BN 7Y S7YC
N6GK BP7EFS

Szczelina między elektrodami 0,6 mm

Wyprzedzenie zapłonu

Skoda 105 L — 3° ±2° — ustaw. z tendencją 3°—5°

Skoda 120 L, 120 GL, 130 L, 130 GL — 5° ±2° — ustaw. z tendencją 5°—7°

Skoda 135 L, 135 GL — 4° ±1° — ustaw. z tendencją 4°—6°

Skoda 136 L, 136 GL — 2° ±1° — ustaw. z tendencją 2°—4°

Luz zaworów (zimny silnik)

Skoda 105 L, 120 L, 120 GL — ssący 0,15 mm, wydechowy 0,20 mm

Skoda 130 L, 130 GL, 135 L, 135 GL, 136 L, 136 GL — ssący i wydechowy 0,20 mm

Regulacja styków rozdzielacza zapłonu

Szczelina między stykami przerywacza — wartość ogólna, informacyjna 0,35—0,45 mm
Kąt zwarcia styków do 3000 l/min 50%—60% — ustawienie z tendencją 50%—55%

Pasek alternatora

Wymiar paska wynosi 9×9,5×1000 mm

Pojemności eksploatacyjne — zastosowanie

Silnik bez chłodnicy oleju z chłodnicą oleju	4,0 l maks — 2,5 l min 4,6 maks — 3,0 l min
Skrzynia biegów czterostopniowa i mechanizm różnicowy	2,1 l (przy wymianie ok. 1,75 l)
— pięciostopniowa i mechanizm różnicowy	2,5 l (przy wymianie ok. 2,35 l)
— pięciostopniowa i mechanizm różnicowy Skoda 130 L, 130 GL, 135 L, 135 GL, 136 L, 136 GL	2,3 l
Przekładnie nakrętkowego mechanizmu układu kierowniczego	0,16 l (przy uzupełnianiu ca 0,25 l)
— zębatkowego układu kierowniczego	0,15 l
Hamulec i sprzęgło	0,48 l
— sprzęgło Skoda 130 L, 135 L, 135 GL, 136 L, 136 GL	0,55 l
Układ chłodzenia i ogrzewania	11,5 l
Zbiornik paliwa	37 l
Płuczka przedniej szyby	2,5 l
Olej silnikowy	SEA 50 +15/+50 °C SEA 40 +10/+40 °C SEA 30 + 0/+25 °C SEA 20W/20 —10/+15 °C SEA 10W —25/+ 5 °C
Olej przekładniowy	SEA 80 przez cały rok

Przekładnia układu kierowniczego, olej SEA 90 — przez cały rok

Płyn hamulcowy klasyfikacja DOT-4; DOT-3

Płyn niezamarzający, n. p. FRIDEX stabil; FRIDEX-SPOLANA — przez cały rok

Paliwa — Skoda 105 S, 105 L, 120 L, 120 GL, 135 L, 135 GL o minimalnej liczbie oktanowej 90

Skoda 135 L, 135 GL w wersji specjalnej z kiatalizatorem **wyłącznie** benzyna bezołowiowa o min. liczbie oktanowej 91

Skoda 130 L, 130 GL, 136 L, 136 GL o minimalnej liczbie oktanowej 95.

Skoda 136 L, 136 GL, z kodem identyfikacyjnym silnika i w wersji specjalnej z katalizatorem **wyłącznie** benzyna bezołowiowa o min. liczbie oktanowej 95 (w CSRS narazie nie jest produkowana)

PODSTAWOVE INFORMACJE O SAMOCHODZIE

Ogólna charakterystyka samochodu

Jest to pięcioosobowy samochód o nośności 400 kg (ciężar osób i bagażu).

PALIWO

— Skoda 105 L, 120 L, 120 GL, 130 L, 135 GL — benzyna o minimalnej liczbie oktanowej 90; benzyna bezołowiowa o minimalnej liczbie oktanowej 91

— Skoda 130 L, 130 GL, 136 L, 136 GL — benzyna o minimalnej liczbie oktanowej 95;
benzyna bezołowiowa o minimalnej liczbie oktanowej 95 (w CSRS narazie nie jest produkowana)

— Skoda 135 L, 135 GL w wersji specjalnej z katalizatorem — **wyłącznie** benzyna bezołowiowa o minimalnej liczbie oktanowej 91

— Skoda 136 L, 136 GL z kodem identyfikacji silnika a w wersji z wyposażeniem specjalnym z katalizatorem, **wyłącznie** benzyna bezołowiowa o minimalnej liczbie oktanowej 95 (w CSRS narazie nie jest produkowana)

Jeżeli zdecydujecie się stosować benzyne bezołowiową, to należy napełniać zbiornik paliwa benzyną ołowioną bezołowiową w stosunku 1:1 — w samochodach Skoda 105 L, 120 L, 120 GL, benzyną bezołowiową o minimalnej liczbie oktanowej 91 z benzyną ołowiową o minimalnej liczbie oktanowej 90; w samochodach Skoda 130 L, 130 GL i 136 L, 136 GL bez kodu identyfikacji silnika benzyną bezolowiową o minimalnej liczbie oktanowej 95 (w CSRS narazie nie jest produkowana) z benzyną ołowiową o minimalnej liczbie oktanowej 95.

Właściwości trakcyjne samochodu

Prędkości maksymalne
— Skoda 105 L . . . . 130 km/godz
— Skoda 120 L, 120 GL . . . . 140 km/godz
— Skoda 135 L, 135 GL . . . . 145 km/godz
— Skoda 130 L, 130 GL, 136 L, 136 GL . . . . 150 km/godz

Zużycie paliwa[1]) samochody ze skrzynią biegów czterostopniową

	90 km/h	120 km/h[2])	w mieście
Skoda 105 L	6,3 l/100 km		8,4 l/100 km
Skoda 120 L, 120 GL	6,4 l/100 km	9,2 l/100 km	9,0 l/100 km

Zasięg (odległość jaką można przejechać przy jednej zawartości zbiornika) przy 90 km/godz

— Skoda 105 L . . . . ca 590 km
— Skoda 120 L, 120 GL . . . . ca 580 km

Zużycie paliwa[1]) — samochody ze skrzynią biegów pięciostopniową

	90 km/h	120 km/h[2])	w mieście
Skoda 105 L	5,7 l/100 km	—	8,4 l/100 km
Skoda 120 L, 120 GL	5,8 l/100 km	8,4 l/100 km	8,9 l/100 km
Skoda 130 L, 130 GL	5,8 l/100 km	8,2 l/100 km	8,9 l/100 km
Skoda 135 L, 135 GL	6,0 l/100 km	8,2 l/100 km	8,9 l/100 km
Skoda 136 L, 136 GL	5,7 l/100 km	7,9 l/100 km	8,7 l/100 km

[1]) Metodyka EKG (Europejskiej Komisji Gospodarczej) z tolerancją ±5 %

[2]) Według przepisów międzynarodowych EKG w państwach o maksymalnej dopuszczanej prędkości

Zasięg (odległość jaką można przejechać przy jednej zawartości zbiornika) przy 90 km/godz

— Skoda 105 L, 136 L, 136 GL . . . . ca 650 km
— Skoda 120 L, 120 GL, 130 L, 130 GL . . . . ca 640 km
— Skoda 135 L, 135 GL . . . . ca 620 km

WYMIARY

Rozstaw kół przednich/tylnych (obręcz 4 1/2 J × 14)	1390[3]) mm
Rozstaw osi	240 mm 1350[4]) [5]) mm
Długość samochodu	4200 mm
Szerokość samochodu	1610 mm
Wysokość samochodu	ca 1400[4]) mm
Prześwit przy obciążeniu gotowym do jazdy	min 145 mm
— Skoda 130 L, 130 GL, 135 L, 135 GL, 136 L, 136 GL	min 175 mm
przy obciążeniu całkowitym	min 110 min
— Skoda 130 L, 130 GL, 135 L, 135 GL, 136 L, 136 GL	min 120 mm

Ciężary

	Własny	Gotowy do jazdy	Całkowity
Skoda 105 L, 120 L	825 kg	875 kg	1275 kg
Skoda 130 L, 130 GL, 135 L, 136 L	835 kg	885 kg	1285 kg
Skoda 120 GL, 135 GL, 136 GL	840 kg	890 kg	1290 kg

---

[3]) gdy dolna krawędź środka znajduje się 230 mm od jezdni

[4]) gdy dolna krawędź mechanizmu różnicowego znajduje się 150 mm od jezdni

[5]) gdy dolna krawędź ściany bocznej skrzyni biegów znajduje się 165 mm od jezdni — Skoda 130 L, 130 GL, 135 L, 135 GL, 136 L, 136 GL

Dopuszczalny rozkład ciężaru całkowitego na osi:

	Oś przednia	Oś tylna
Skoda 105 L, 120 L	540 kg	735 kg
Skoda 120 GL, 130 GL, 135 GL, 136 GL	540 kg	750 kg
Skoda 130 L, 135 L, 136 L	520 kg	765 kg

Dopuszczalny rozkład ciężaru na jedną z osi, przy nie przekroczeniu ciążaru całkowitego

Oś przednia . . . . maks. 600 kg
Oś tylna . . . . maks. 780 kg

Ciężar przyczepy

niehamowanej . . . . maks. 400 kg
hamowanej — Skoda 105 L . . . . maks. 600 kg
hamowanej — Skoda 120 L, 120 GL . . . . maks. 700[1]) kg
hamowanej — Skoda 130 L, 130 GL, 135 L, 135 GL 136 L, 136 GL . . . . maks. 750 kg

---

[1]) Ewentualnie wg wymagań obowiązujących w danym kraju.

SILNIK

Czterosuwowy, czterocylindrowy, rzędowy, benzynowy, gaźnikowy, chłodzony płynem niezamarzającym, z podwieszonymi zaworami w głowicy cylindrów (OHV) i gaźnikiem JIKOV 32 SEDR.

	Pojemność skokowa	Stopień sprężania	Moc[1])
Skoda 105 L	1046 cm^3	8,5:1	33,1 kW
Skoda 120 L, 120 GL	1174 cm^3	8,5:1	36,7 kW
Skoda 130 L	1289 cm^3	9,7:1	43,0 kW
Skoda 135 L, 135 GL	1289 cm^3	8,8:1	43 kW
Skoda 136 L, 136 GL	1289 cm^3	9,7:1	36 kW

---

[1]) Według normy ISO — z tolerancją $\pm 5\ \%$

Średnica cylindrów / skok tłoka
— Skoda 105 L . . . . 68/72 mm
— Skoda 120 L, 120 GL . . . . 72/72 mm
— Skoda 130 L, 130 GL, 135 L, 135 GL, 136 L, 136 GL . 75,5/72 mm

Skrzynka biegów
Liczba biegów — 4 ew. 5 biegów do przodu z zabezpieczoną synchronizacją, 1 bieg wsteczny

Układ kierowniczy
Promienie skrętu
— śladowy zewnętrzny
(mniej więcej skrecanie między chodnikami) . . . 10,2 m ±5 %
— gabarytowy zewnętrzny
(skręcanie między ścianami) . . . . 11,0 m ±5 %

KOŁA

Obręcz koła — typ . . . . 4 1/2 J × 13 Hl
Ogumienie — wymiar[2]) . . . . 154 SR-13, ew. 165/80 R 13

UKŁAD HAMULCOWY

Hamulec nożny . . . . hydrauliczny, dwuobwodowy, przedni tarczowy, tylny bębnowy
Hamulec ręczny . . . . mechaniczny, działający na tylne koła

NADWOZIE

Przestrzeń bagażowa . . . . . $0{,}40\ m^3$
Ogrzewanie . . . . ciepłą wodą

Instalacja elektryczna
Masa . . . . biegun ujemny
Napięcie zamionowe . . . . . 12 V
Akumulator . . . . 12 V, 37 Ah - Akuma L1

---

[2]) W samochodach z zębatkowym układem kierowniczym opona jest z testem (żółta kropka na boku opony) — patrz rozdział koła i ogumienie

Alternator
Skoda 105 S, 105 L, 120 L . . 14 V, 42 A
Skoda 120 GL, 120 LS, 120 GLS,
120 LX, 130 L . . . . . 14 V, 55 S

Rozdzielacz zapłonu
Skoda 105 - . . . . PAL - typ 443.213-204.520
Skoda 120 L, 120 GL, 130 L, 130 GL,
135 L, 135 GL, 136 L, 136 GL . PAL - typ 443.213-204.540
Eliminacja zakłęceń . . . . . w zakresie przepisów EKH-10 R

POJEMNOŚCI EKSPLOATACYJNE

Silnik bez chłodnicy oleju . . 4,0 l maks. — 2,5 l min oleju
— z chłodnicą oleju . . . . . 4,6 l maks. — 3,0 l min oleju
Skrzynia biegów czterostopniowa
i mechanizm różnicowy. . . . 2,1 l oleju (przy wymianie ca 1,75 l)
— pięciostopniowa i mechanizm
różnicowy . . . . 2,5 l oleji (przy wymianie ca 2,35 l)
— pięciostopniowa i mechanizm
różnicowy
SKODA 130 L, 135 L, 135 GL,
136 L, 136 GL . . . . . . 2,3 l oleju
Przekładnia nakrętkowego
mechanizmu kierowniczego . . 0,16 oleju
(przy uzupełnianiu ca 0,25 l)
— zębatkowego mechanizmu
kierowniczego . . . . . . 0,15 l oleju
Hamulec i sprzęgło . . . . . 0,48 l płynu hamulcowego
— i sprzęgło
Skoda 130 L, 135 L, 135 GL,
136 L, 136 GL . . . . 0,55 l płynu hamulcowego
Układ chłodzenia i ogrzewania 11,5 l plyn niezamarzający
Zbiornik paliwa . . . . 37 l benzyny
Płuczka przedniej szyby . . . 2,5 l płynu

OBSŁUGA SAMOCHODU

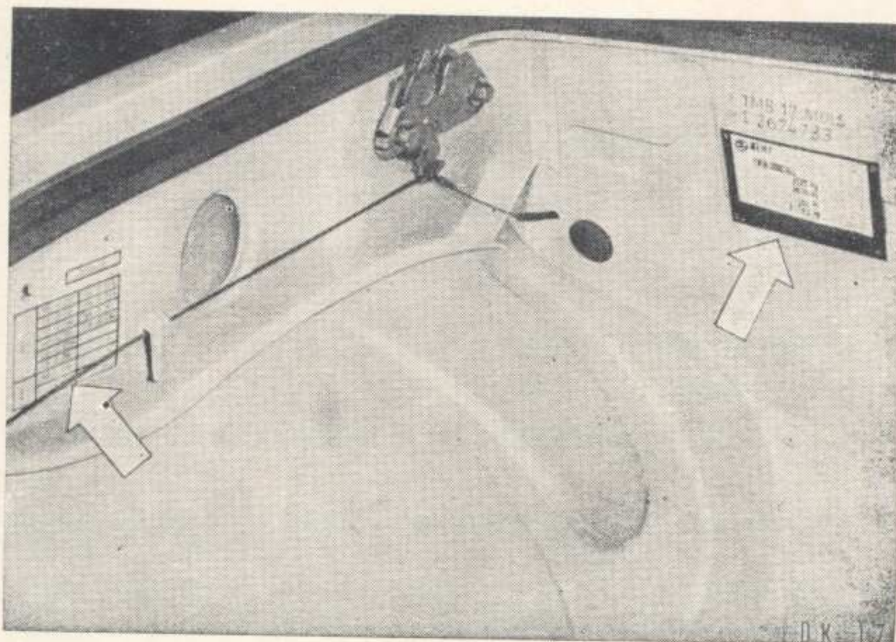
IDENTYFIKACJA SAMOCHODU

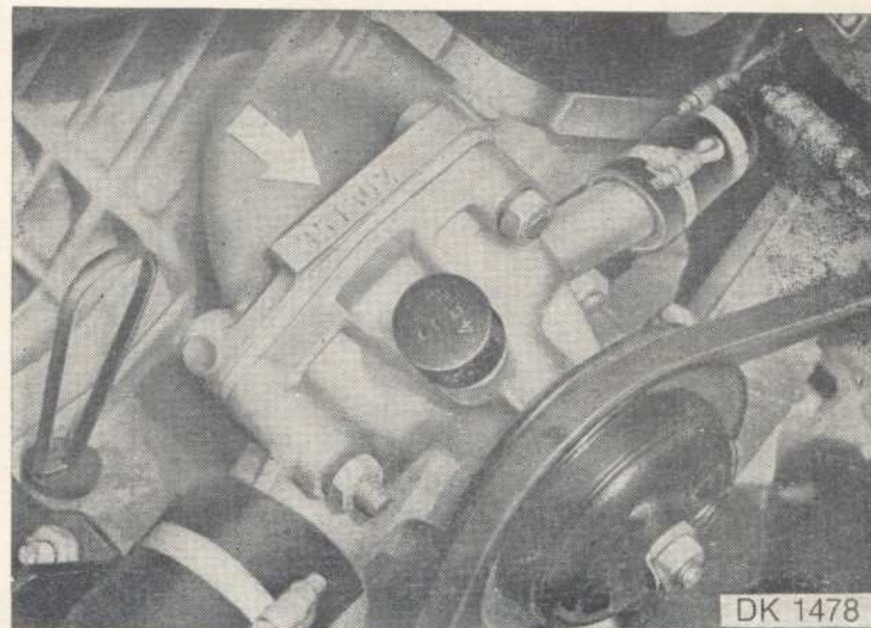
Tabliczka fabryczna samochodu z wybitym kodem producenta, typem i wersją samochodu, rokiem modelu i numerem nadwozia służby do identyfikacji samochodu.

Tabliczka jest umieszczona na poprzecznej ścianie w bagażniku głównym. W samochodach o wyposażeniu specjalnym, rok modelu i numer samochodu są wybite na lewej stronie podłużnicy w pomieszczeniu silnika (w miejscu umocowania podnośnika).

Numer silnika jest wybity na kołnierzu pompy wodnej.

Tabliczka homologacji jest umieszczona na prawej stronie bagażnika głównego i zawiera wykaz przepisów zgodnie z którymi był samochód jako całość homologizowany.

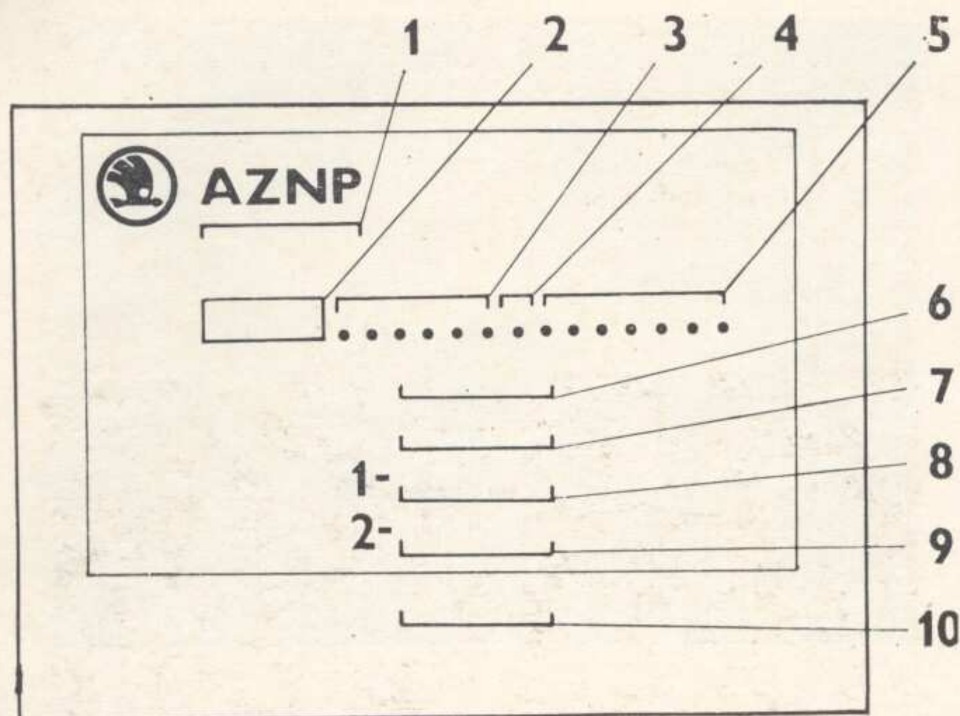
IDENTYFIKACJA SILNIKA

Dana jest kodem identyfikacji umieszczonym na kołnierzu pompy wody pod numerem silnika. Jeżeli kod identyfikacji jest podany, to głowica cylindrów silnika dostosowana jest do spalania benzyny bezołowiowej; w tym przypadku nie należy mieszać w zbiorniku paliwa benzynę bezolowiową z ołowiową.

1 — numer silnika

2 — oznaczenie typu silnika

3 — kod identyfikacji — w silnikach Skoda 135 L, 135 GL nie jest podawany i zbiornik paliwa można napełniać ciągle benzyną bezołowiową lub ołowiową.

1 — numer zatwierzdzenia-próby (jest podawany w zależności od wymagań danego kraju)
2 — światowy kod producenta (TMB - Zakłady Samochodowe, przedsiębiorstwo państwowe, Mlada Boleslav)
3 — typ i wersja samochodu
4 — rok modelu (patrz tabela)
5 — numer samochodu — nadwozia
6 — maksymalnie dopuszczalny ciężar samochodu
7 — maksymalnie dopuszczalny ciężar samochodu z hamowaną przyczepą
8 — maksymalnie dopuszczalny rozklad ciężaru na oś przednią[1])
9 — maksymalnie dopuszczalny rozklad ciężaru na oś tylną[1])
10 — maksymalny ciężar niehamowanej przyczepy (jest podawany w zależności od wymagań danego kraju)

Przy zwracaniu się do producenta o informacje techniczne lub z pytaniami, należy zawsze podać typ samochodu, numer silnika i podwozia. Powyższe dane należy również podać w zamówieniu części zapasowych.

Klucze

Wraz z nowym samochodem właściciel otrzymuje 2 komplety kluczy, w którym znajdują się: klucz do otwierania drzwi, klucz do stacyjki i zamykania układu kierowniczego oraz kłucz do zamykania otworu wlewowego zbiornika paliwa, oraz klucz do otwierania schowka w tablicy rozdzielczej (przyrządów), jeżeli schowek jest zamykany (Skoda 120 GL, 130 L, 135 GL, 136 GL). Według numerów podanych na tabliczkach dołączonych do kluczy (numery są podane w protokole sprzedaży samochodu), można w wypadku potrzeby (zgubienia kluczy itp) zamówić nowe klucze.

DRZWI I OKNA

1 — klamka drzwi

2 — bezpiecznik zamka

3 — klamka do opuszczania okna

4 — uchwyt drzwi

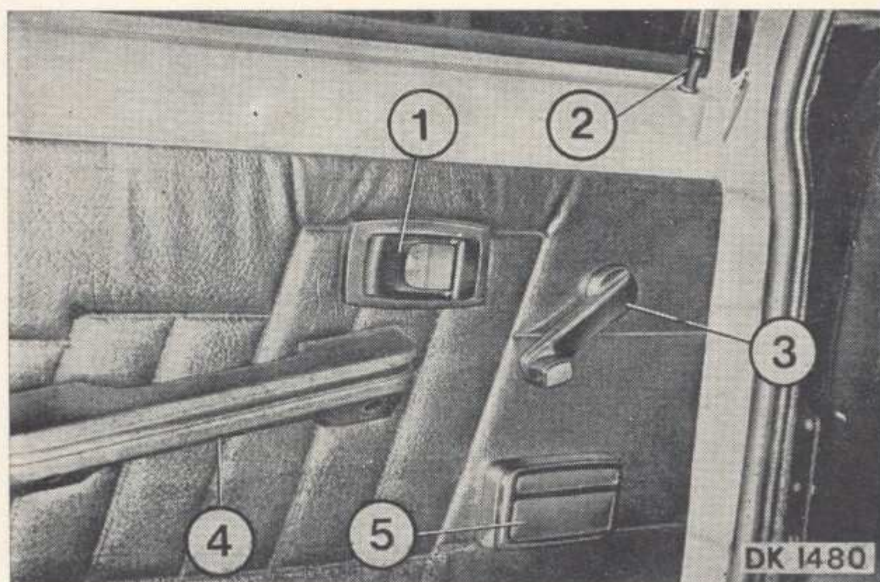
5 — popielniczka (w zależności od wyposażenia tylnych drzwi)

Drzwi od zewnątrz otwieramy pociągnięciem za klamkę. Jeżeli drzwi nie można otierać, oznacza to, że zamki są zamknięte. Przednie drzwi odbezpieczamy przez otwarcie kluczem, tylne drzwi od wewnątrz samochodu przez wychylenie klamki drzwi.

Od wewnątrz drzwi otwieramy przez wychylenie klamki drzwi. Jeżeli tylne drzwi nie można otwierać w sposób powyżej podany (przed zamknięciem drzwi włączono tzw. bezpiecznik dziecięcy), należy drzwi otworzyć od zewnątrz.

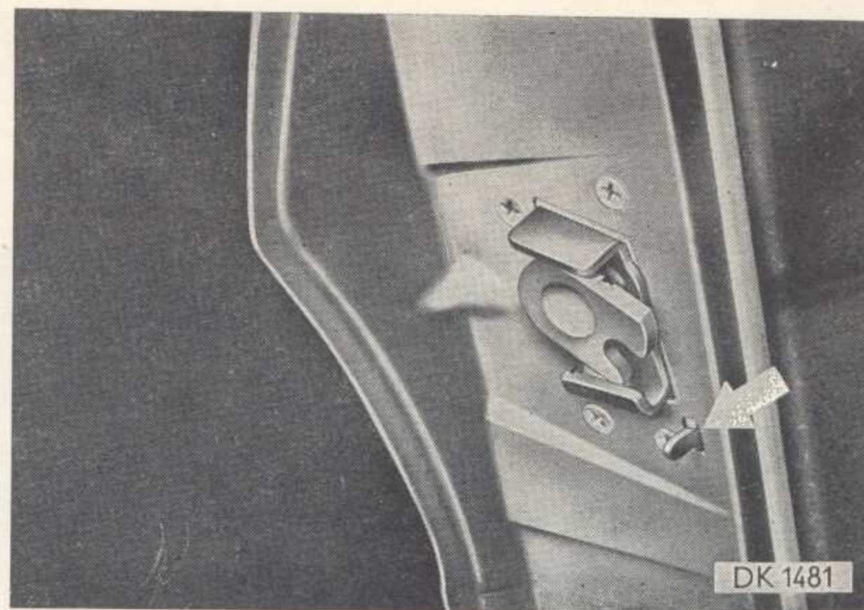
Zamykanie drzwi — od zewnątrz drzwi zamykamy przez zatrzaśnięcie, od wewnątrz przez pociągnięcie za uchwyt drzwi. Jeżeli zamierzamy drzwi zabezpieczyć przed otworzeniem od zewnątrz, to naciskamy kołek zabezpieczający drzwi przed lub po ich zamknięciu, drzwi tylne (jeżeli nie włączono bezpiecznik) po zamknięciu lub przed zamknięciem.

Podczas jazdy nie zalecamy zabezpieczania drzwi przez kołek zabezpieczający. Zamek drzwi działa niezawodnie. Zabezpieczenie drzwi utrudnia dostęp do samochodu przy ewent. wypadku itp.

Bezpiecznik dziecięcy umieszczony jest w drzwiach tylnych. Włącza się (jeżeli przed tym nie został wciśnięty kołek zabezpieczający) przez wychylenie dźwigienki w dół.

Otwieranie okien odbywa się przez pokręcanie odpowiednią korbką. W samochodzie Skoda 105 S można otwierać szybę tylko w przednich drzwiach, w pozostałych modelach w przednich i tylnych drzwiach.

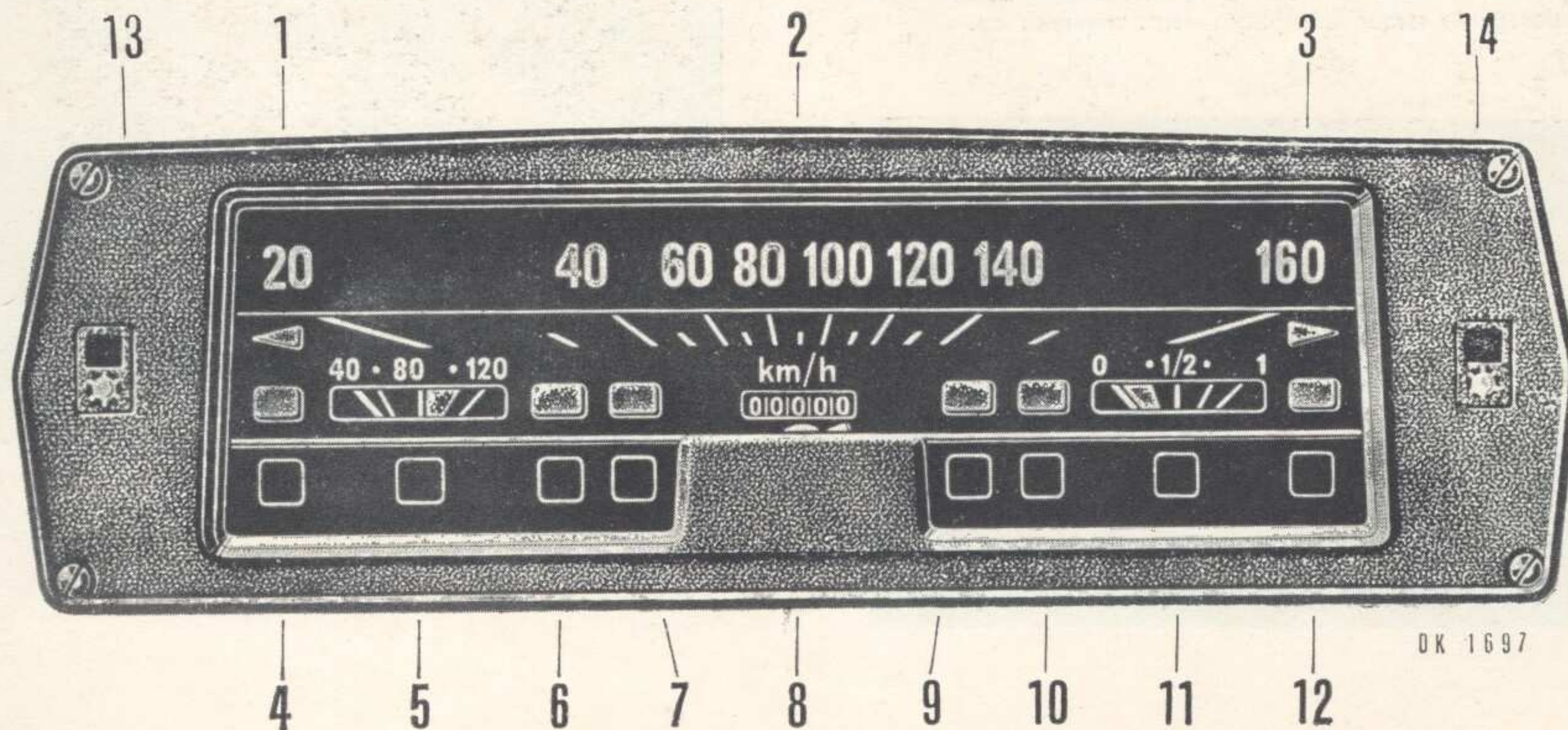

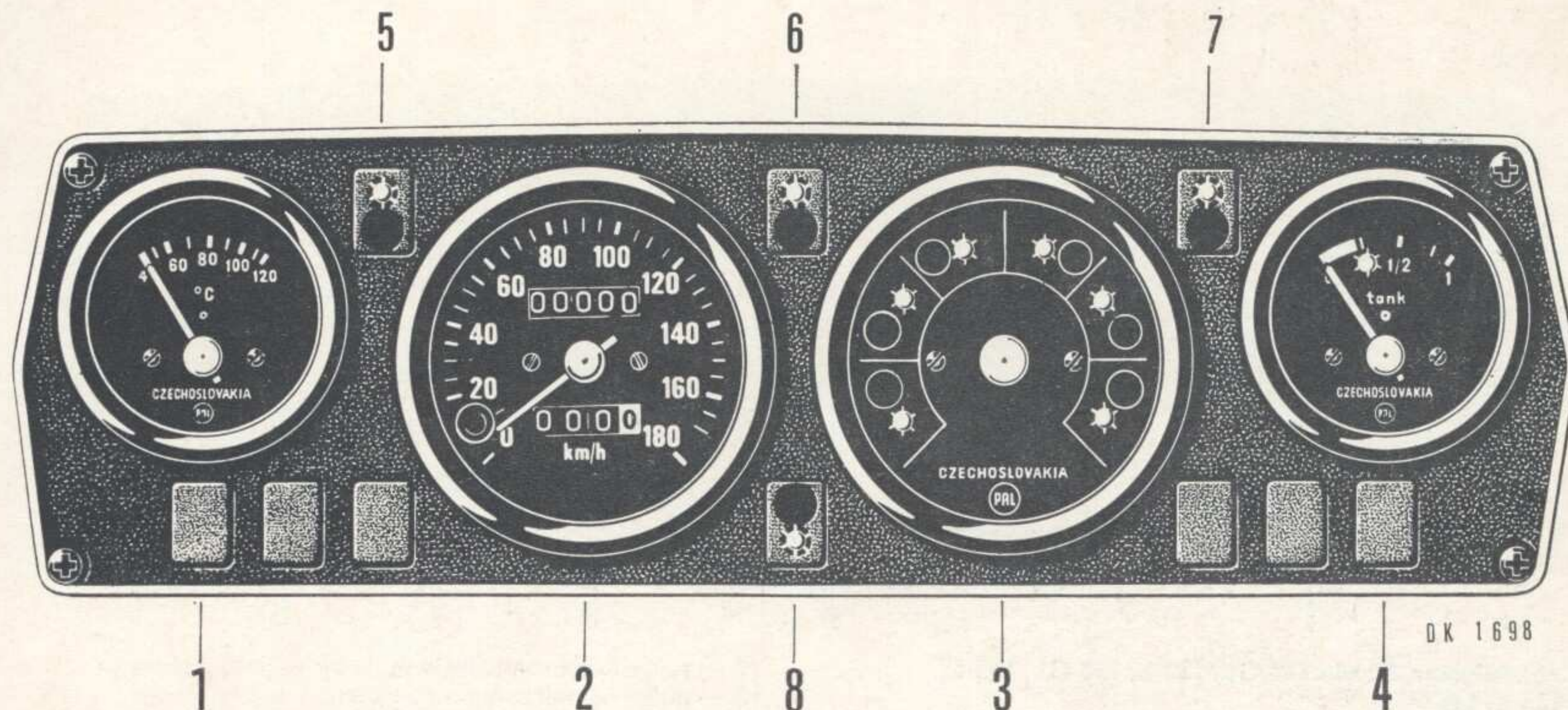
URZĄDZENIA STEROWANIA I KONTROLNE

Tablica rozdzielcza Skoda 105 L

(Symbole odpowiadające lampkom kontrolnym podane są na tablicy rozdzielczej).

1 — lampka kontrolna działania kierunkowskazów lewych — zielona
2 — szybkościomierz
3 — lampka kontrolna działania kierunkowskazów prawych — zielona
4 — lampka kontrolna wskazująca włączenie świateł drogowych — niebieska
5 — wskaźnik temperatury płynu chłodzącego silnika
6 — lampka kontrolna sygnalizująca działanie alternatora - czerwona
7 — lampka kontrolna smarowania silnika — czerwona
8 — licznik kilometrów
9 — lampka sygnalizacyjna rezerwy paliwa — pomarańczowa
10 — lampka sygnalizacyjna układu hamulcowego — czerwona
11 — wskaźnik poziomu paliwa
12 — lampka sygnalizacyjna świateł mijania — zielona (wyposażenie specjalne)
13 — lampka sygnalizacyjna nagrzewania tylnej szyby — pomarańczowa (wyposażenie specjalne)
14 — lampka sygnalizacyjna tylnego reflektora przeciwmgłowego — pomarańczowa

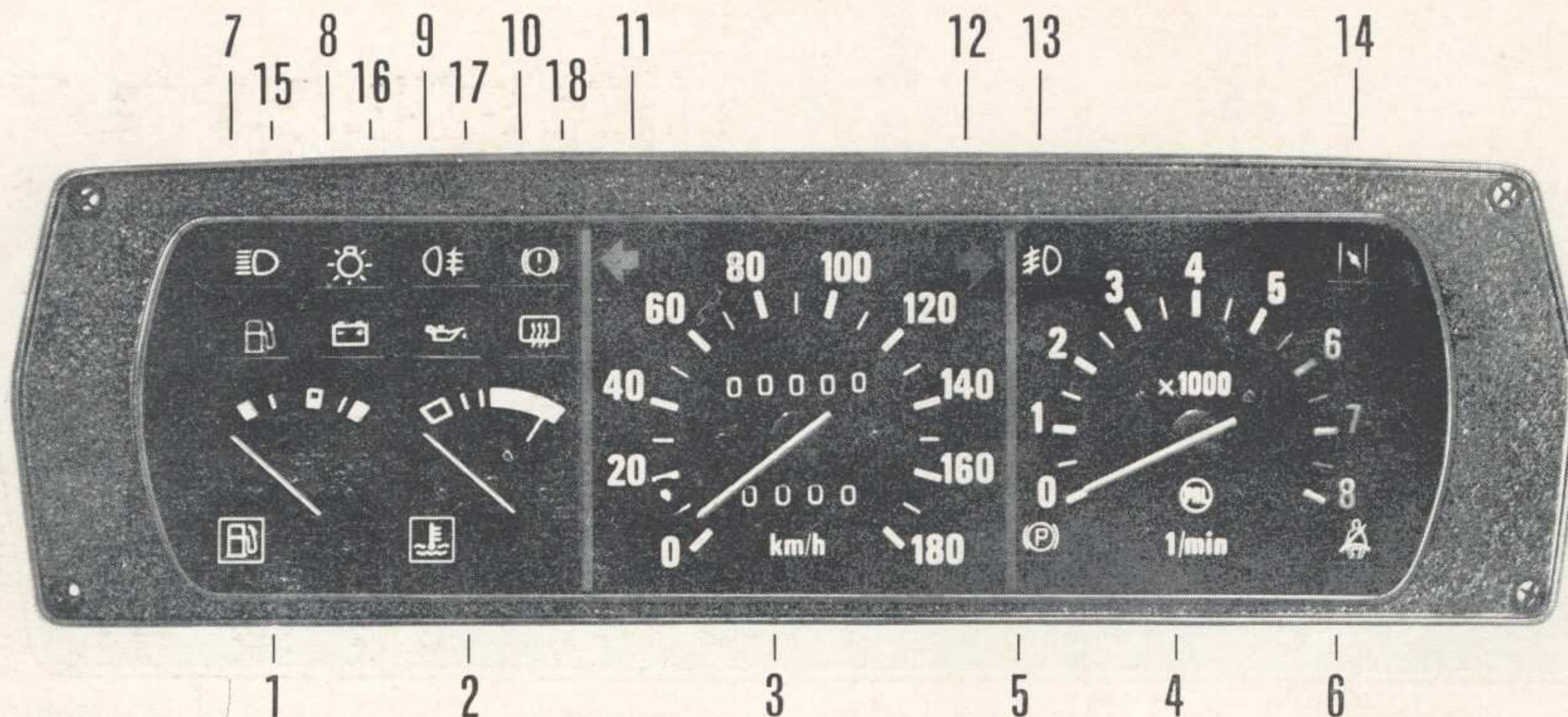
Tablica rozdzielcza Skoda 105 L, 120 L

(Symbole odpowiadające lampkom kontrolnym podane są na tablicy rozdzielczej).

1 — wskaźnik temperatury płynu chłodzącego
2 — szybkościomierz z liczydłem dobowym
3 — zestaw lampek sygnalizacyjnych — od lewej do prawej:
— świateł mijania — zielona (wyposażenie specjalne)
— układu hamulcowego — czerwona
— działania alternatora — czerwona
— świateł przeciwmgłowych — zielona (nie podłączona)
— tylnego reflektora przeciwmgłowego — pomarańczowa
— nagrzewanie tylnej szyby — pomarańczowa (wyposażenie specjalne)
4 — wskaźnik poziomu paliwa z lamką sygnalizacyjną rezerwy paliwa — pomarańczowa

Lampki kontrolne na tablicy:

5 — kierunkowskazy lewe — zielona
6 — smarowania silnika — czerwona
7 — kierunkowskazy prawe — zielona
8 — świateł drogowych — niebieska

Tablica rozdzielcza Skoda 120 GL, 130 L, 130 GL, 135 L, 135 GL, 136 L, 136 GL

1 — wskaźnik paliva
2 — wskaźnik temperatury płynu chłodzącego
3 — szybkościomierz z liczydłem dobowym
4 — obrotomierz

Lampki kontrolne:

5 — hamulec ręczny — czerwona (wyposażenie specjalne)
6 — pasy bezpieczeństwa — czerwona (wyposażenie specjalne)
7 — światła drogowe — niebieska
8 — zewnętrzne oświetlenie samochodu — zielona (wyposażenie specjalne)
9 — tylny reflektor przeciwmgłowy — pomarańczowa
10 — układ hamulcowy — czerwona
11 — kierunkowskazy lewe — zielona
12 — kierunkowskazy prawe — zielona
13 — światła przeciwmgłowe — zielona (niepodłączona)
14 — działanie zasysacza gaźnika — pomarańczowa (wyposażenie specjalne)
15 — ostatnia rezerwa paliwa — pomarańczowa
16 — działanie alternatora — czerwona
17 — smarowanie silnika — czerwona
18 — ogrzewanie szyby tylnej — pomarańczowa

Światła postojowe — zapalają się po obróceniu włącznika w prawo w pierwsze położenie. Zapali się światło pozycyjne w reflektorach, w światłach tylnych oraz oświetlenie tablicy rejestracyjnej. W samochodach z wyposażeniem specjalnym zapali się lampka kontrolna świateł mijania.

Światła głowne, tzn. drogowe i mijania — zapalają się po obróceniu włącznika w prawo w drugie położenie. Świecą światła pozycyjne i światła główne, z zależności od położenia włącznika: średnie położenie — światła mijania, wychylenie wlącznika w kierunku tablicy rozdzielczej — światła drogowe. Zapalenie świateł drogowych sygnalizuje niebieska lampka sygnalizacyjna.

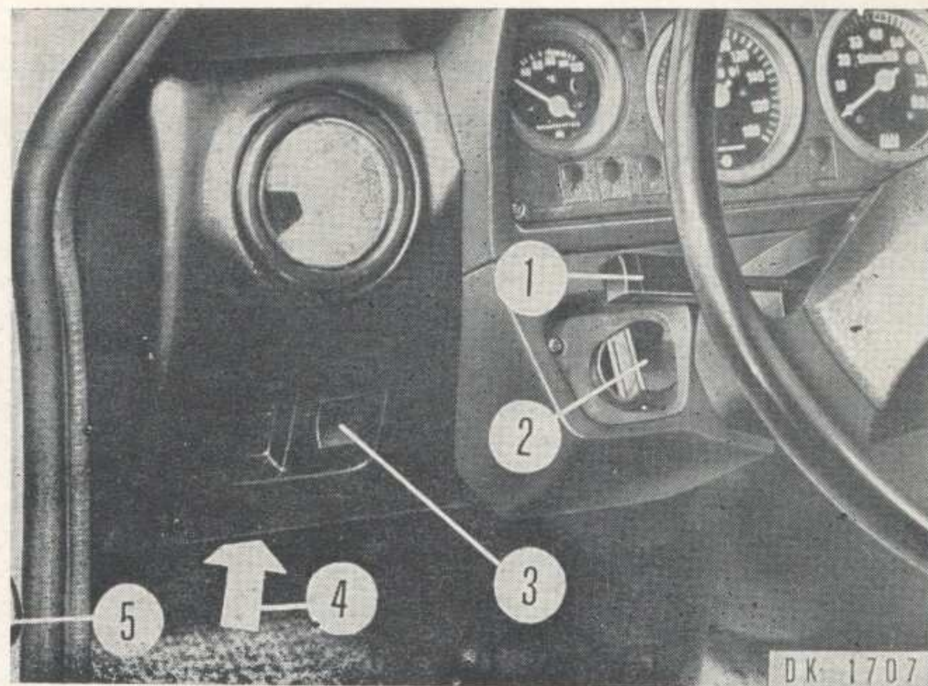
Reflektorów nie należy włączać w czasie postoju samochodu (oprócz regulacji ustawienia). Żarówki halogenowe bardzo się nagrzewają i wymagają chłodzenia powietrzem podczas jazdy.

Sygnał świetelny — włącza się jeżeli dźwignię włącznika świateł przyciągniemy w kierunku koła kierownicy.
Sygnał dźwiękowy — włącza się, jeżeli dźwignię naciśniemy w kierunku wału kierownicy.

Kierunkowskazy — jeżeli dźwignię wychylimy w górę w położenie końcowe, to działają kierunkowskazy prawe, przez wychylenie dźwigni w dół włączamy kierunkowskazy lewe. Automatyczne wyłączenie włączonych kierunkowskazów nastąpi po dokonanym zakręcie i powrocie samochodu do jazdy na wprost.

W przypadku sygnalizacji wjeżdżania na inne pasmo ruchu, należy dźwignię częściowo wychylić i trzymać — sygnalizacja zostanie wyłączona automatycznie po puszczeniu dźwigni.

Tylny reflektor przeciwmgłowy — zapali się, jeżeli są włączone światła mijania i naciśnięty (włącznik (Skoda 105 L, 120 L, 130 L, ewent. po obróceniu włąscznika czteropozycyjnego w drugie prawe położenie (Skoda 120 GL, 130 GL, 135 GL, 136 GL). Zapalenie się światła przeciwmgłowego tylnego sygnalizuje lampka sygnalizacyjna (pomarańczowa) na tablicy rozdzielczej.

1 — włącznik sygnalu dźwiękowego, kierunkowskazów i przełącznik świateł

2 — włącznik świateł pozycyjnych i zasilacz przełącznika świateł głownych

3 — włącznik świateł przeciwmgłowych i tylnego reflektora przeciwmgłowego

4 — bezpiecznik, przyłącze elektryczne

5 — włącznik drzwiowy oświetlenia wnętrza samochodu

Włącznik świateł przeciwmgłowych i tylnego reflektora przeciwmgłowego (Skoda 120 GL, 130 GL, 135 GL, 136 GL) — włącza światła przeciwmgłowe (w samochodach z wyposażeniem specjalnym) oraz tylny reflektor przeciwmgłowy; jego działanie jest sterowane włącznikiem czteropozycyjnym.

Pierwsze położenie w prawo — palą się światła przeciwmgłowe

Drugie położenie w prawo — pali się tylny reflektor przeciwmgłowy

Trzecie położenie w prawo — palą się światła przeciwmgłowe i tylny reflektor przeciwmgłowy.

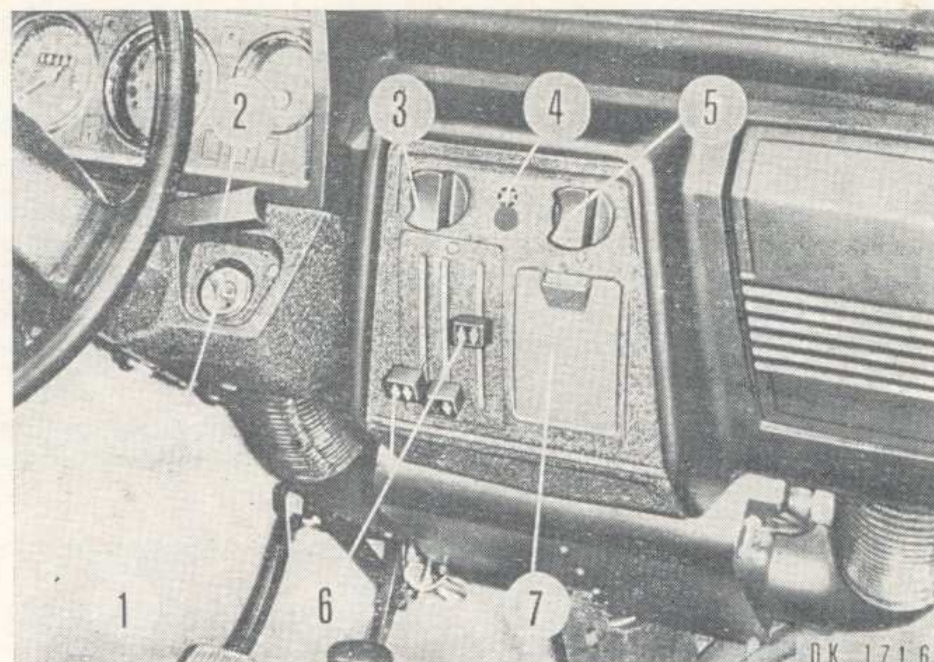
W położeniu pionowym włącznika są wyłączone wszystkie funkcje. Palenie się świateł przeciwmgłowych sygnalizuje zielona lampka sygnalizacyjna, palenie się tylnego reflektora przeciwmgłowego sygnalizuje pomarańcowa lampka sygnalizacyjna — lampki kontrolne są umieszczone na tablicy rozdzielczej.

Wycieraczki — w pierwszym położeniu górnym dźwigni, włąszy się bieg powolny, w drugim położeniu szybki. Położenie dolne włącza (w samochodach z wyposażeniem specjalnym) jednopozycyjny czasowy włącznik, ca 10 cyklów na minute.
W samochodach Skoda 120 GL, 120 GLS, 130 L, 135 GL, 136 GL, włącznik w położeniu dolnym włącza trzypozycyjny czasowy włącznik — w podstawowym położeniu włącznika wycieraczki pracują w 5 cyklach na minutę, w każdym kolejnym położeniu, tzn. obrócenie włącznika w prawo, zwiększa cykle dwukrotnie w porównaniu z poprzednim położeniem.
Wycieraczki należy włączać tylko wtedy, gdy szyba przednia jest mokra od deszczu lub zwilżona za pomocą płuczki.

Płuczka — pompa działa, jeżeli naciśniemy dźwignię w kierunku wału kierownicy.

Światła ostrzegawcze — obracając włącznik w prawo wlączają się wszystkie kierunkowskazy, dwie lampki kontrolne kierunkowskazów i lampki oświetlenia ostrzegawczego.
Świateł ostrzegawczych należy stosować tylko zgodnie z obowiązującymi przepisami Kodeksu Drogowego.

Schowek podręczny — otwieramy naciskając guzik do otwierania w dół. Jeżeli schowek jest zamykalny (Skoda 120 GL, 120 GLS, 130 GL, 135 GL, 136 GL), należy najpierw otworzyć kluczem.

1 — włącznik zapłonu „stacyjka" i zamek układu kierowniczego
2 — włącznik wycieraczek i płuczki
3 — włącznik silnika wentylatora (wentylacja, ogrzewanie) oraz ogrzewanie szyby tylnej*)
4 — lampka sygnalizacyjna świateł ostrzegawczych — czerwona
5 — włącznik świateł ostrzegawczych
6 — regulacja ogrzewania samochodu
7 — popielniczka

---

*) W wersji eksportowej z wyposażeniem specjalnym nie jest montowany włącznik pięciopozycyjny.

Odmuchiwacze — usuwają pocenie się itp, szyb przednich drzwi. Powietrze ogrzewcze lub wentylacyjne regulujemy klapką umieszczoną w wylocie odmuchiwacza. Przy otwieraniu należy w miejscu moletowania nacisnąć, w celu skierowania strumienia powietrza należy klapkę wziąć między palce i zależnie od potrzeby skręcać.

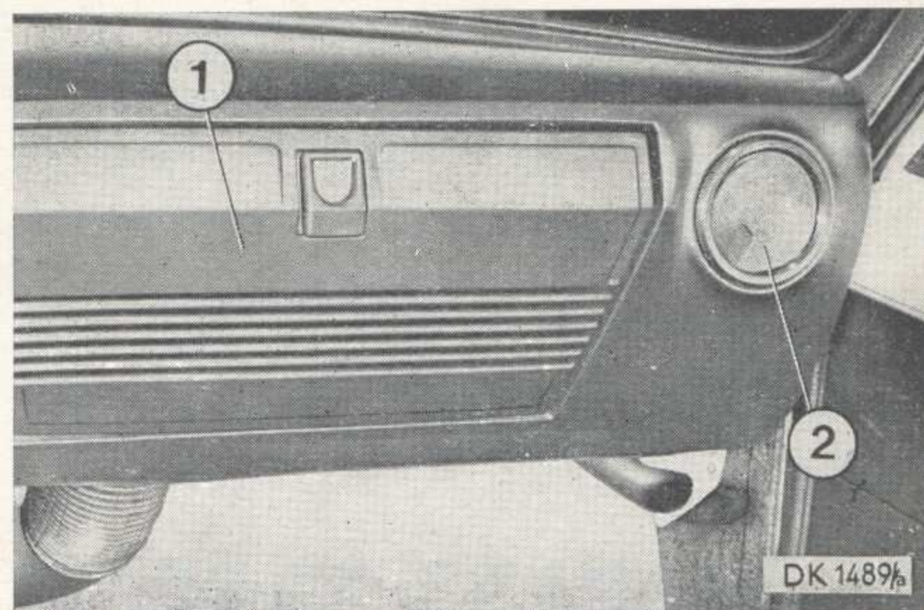
Termometr płynu chłodzącego — wskazuje przy włączonym silniku. Optymalną temperaturą eksplotacyjną jest temperatura w granicach 75—105 °C, ev. 85—115 °C w samochodzie Skoda 135 L, 135 GL, 136 L, 136 GL — pasmo tej temperatury jest oznaczone zielonym kolorem, u samochodzie Skoda 135 L, 135 GL, 136 L, 136 GL, białym (pełnym) kolorem.

Wskaźnik paliwa — wskazuje przy włączonym silniku. Podziałka jest oznaczona — pusty zbiornik, jedna czwarta, połowa, trzy czwarte i pełny zbiornik. W przypadku, gdy w zbiorniku znajduje się poniżej 5 litrów paliwa, świeci lampka sygnalizacyjna reserwy paliwa.

Szybkościomierz z licznikiem paliwa — wskazuje ilość przejechanych kilometrów. Liczydło dobowe nastawiamy na zero obracając guzik (w lewo na dole) w kierunku obiegu wskazówek zegara — zalecamy zmieniać stan liczydła przy zatrzymanym samochodzie.

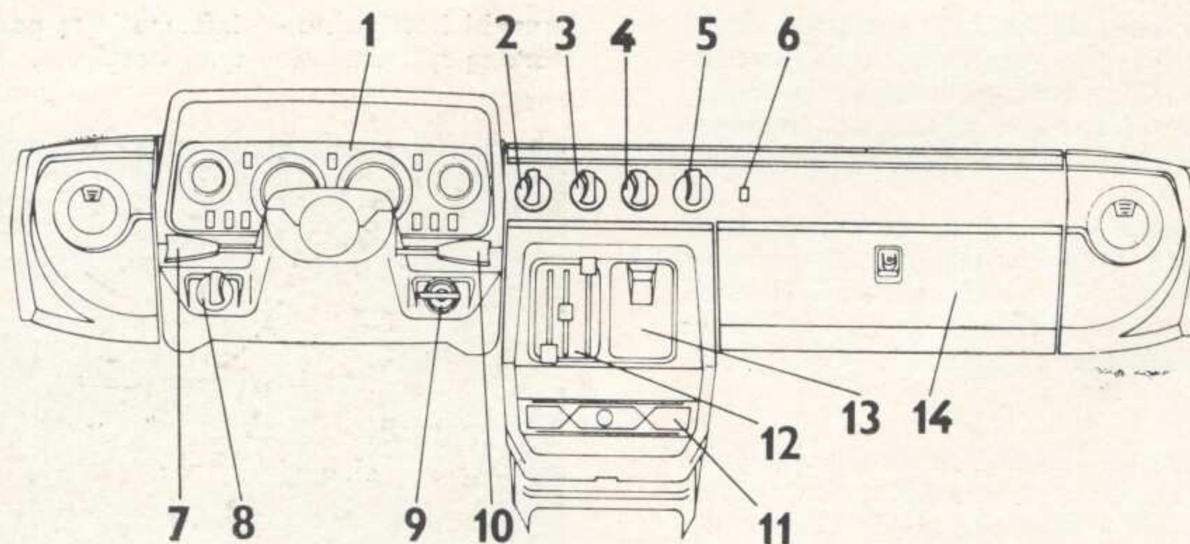
Obrotomierz — wskazuje obroty silnika. Obroty nie moga przekroczyć czerwonego pasma. W przypadku zmiany biegów dopuszczalny jest wzrost obrotów na 5500 ¹/min.

Lampki kontrolne — informacje są podane przy opisie urządzeń, które są sygnalizowane tymi lampkami.

1 — schowek podreczny
2 — odmuchiwacz szyb drzwi (po obu stronach tablicy rozdzielczej)

Tablica rozdzielcza Skoda 120 GL, 130 GL, 135 GL, 136 GL

1 — deska przyrządów

2 — włącznik czasowy wycieraczek (trzypozycyjny)

3 — włącznik silnika dmuchawy (wentylacja, ogrzewanie) i ogrzewania szyby tylnej

4 — włącznik świateł przeciwmgłowych i tylnego reflektora przeciwmgłowego

5 — włącznik świateł ostrzegawczych

6 — lampka kontrolna świateł ostrzegawczych — czerwona

7 — włącznik sygnału dźwiękowego, kierunkowskazów oraz przełącznik świateł

8 — włącznik świateł pozycyjnych oraz zasilacz przełącznika świateł głównych

9 — stacyjka zapłonu oraz zamek układu kierowniczego

10 — włącznik wycieraczek i płuczki

11 — półka autoradia

12 — regulacja ogrzewania samochodu

13 — popielniczka

14 — schowek podręczny — zamykany

Informacje o działaniu pozostałych przyrządów na tablicy rozdzielczej są podane w dalszej części instrukcji (rozruch silnika, zamykanie ukladu kierowniczego, ogrzewanie samochodu, ipt).

URZĄDZENIA STEROWANIA I POMOCNICZE

Koło kierownicy i pedały — (od lewa — pedał sprzęgła, pedał hamulca i przyspieszenia — gazu) są standardowe. Koło średnicy jest mimośrodowe, żeby podczas jazdy na wprost oraz przy małym odchyleniu zajmowało jak najbardziej korzystne położenie.

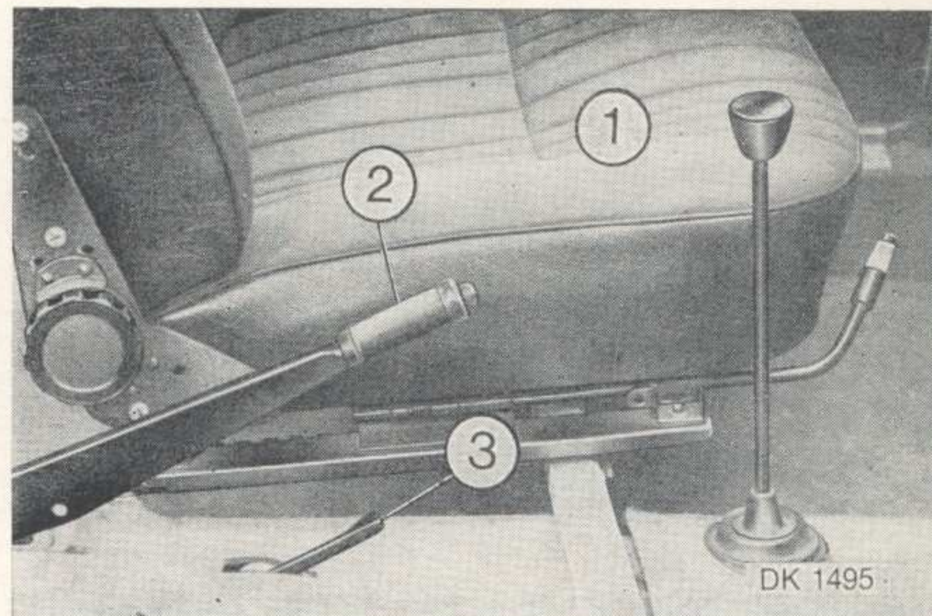
Hamulec ręczny — przy hamowaniu należy dźwignię hamulca rócznego wyciągnąć, hamulec zwalniamy naciskając przycisk na końcu rączki hamulca i przesuwamy dźwignię na dół do oporu.

Wyciągnięcie dźwigni hamulca ręcznego przy włączonym zapłonie sygnalizuje czerwona lampka kontrolna w samochodach z wyposażeniem specjalnym

Dźwignia zmiany biegów — położenia dźwigni podane są w dalszej części instrukcji.

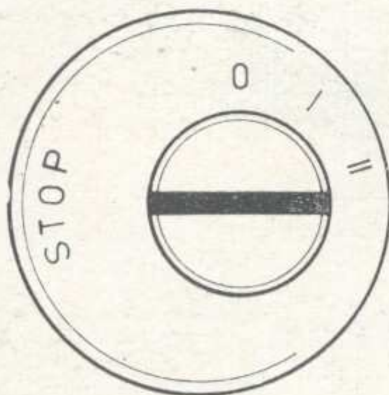
Zasysacz gaźnika — ułatwia rozruch zimnego silnika, zasysacz otwieramy podnosząc dźwignię.

Zasysacz gaźnika włączony przy włączonym zapłonie sygnalizuje czerwona lampka kontrolna w samochodach z wyposażeniem specjalnym.

1 — Dźwignia zmiany biegów
2 — hamulec ręczny
3 — zasysacz gaźnika

Włącznik zapłonu (stacyjka) — włącza instalację elektryczną, włącza rozrusznik (silnik) i zamyka kierownicę.

O — wszystko wyłączone

I — włączony zapłon silnika — prąd do pracy silnika, wszystkie urządzenia zasilane prądem

II — włączanie rozrusznika i kontrola sygnalizacji działania lampki kontrolnej układu hamulcowego

Stop — położenie po wyciągnięciu klucza i włączenie zamka kierownicy (po wyjęciu klucza)

OTWIERANIE I ZAMYKANIE UKŁADU KIEROWNICZEGO

Otwieranie — wsuwamy klucz do włącznika zapłonu i przekręcamy do położenia O. Jeżeli obracanie jest utrudnione, to obracając koło kierownicy odnajdziemy odpowiednie położenie, w którym zamek otworzymy.

Zamykanie — w oznaczeniu STOP wyciągamy klucz i obracamy kołem kierownicy tak, aby zamek zaskoczył.

ROZRUCH ORAZ WYŁĄCZENIE SILNIKA

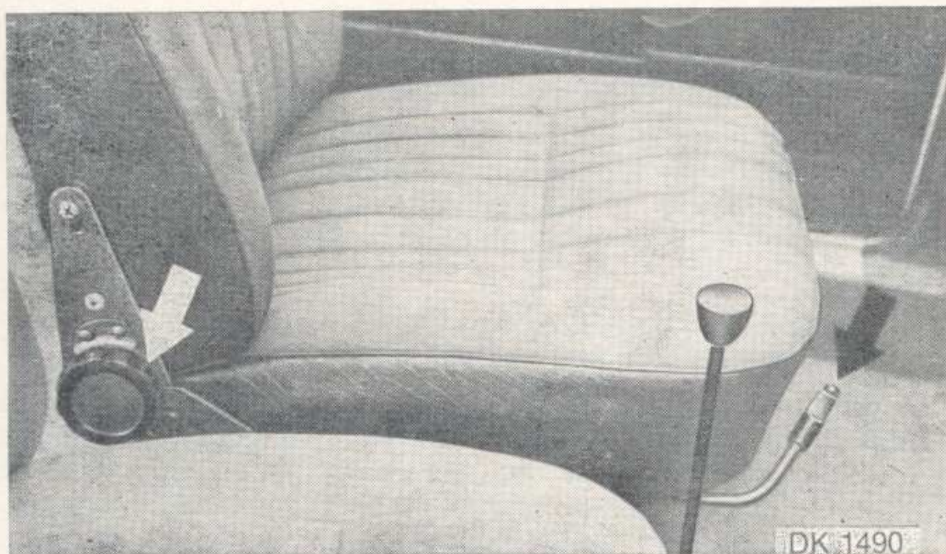
Klucz we włączniku zapłonu ustawiamy w położenie II. Rozrusznik przez cały okres trzymania klucza w wymienionym położeniu obraca się. Po zluzowaniu klucz automatycznie wraca się w położenie I. Jeżeli zamierzamy powtórzyć rozruch silnika, to należy klucz wrócić do położenia O i dopiero po tym włączyć pracę rozrusznika (położenie II). Uruchomiony silnik włączamy obracając klucz w położenie O.

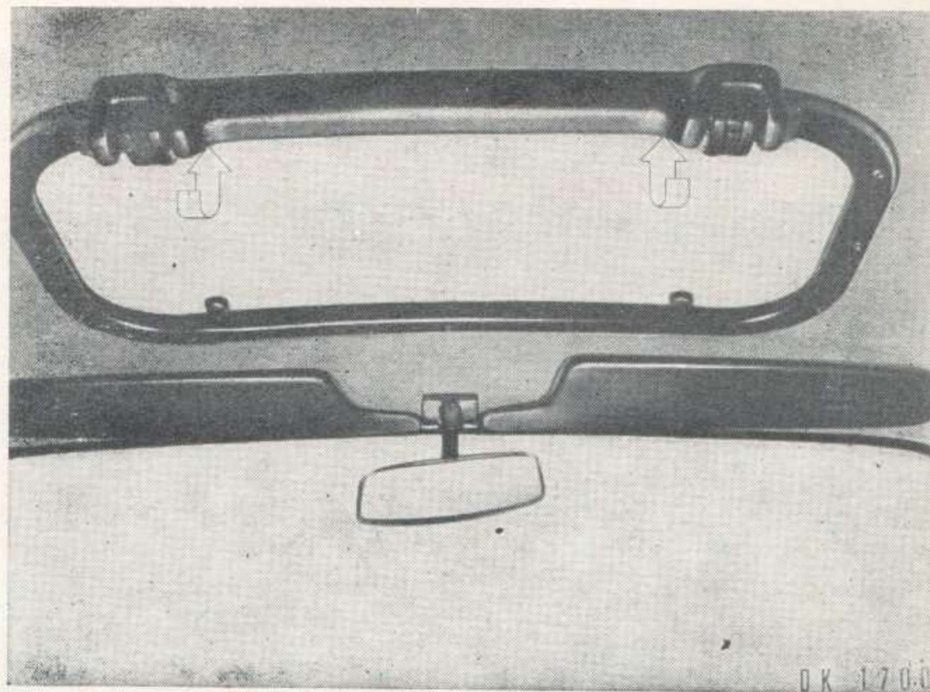
KOMFORT I BEZPIECZEŃSTWO ORAZ WYPOSAŻENIE PODSTAWOWE SAMOCHODU

Nastawianie przednich siedzeń

Siadamy na siedzeniu, podnosimy dźwignię znajdującą się w pobliżu przedniej prawej krawędzi i ciałem przesuwamy siedzenie w wymagane położenie. We wszystkich modelach za wyjątkiem SKODA 105 S można zmieniać położenia oparcia oraz siedzenia rozłożyć do spania.

Oparcie — regulujemy przez obrót gałki znajdującej się w przegubach siedzenia.

OPARCIE GŁOWY — W modelach SKODA 120 GL, 130 L, 130 GL, 135 L, 135 GL, 136 L, 136 GL oraz w wyposażeniu specjalnym oparcie głowy można zdjąć.

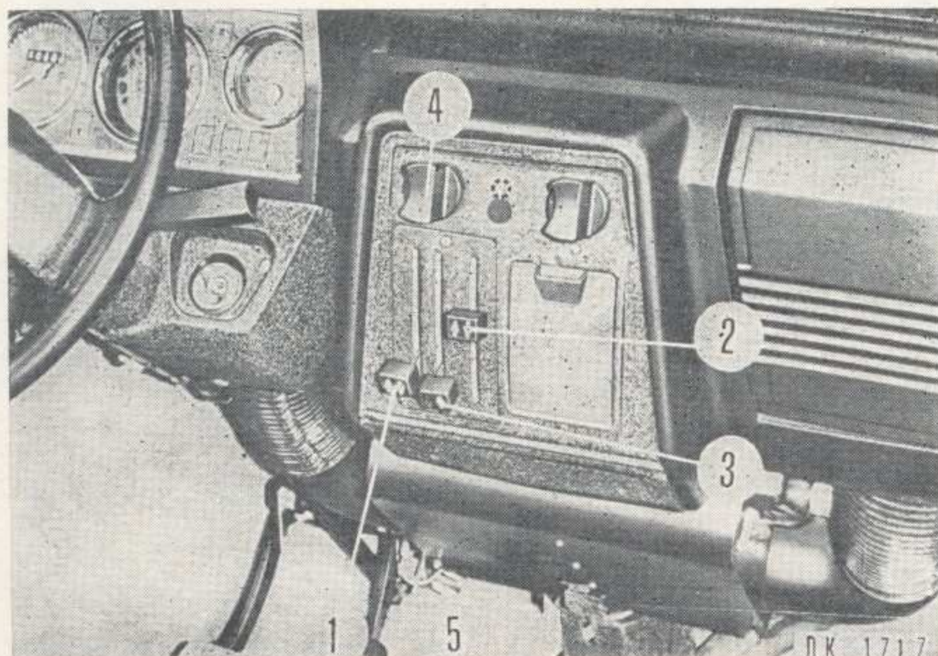
Oparcie głowy na siedzeniu przednim ma dłuższe drążki i musi znajdować się w położeniu najniższym; w przypadku wyjmowania oparcia, należy odkręcić nakrętkę na drążkach oparcia.
W wyposażeniu specjalnym dostarczane jest oparcie głowy siedzeń tylnych — ma krótsze drążki i jest umocowane na stałe.

Przygotowanie samochodu do spania

Przednie siedzenia przesuwamy maksymalnie do przodu. Z oparcia siedzeń wyciągamy oparcia głowy i oparcia te ustawiamy w poziomie poduszki tylnych siedzeń. Przednią krawędź poduszki należy odciągnąć do tyłu.

Klimatyzacja samochodu

Klimatyzacja jest bezprzeciągowa, nadciśnieniowa. Zamknięty samochód jest przewietrzany podczas jazdy odsysaniem przepływającego powietrza wokół kratek wentylacyjnych umieszczonych w tylnych wspornikach dachu; przewietrzać można również za pomocą dmuchawy ogrzewania przy włączonym lub zamkniętym ogrzewaniu. Samochód przewietrzamy również opuszczając szyby w drzwiach lub (w wyposażeniu specjalnym) przez wywietrznik dachowy.

1 — dźwignia rozrządu powietrza
2 — dźwignia regulacji ogrzewania samochodu przez nagrzewnicę
3 — dźwignia przeplywu powietrza
4 — włącznik silnika dmuchawy (wentylacja, ogrzewanie) i nagrzewanie szyby tylnej *)
5 — dźwignia doprowadzenia powietrza do tylnych siedzeń

---

*) W wersji eksportowej z wyposażeniem specjalnym nie jest montowany włącznik pięciopozycyjny.

Wywietrznik dachowy — po otwarciu (podniesieniu) zluzujemy zamki i odnosimy w kierunku na zewnątrz w błokowane położenie. Przy zamykaniu należy zamki zamknąć i nastawić w położenie pierwotne.

OGRZEWANIE

Ciepłe powietrze nagrzane przez płyn chłodzący silnika jest wdmuchiwane do wnętrza przez dmuchowę. Regulacja odbywa się przy pomocy dźwigienek oraz natężenia nadmuchu przez dmuchawę.

Dmuchawa

Pierwsze położenie w prawo — o dużym natężeniu nadmuchu (szybkie usuwanie oblodzenia na szybach).
Drugie położenie w prawo — bieżące ogrzewanie lub przewietrzanie.

Dźwigienka lewa 1 (dwie białe strzałki): w położeniu górnym — odmuchiwanie szyby przedniej i szyb bocznych drzwi;
w położeniu dolnym — odmuchiwanie nóg.
Regulacja ogrzewania i rozprowadzania powietrza (za pomocą dźwigienek).

Dźwigienka środkowa 3 (biała strzałka): w położeniu górnym — zamknięty przepływ powietrza przez nagrzewnicę:

W położeniu dolnym — maksymalny przepływ powietrza przez nagrzewnicę. Jeżeli dźwigienka znajduje się w położeniu górnym, nie zalecamy włączania silnika dmuchawy. Dźwigienka ma dwa blokowane położenia — przy przesuwaniu w pierwotnym kierunku należy dźwigienkę dociągnąć.

Dźwigienka prawa 2 (dwie strzałki — niebieska, czerwona): w położeniu górnym strzałka czerwona — całkowite otwarcie nagrzewnicy;

w położeniu dolnym strzałka niebieska — nagrzewnica zamknięta, przepływ powietrza od zewnątrz do wnętrza samochodu.

Kierunek przepływu oraz regulację wydajności nastawiamy za pomocą dźwigienek w innym położeniu — np.

Maksymalną wydajność ogrzewania osiągniemy wówczas, gdy środkowa dźwigienka znajduje się w położeniu dolnym i prawa dźwigienka w położeniu górnym.

Maksymalna wentylacja jest wówczas, gdy dźwigienka środkowa i prawa znajdują się w położeniu dolnym.

Dopływ powietrza do samochodu jest zamknięty wówczas, gdy dźwigienka środkowa znajduje się w położeniu górnym.

Rozprowadzanie powietrza we wnętrzu samochodu.

Do tylnych siedzeń doprowadzany jest bezpośrednio przepływ powietrza z układu ogrzewczego. Regulacja odbywa się przy pomocy dźwigienki po lewej stronie dolnej części układu ogrzewczego: dźwigienka w dół — przepływ otwarty, poziomo — przepływ zamknięty.

Ogrzewanie — nagrzewana szyba tylna

W wersji eskportowej z wyposażeniem specjalnym nie jest montowana.

Ogrzewanie wnętrza nadwozia i ogrzewanie szyby tylnej reguluje się za pomocą włącznika pięciopołożeniowego.

Pierwsze położenie w lewo — ogrzewanie szyby tylnej bez ogrzewania lub przewietrzania.

Pierwsze położenie w prawo — wysokie obroty do szybkiego ogrzewania wnętrza samochodu (np. szybkie usuwanie oblodzenia na szybach).

Drugie położenie w prawo — normalne stosowanie ogrzewania, ewent. wentylacja wnętrza samochodu.
Trzecie położenie w prawo — ogrzewanie szyby tylnej przy równoczesnym zostosowaniu wentylacji, ogrzewania.
W pionowym położeniu włącznika wszystkie funkcje są wyłączone.
Ogrzewanie szyby tylnej wskazuje pomarańczowa lampka sygnalizacyjna znajdująca się na tablicy przyrządów.

Oświetlenie wnętrza samochodu

Przy otwieraniu przednich drzwi automatycznie zapalą się światła w słupkach (w samochodzie Skoda 105 S tylko drzwi od strony kierownicy), ewentualnie możemy je włączyć bezpośrednio przy pomocy włączników umieszczonych na światłach.

Popielniczki

Umieszczone są na tablicy rozdzielczej oraz na tylnych drzwiach (oprócz modelu Skoda 105 S). Otwierają się przez pociągnięcie za górną krawędź.

Popielniczka na tablicy rozdzielczej

Wyjmowanie — popielniczkę otwieramy i pociągając w górę wysuwamy. Wkładanie — górną część wkładamy częściowo z powrotem, podnosimy i wkładamy część dolną.

Popielniczka w drzwiach

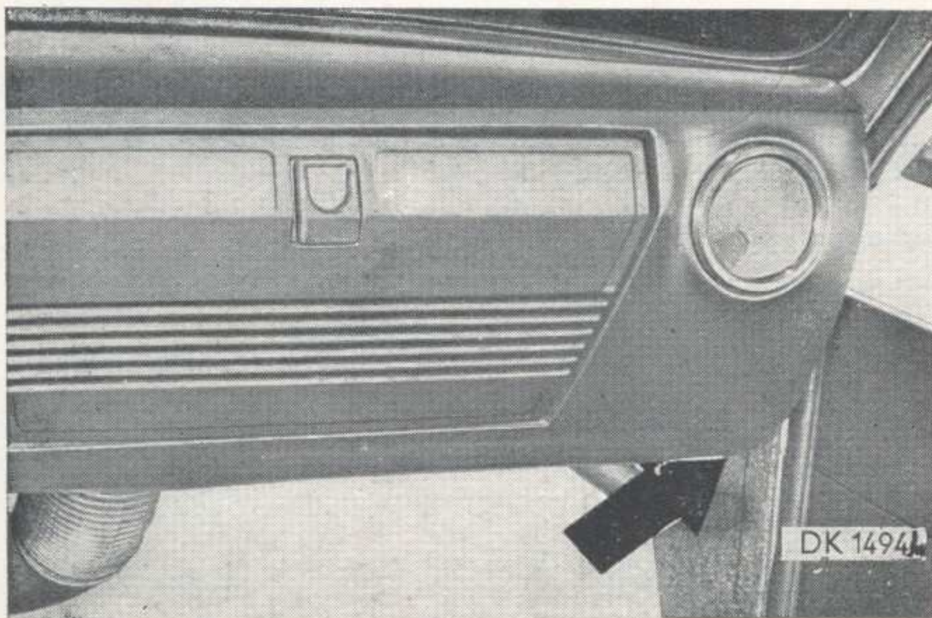
Wyjmowanie — popielnizckę otwieramy, naciskamy w dół, górną część wyciągamy z drzwi i ruchem dolnej części w kierunku drzwi popielniczkę luzujemy.
Wkładanie — dolną część wsuwamy do drzwi, naciskamy w dół i zamykamy.

BAGAŻNIK GŁOWNY

Znajduje się pod przednią maską.
Otwieranie — pociągamy za uchwyt cięgna umieszczonego z prawej strony pod tablicą rozdzielczą. Maskę po prawej stronie podnosimy i zluzujemy bezpiecznik wychylając go w prawo i następnie otwieramy maskę. Przed zluzowaniem maski należy sprawdzić, czy podpórka górna wsunęła się do podpórki dolnej.
Zamykanie — maskę podnosimy, podpórkę naciskamy w lewo, maskę zamykamy i zabezpieczamy przez wciśnięcie do zamka.

Uwaga:

Jeżeli przerwie się cięgno (linka), należy wcisnąć korek pod tablicą przyrządów w prawo (w samochodach z kierownicą umieszczoną po prawej stronie, przepust gumowy instalacji elektrycznej) i otworzyć zamknięcie za pomocą odpowiedniego cięgna.

Bagażnik dodatkowy

Umieszczony jest wewnątrz samochodu za oparciami tylnych siedzeń. Otwiera się przez odciągnięcie dźwigienki w kierunku szyby tylnej i odchylenie oparcia.

Przestrzeń ładunkowa

Poduszkę tylnego siedzenia podnosimy, wysuwamy i ustawiamy pionowo. Za górną krawędzią oparcia odciągamy dźwigienkę i oparcie przechylamy.

Wykorzystanie bagażnika i przestrzeni ładunkowej

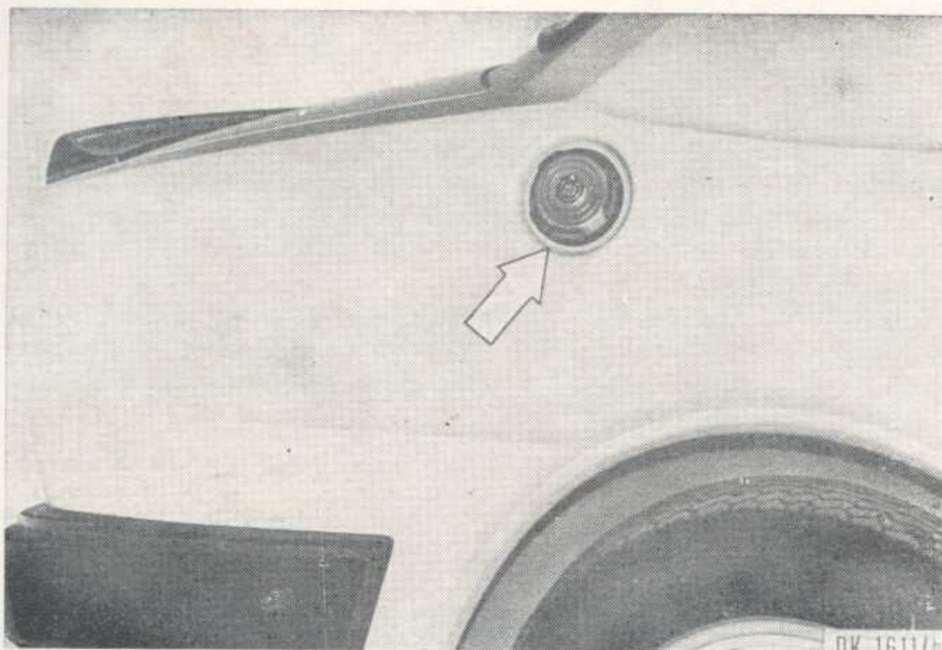
W bagażnika głównym przewozić można bagaż o ciężarze ca 40 kg; w bagażniku dodatkowym ca 10 kg. Przy jeździe z 5 osobami, nie wolno przewozić bagażu w bagażniku dodatkowym i ciężar bagażu w bagażniku głównym należy odpowiednio zmniejszyć, aby ogólny ciężar osób i bagażów nie przekroczył dopuszczalnego ciężaru całkowitego samochodu (400). Przy przewożeniu ciężkich przedmiotów należy przedmiot podłożyć dużą i sztywną podkładką, żeby nie doszło do miejscowego przeciążenia konstrukcji siedzeń. Luźno prowadzone części instalacji elektrycznej należy osłonić, żeby nie doszło do uzskodzenia instalacji elektrycznej przez przewożony ładunek.

Lusterka wsteczne oraz osłony przeciwsłoneczne

Umocowane są w samohamownych łożyskach, tulejach lub przegubach. Przez odpowiednie wychylenie można je ustawić do potrzebnego położenia. Wewnętrzne lusterko wsteczne należy nastawić tylko w zakresie położenia poziomego.

Wlew paliwa

Umieszczony jest po prawej stronie w tylnym błotniku. Otwieranie — korek wlewu otwieramy przy pomocy klucza i wykręcamy w lewo. Zamykanie — korek wlewu zakręcamy w prawo i zamykamy (klucz można wyjąć tylko po zamknięciu korka).

W samochodach Skoda 135 L, 135 GL i Skoda 136 L, 136 GL z kodem identyfikacji silnika w wersji z wyposażeniem specjalnym i katalizatorem umieszczona jest w wlewie paliwa wkładka uniemożliwiająca wsunięcie pistoletu benzyny ołowiowej — **stosovač należy wyłącznie benzynę bezołowiową.**
W celu zapobiegnięciu wylewania się paliwa w wyniku jego cieplnego rozszerzania się, zalecamy napełniać zbiornik paliwa w taki sposób, aby wlew paliwa nie był napełniony paliwem, tzn. napełnianie zbiornika paliwem było przerwane przez automatyczne wyłączenie pistoletu w stacji benzynowej.

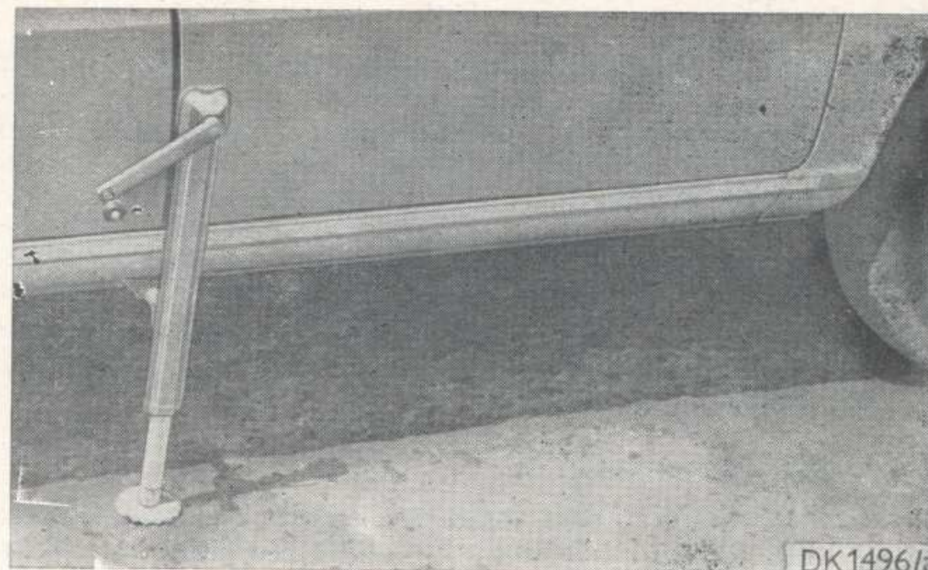
Podnoszenie samochodu

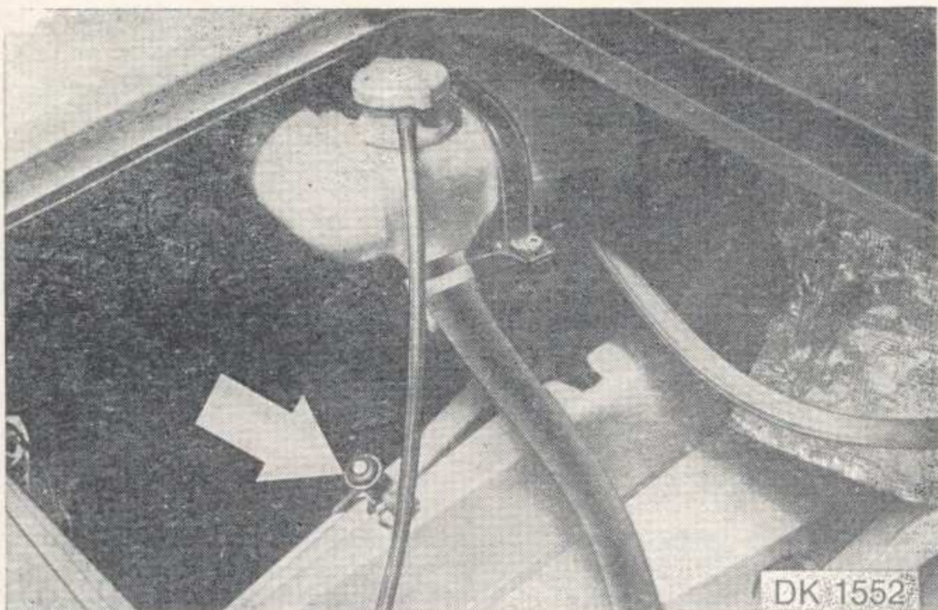
Podnośnik należy wsunąć do specjalnego uchwytu znajdującego się z boku samochodu w dolnej części nadwozia, mniej więcej pośrodku samochodu i obracamy korbą podnośnika.

Przy podnoszeniu samochodu należy dokładnie samochód zabezpieczyć przez umieszczenie podkładki pod koła ewent. zahamowaniem. Koła należy podkładać zawsze jeżeli podniesiony samochód znajduje się na pochyłym miejscu. Pracowanie pod samochodem, który jest podniesiony i ustawiony tylko na podnośniku jest surowo wzbronione; zawsze należy pod nadwozie ustawić podkładki (pod progi drzwiowe obok kół) i samochód opuścić na podkładki. Podnośnik umieszczony jest po lewej stronie pod maską silnika. Mocuje się za pomocą paska (pasek jest umocowany za pomocą sprzączki do otworu w blascze dolnej). W celu wyeliminowania stukania podczas jazdy, podnośnik należy opuścić do najniższego położenia (ramię podnoszeniowe opiera się o sopkę podnośnika), stopkę ułożyć do przodu i korbę wsuwać do profilu poprzeczki nadwozia.

Przestrzen silnika

Otwierania — pociągnąć za dźwigienkę umieszconą w ramie drzwi tylnych, podnieść maskę lekko cofnąć z powrotem, aby podpórka

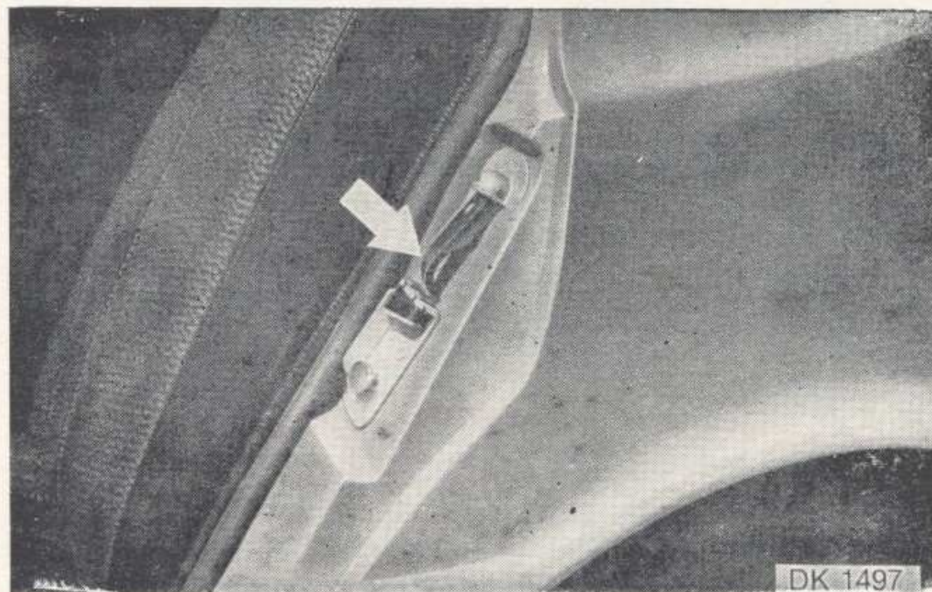

wskoczyła w prowadnicę i trzymała maskę. Podpórkę możemy ewent. wcisnąć w prowadnicę.
Zamykanie — luzujemy podpórkę i maskę zamykamy. Mniej więcej z wysokości 1/3 maskę lekko puszczamy do zatrzaśnięcia. Podczas pracy w pomieszczeniu silnika nie wolno opierać się o gniazdka doprowadzające tylnego oświetlenia pojazdu. Jeżeli zajdzie potrzeba należy odłączyć kable doprowadzające (przez ściągnęcie), lub wyciągnąć oprawki z żarówkami z tylnego oświetlenia.
W przypadku pchania samochodu nie należy zbyt mocno opierać się o tylny spoiler maski silnika — umocowanie nie pozwala opierać się zbyt mocno o spoiler.

Pasy bezpieczeństwa

Jeżeli samochód nie jest wyposażony w pasy bezpieczeństwa to należy pasy umocować do otworów znajdujących się w słupkach drzwi przednich (należy wyjąć czop osłaniający nagwintowanie), na dole pod słupkami drzwi w podłoze nadwozia i z obu stron tunelu za siedzeniami przednimi.
Zamontowanie pasów bezpieczeństwa dla tylnych siedzeń należy zlecić stacji obsługi SKODA, gdyż zamontowanie wymaga wykonanie dostępu do dwóch otworów mocujących pod obiciem siedzeń. Posługiwanie się pasami bezpieczeństwa uzależnione jest od systemu zastosowanych pasów. Śruby mocujące powinny mieć wymiary 7/16-20 UNF-2A.
Konserwację pasów należy wykonywać w załączonej instrukcji. Nie zapięcie pasów bezpieczeństwa na prednich siedzeniach przy włączonym sygnalizowane jest czerwoną lampką kontrolną w samochodąch ze specjalnym wyposażeniem.

INSTRUKCJA JAZDY

Przygotowanie do jazdy

Silnika nie wolno uruchamiać, jeżeli stan poziomu oleju w silniku oraz płynu chłodzącego nie jest wystarczający. Stan poziomu należy sprawdzać zawsze po przejechaniu około 500 km oraz zawsze, jeżeli zamierzamy jechać samochodem długo nieużywanym. Następnie należy sprawdzić, przynajmniej wzrokowo, stan ogumienia, oraz czy ewent. nie jest zbyt miękkie oraz należy przestrzegać przepisów obowiązujących w danym okraju i dotyczączych czynności przed rozpoczęciem jazdy.
Jeżeli samochód stoi na pochyłym terenie i zamierzamy przejechać do innego miejsca bez włącznia silnika, to bezwarunkowo musimy otworzyć zamek kierownicy.

Uruchamianie silnika

Ogólne instrukcje

— jeżeli samochodu nie używano przez dłuszy okres czasu (zwłaszcza w okresie letnim), należy paliwo w gaźniku uzupełnić za pomocą dźwigni ręcznej pompy paliwa.

— Przy rozruchu (z wyjątkiem ciepłego silnika) nie należy dotykać się zbytecznie pedału przyśpiesznika — każde naciśnięcie na pedał powoduje dopływ pewnej ilości paliwa do gaźnika, które może spowodować zachlystanie silnika.

— Jeżeli silnik zachlysta się wskutek długiego rozruchu, należy rozruch silnika wykonywać z całkowicie wciśniętym pedałem przyśpiesznika.
Jeżeli i w tym przypadku nie nastąpi uruchomienie silnika, należy odkręcić i wysuszyć (ewent. wymienić) świece zapłonowe.

— Przy włączonym rozruchu należy sprawdzić czy pali się kontrolna lampka smarowania i ładowania — zgasną przy zwiększonych obrotach silnika (patrz rozdział o jeździe).

— Podczas rozruchu świeci lampka kontrolna układu hamulcowego- zgaśnie po zluzowaniu kluczyka (patrz rozdial o jeździe)

— Po uruchomieniu silnika luzujemy klucz i zamykamy zasysacz w taki sposób, aby silnik pracował na regularnych obrotach bez przerywania.

— Zimny silnik krótką pracą smaruje się i nagrzewa.

— Zasysacz stopniowo zamykamy do jego całkowitego zamknięcia.

a) Uruchamianie zimnego silnika przy normalnych temperaturach

1. Sprawdzimy, czy dźwignia zmiany biegów znajduje się w położeniu neutralnym.
2. Włączyć zasysacz gaźnika, nie należy wciskać pedału przyśpiesznika.
3. Włączyć zapłon, wcisnąć pedał sprzęgłą i uruchomić silnik. Rozrusznik nie powinien pracować dłużej niż 5 sekund, przy powtarzanym rozruchu należy przynajmniej 5 minut odczekać.

b) Uruchamianie ciepłego silnika

Postępujemy w sposób opisany w punkcie „A" z następującymi różnicami:

1. Nie włączać zasysacza gaźnika.
2. Rozruch wykonujemy z wciśniętym pedałem przyśpiesznika do 1/3 skoku pedału.

c) Włączanie silnika w okresie zimowym (poniżej —10 °C)

Uruchamianie silnika w okresie zimowym wymaga dobrego stanu mechanicznego silnika i układu zapłonowego oraz ich odpowiednie ustawienie.

a) Głowicę rozdzielacza, cewkę zapłonową, kable wysokiego napięcia wraz z końcowkami należy utrzymywać w czystości i suche.
b) Świece zapłonowe wymagają starannej konserwacji, prawidłowo nastawiona szczelina między elektrodami ma wynosić 0,6 mm, świece należy wymieniać po przebiegu 15 000 km.
c) Za pomocą dźwigni ręcznej na pompie wstrykowej paliwa w stępnie zasilić gażnik paliwem.
d) Wcisnąć pedał sprzęgłą, całkowicie otworzyć zasysacz gaźnika i uruchomić silnik — rozrusznik może pracować maksymalnie okolo 10 sekund, przy powtarzanym rozruch należy odczekać minimalnie 20 sekund.

Instrukcja eksploatacji samochodu Skoda 135 L, 135 GL i Skoda 136 L, 136 GL z kodem identyfikacji silnika w wersji z wyposażeniem specjalnym z katalizatorem

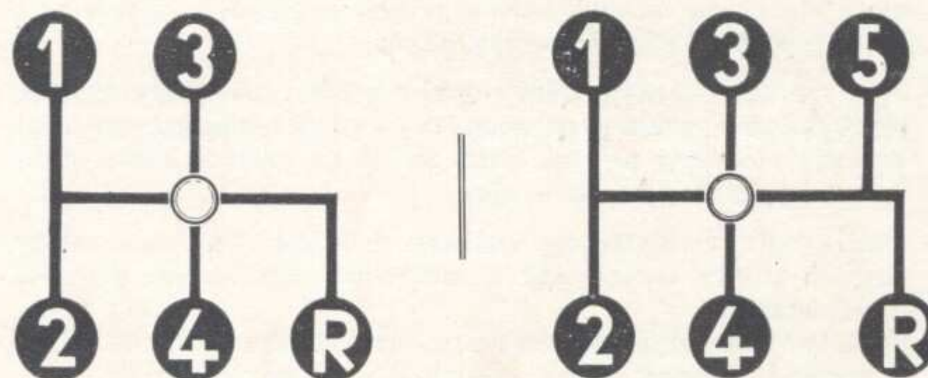
— **Nie należy parkować** w sąsiedztwie materiałów łatwopalnych (sucha trawa, itp.)
— **Domieszki do czyszczenia układu paliwowego** nie należy wkładać do zbiornika paliwa lub gaźnika — **mogą uszkodzić katalizator.**

W celu wykluczenia możliwości przegrzania się układu wydechowego i uszkodzenia działania katalizatora, należy:

— **Stosować** wyłączenie benzynę bezołowiową
— **Nie eksploatowač samochodu** w przypadku jego nieodpowiedniego działania (np. jeżeli widoczne jest wyraźne obniżenie mocy silnika lub utrudniony jest zapłon).
— **Nie eksploatować samochodu** w nieodpowiedni sposób (np. dojazd z wyłączonym zapłonem, jazda z ostrego zbocza z włączonym biegiem i wyłączonym zapłonem).
— **Nie pozostawiać włączony silnik** na postoju na wysokich obrotach (ponad 5 minut).
— **Nie dokonywać** zmian w którejkolwiek części silnika lub systemie ekshalacji — **wszelkie regulacje może wykonywać wyłącznie mechanik serwisu.**

JAZDA

Obsługa samochodu oraz ekonomiczna jazda nie rożni się w zasadzie w porównaniu z innymi samochodami wyposażonymi w trzy pedały, z którymi zapoznaliście się przy zdawaniu egzaminu na prawo jazdy. Włączanie biegów należy wykonywać według schematu. Natychmiast po wyjechaniu należy sprawdzić dzialanie hamulców przez kilkakrotne wciśnięcie pedału hamulcowego, wyjeżdżając po umyciu samochodu zalecamy kilkakrotne szybkie zahamowanie, hamulce nagrzeją się i szybko schną.
Podczas jazdy należy od czasu do czasu spojrzeć na urządzenia kontrolne. Szczególną uwagę należy zwracać na termometr. W przypadku przekroczenia dopuszczalnej temperatury płynu chłodzącego należy natychmiast usunąć usterkę w ukládzie chłodzenia.
Przy holowaniu przyczepy w bardzo trudnych warunkach (w terenie górzystym) zalecamy wyposażyć samochód w chlodnicę oleju. Montaż chłodnicy należy zlecić zakladowi specjalistycznemu. Przy holowaniu przyczepy pod górę nie należy przekraczać na dłuższy czas 3500 obrotów silnika; w samochodach nie wyposażonych w obrotomierze nie należy przekraczać szybkości poszczególnych biegów: 1—20 km/godz; 2—40 km/godz; 3—60 km/godz.
Jazda z przyczepą w terenie górzystym wymaga również kontroli temperatury cieczy chłodzącej — w przypadku, gdy temperatura

przekroczy 105 °C, ew. 115 °C w samochodzie Skoda 135 L, 135 GL, 136 L, 136 GL, należy obniżyć obroty silnika.Podczas jazdy nie wolno wyłączać silnika (zapłonu).
Opony należy pompować na odpowiednie ciśnienie; należy przestrzegać przepisów i minimalnej wysokości bieżnika opony. Łańcuchy przeciwśniegowe należy używać tyłko w głębokim śniegu.

Lampka sygnalizacyjna ładowania (działanie alternatora) — obwód ładowania alternatora jest w porządku, jeżeli lampa sygnalizacyjna ładowania zapali się przy włączonym zapłonie i zgaśnie po uruchomieniu silnika przy jego zwiększonych obrotach, ewent. na biegu jałowym. Jeżeli nie zapali się lampka sygnalizacyjna po włączeniu zapłonu (silnik nie jest uruchomiony) lub nie zgaśnie ewent. zapali się podczas jazdy, oznacza to, że alternator nie ładuje i że wymaga fachowej naprawy on lub regulator napięcia. W takim przypadku nie należy zbytecznie uruchamiać silnika, ani włączać różnych urządzeń elektrycznych. W ten sposób zaoszczędzimy energię elektryczną w akumulatorze potrzebną do zasilania zapłonu i zakończenia jazdy. Uszkodzoną żarówkę lampki kontrolnej należy natychmiast zastąpić nową o tej samej wartości.

Lampka sygnalizacyjna smarowania silnika — smarowanie jest w porządku, jeżeli lampka zgaśnie natychmiast po zwiększeniu oborotów silnika, ewent. przy jego biegu jalowym. Właściwe działanie smarowania można sprawdzić przez zwiększenie obrotów silnika — lampka zgaśnie. Jeżeli lampka nie zgaśnie, to należy sprawdzić poziom oleju w silniku. Następnie należy delikatnie odkręcić czujnik ciśnienia oleju. Jeżeli przy gwintach przecieka olej (przy zwiększonych obrotach silnika), to smarowanie jest w porządku a uszkodzona jest sygnalizacja (czujnik itp).

Jeżeli smarowanie nie działa, należy natychmiast wylączyč silnik!

Uszkodzenie jest poważne i wymaga naprawy w zakładzie specjalistycznym.

Lampka sygnalizacyjna układu hamulcowego zapali się przy rozruchu silnika i sygnalizuje, że żarówka jest w porządku. Po zluzowaniu kluczyka stacyjki zapłonu lampka zgaśnie. Jeżeli przy rozruchu lampka nie zapali się, należy wymienić żarówkę.

Jeżeli lampka sygnalizacyjna układu hamulcowego zapali się podczas jazdy i uruchomionym silniku podczas hamowania, oznacza to, że pedał hamulcowy obniżył się tak, że hamulec ma już ograniczoną zdolność hamowania. Samochód należy natychmiast przekazać do naprawy w zakładzie specjalistycznym w celu usunięcia usterki.

HAMOWANIE

Przy ostrych zjazdach a szczególnie zjazdach dłuższych, należy włąszyć niższy stopień przełożenia w celu ułatwienia pracy hamulców przy pomocy hamowania silnikiem. Hamulce są t.zw. dwuobwodowe, z samodzielnymi obwodami dla kół przednich i tylnych — w przypadku usterki jednego obwodu działa drugi. W przypadku ,,spadania" pedału hamulca, który najczęściej towarzyszy uszkodzeniu układu hamulcowego, nie należy przerywać hamowania i należy naciskać na pedał hamulca stałą siłą.
Tak zwane pompowanie pedałem, tzn. zwalnianie i wciskanie pedału hamulca w celu zwiększenia skuteczności hamowania w zasadzie działa odwrotnie; przedłuża czas hamowania i tor hamowania, ponieważ przy zwolnieniu pedału spada ciśnienie w układzie hamulcowym.

Zatrzymanie samochodu

Jeżeli po zatrzymaniu i wyłączeniu silnika nie zamierzamy kontynuować jazdy, włączamy hamulec ręczny. Na pochyłym terenie należy włączyć pierwszy lub wsteczny bieg w celu zabezpieczenia samochodu przed samowolnym rozjazdem. W trudnych warunkach atmosferycznych w okresie zimowym podczas mrozu, gdy można spodziewać się że do układu hamulcowego może dostać się śnieg

lub woda, samochód zabezpieczamy wyłącznie przez włączenie biegu, żeby zmarznięte linki hamulcowe nie umożliwiły odhamowania. Przed opuszczeniem samochodu należy wyjąć kluczyk zapłonu (układ kierowniczy zostanie zamknięty) i zamknąć drzwi samochodu. W przypadku, gdy przed zatrzymaniem silnika stwierdzicie, że w wyniku nadmiernego obciążenia silnika temperatura cieczy chłodzącej przekracza 100 °C, ew. 115 °C w samochodzie Skoda 135 L, 135 GL, 136 L, 136 GL, należy pozostawić silnik włączony okolo 2 minuty na wyższych luźnych obrotach. Równocześnie należy sprawdzić słuchem czy włączony został wentylator chłodzenia. W odmiennym przypadku należy zwrócić się o pomoc do serwisu.

Docieranie

Pod pojęciem docierania rozumiemy jazdę nowym samochodem lub jazdę samochodem, w którym są wymienione najważniejsze części (np. silnik, skrzynka biegów, itp) lub ich podstawowe podzespoły, do chwili przejechania około 2500 km. W tym okresie — sczególnie dotyczy to przebiegu pierwszych 1500 km — nie należy szybko wciskać pedału przyśpiesznika i nie obciążać samochodu w pełnym zakresie. Prędkość jazdy nie należy utrzymywać zbyt długo na jednakowym poziomie. Prędkość należy zmieniać, żeby zmieniały się obroty silnika.

OBSŁUGA TECHNICZNA

OBSŁUGA TECHNICZNA

Instrukcja obsługi technicznej zamieszczona jest w książeczce serwisowej, która jest samodzielną częścią niniejszej instrukcji. Oprócz zadań podanych w Instrukcji i wypływających s potrzeby i działania poszczególnych zespołów samochodu, itp., należy sprawdzać uszczelnienia silnika (przecieki), przekładni, układu kierowniczego i przewodów rurowych; stwierdzone usterki należy natychmiast usunąć. Zluzowane śruby lub nakrętki należy natychmiast dokręcić. Od czasu do czasu należy sprawdzać przewody układu hamulcowego. Ewentualne miejsca skorodowane należy natychmiast usunać. W przypadku większego uszkodzenia, przewód układu hamulcowego należy natychmiast wymienić na nowy.

Terminy wykonania prac konserwacyjnych nie wyszczególnionych w Instrukcji

— **Po upływie 1 miesiąca:** — sprawdzić stan elektrolitu w akumulatorze,
— **Po upływie 1/2 roku:** — nasmarować rozdzielacz, zawiasy drzwi i pokryw, mechanizm przyśpiesznika w silniku, sprawdzić jakość płynu hamulcowego (temperaturą wrzenia) — w stacji obsługi.
— **Po upływie 1 roku:** — wymienić olej w silniku [1]; sprawdzić olej w skrzyni przekładniowej i mechaniźmie różnicowym; sprawdzić smar w łożyskach kół przednich; nasmarować zamki pokryw (maski); sprawdzić regulator napięcia — należy zlecić zakładowi naprawczemu.
— **Po upływie dwóch lat:** — nasmarować przegub cięgna wycieraczek.
— **Po upływie 3 lat:** wymienić smar w łożyskach kół przednich i kół tylnych (Skoda 130 L, 130 GL, 135 L, 135 GL, 136 L, 136 GL)
— **Po upływie 5 lat:** — wymienić olej w skrzyni przekładniowej i mechaniźmie różnicowym.

[1]) Dalej patrz oleje stosowane w CSRS

Decydujący interwał (czasowy lub kilometrowy) jest ten, który w eksploatacji samochodu nastąpi wcześniej. Bez względu na przebieg kilometrów lub okres eksploatacji, obsługę techniczną wykonujemy zawsze, gdy stwierdzimy, że jest to konieczne.

Inne zalecane czynności oraz dodatkowe wyposażenie

— Wymiana płynu hamulcowego co rok (max.), przy użyciu przyczepy (Skoda 130 L, 130 GL, 135 L, 135 GL, 136 L, 136 GL) co pul roku
— Wymiana płynu chłodzącego — Fridex Stabil (czerwony) co trzy łata, Fridex Spolana co dwa łata.
— Po upływie mniej więcej 5 lat, lub ewent. przebiegu 100 000 km zalecamy wymienić gumowe kołnierze uszczelniające przekładni kierownicy (zębatkowego układu kierowniczego) oraz wszystkie gumove części układu hamulcowego i systemu wyłączania sprzęgła.
— Zalecamy po upływie mniej vięcej 2 lat, ewent. po przebiegu 50 000 km, sprawdzić działanie wzmacniacza serwo-hamulców.
— Smarownica ciśnieniowa do smarowania przegubów kulistych powinna wycisnąć minimalnie 30 MPa. Na rynku smarownica jest dostępna pod nazwą: Komplet do smarowania MOA 2.

Eksploatacja w okresie zimowym

Układ chłodzenia — zalecana jest kontrola temperatury krzepnięcia płynu niezamarzającego — ewent. temperaturę należy zmienić na żądaną wartość.

Akumulator należy w odpowiednią porę skontrolować (uzupełnić elektrolit, ewent. dostosować jego gęstość i całkowicie naładować). Ze spadkiem temperatury otoczenia obniża się wydajność (zdolność rozruchu) a akumulator słabo naładowany może nawet zamarznać. Uzupełnianie wody destylowanej przy temperaturze poniżej 0 °C można wykonywać tylko w tym wypadku, gdy akumulator pracuje (jest pod prądem), aby woda zmieszała się z elektrolitem i nie zamarzła.

Układ zapłonu — w okresie zimowym i deszczów a zawłaszacza w przypadku posypywania jezdni środkami chemicznymi, wzrastają wymogi w stosunku do zapłonu. W celu usunięcia usterek w dzia-

łaniu układu zapłonu, zalecamy zastosowanie niektórych specjalnych czechosłowackich wyrobów — OSTACAR sprey i HD sprey — wyroby należy stosować według wskazówek producenta.

Zbiornik paliwa — czasem w nim osiada pewna ilość wody (skroplin, itd). Przed nadejściem zimy należy do zbiornika wlać małą ilość spirytusu denaturowego (ca 100 cm^3), który zapobiega zamarznięciu wody.

W sprzedaży są również specjalne płyny przeznaczone do tego samego celu. Przy każdym uzupełnianiu paliwa należy do zbiornika wlewać wymienione dodatki przez cały okres trwania mrozów.

Zawieszenie przednie i hamulec — okres zimowy, szczególnie deszcze i śnieg, gdy nawierzchnie posypane są środkami przeciwślizgowymi, powodują ich zwiększone obciążenie. Z tego powodu zalecamy przed użytkowaniem pojazdu w okresie zimowym dokladnie sprawdzać stan gumowych kołnierzy uszczelniających mechanizmu kierowniczego oraz kołnierzy ochronnych tłoków hamulców przednich (patrz konserwacja — kontrola i wymiana okładzin hamulcowych) i nasmarować przeguby kuliste zawieszenia przedniego.

PRZEGLĄD SMARÓW ORAZ INNYCH MATERIAŁÓW EKSPLOATACYJNYCH

Dla olejów przytaczamy międzynarodową klasyfikację SAE (amerykańska Society of Automative Engineers). Według wspomnianej klasyfikacji otrzymacie właściwy rodzaj oleju w dowolnym kraju nie znając jego nazwy handlowej.

Jednak w celach informacyjnych przytaczamy nazwy handlowe podane przez producenta wypróbowanych rodzajów oleju, lub według zalecenia producentów oleju.

W zależności od temperatury otoczenia należy używać zamienniki oleju według poniżej podanej tabeli.

Oleje silnikowe

Miejsce smarowania	Klasyfikacja	Zastosowanie w temperaturze otoczenia
Silnik	SAE 50 SAE 40 SAE 30 SAE 20 W/20 SAE 10 W	+15/+50 °C +10/+40 °C 0/+25 °C —10/+15 °C —25/+ 5 °C
Rozdzielacz, łożysko sprzęgła oraz inne miejsca smarowane olejem *)		olej średniej lepkości, tzn. objęty mniej więcej klasyfikacją SAE 20 W/20 lub 30

Oleje oznaczone podwójnym oznaczeniem, są to tak zwane oleje wielosezonowe (Multigrade) z klasyfikacją wyznaczoną symbolem przed łamaną kolejnie aż do klasyfikacji wyznaczonej symbolem za łamaną. Na przykład olej SAE 10 W/30 ma klasyfikację, SA 10 W, SAE 20 W/2 i SAE 30.

Oleje w CSRS

Olej samochodowy Mogul Super SAE 15 W/50, Super Nogul Stabil SAE 15 W 40[1], Madit Uniol SAE 15 W/40, Madit Super SAE 10 W/40.

*) Zamknięcia i zawiasy pokryw, zawiasy drzwi, itp., drobne mechanizmy.

Oleja za granicą

Agip: Agip F. 1 Supermotoroil SAE 10 W/40, 15 W/50, 20 W/50; Agip F. 1 SINT 2000 SAE 10 W/50.

BP: Super Visco-Static SAE 10 W/30, 10 W/40, 20 W/50.

Castrol: Castrolite (SAE 10 W/30); XL (SAE 20 W/50); GTX 2 (SAE 10 W/50).

Mobil: Super (SAE 15 W/50); SHC.

Shell: Super SAE 10 W/50.

Modrica: Optima Supervisk SAE 15 W/50.

Modrica: Optima Supervisk SAE 15 W/50.

Naftagas: GALAX OMNIA (SAE 10 W/50).

Wszystkie oleje wymienione w tabeli są to tak zwane oleje detergentowe typu HD.

Oleje przekładniowe

Miejsce smarowania	Klasyfikacja lepkości	Zastosowanie w temperaturach
Skrzynia biegów, mechanizm różnicowy	SAE 80	całorocznie
Układ kierowniczy	SAE 90	całorocznie

[1]) Producent podanego oleju zaleca wymianę oleju po upływie około 2 lat.

SAE 90 CSRS olej przekładniowy PP 90
z wyrobów zagranicznych np. Shell Spirax EP 90; Mobilube GX 90, HD 90; BP Gear Oil EP; Castrol Hypoy B 90; Agip F. 1, Rotra HY SAE 85 W/90; Modrica HIP 90; Naftagas Hipol SAE 90.

SAE 80 CSRS olej przekładniowy PP 80;
z wyrobów zagranicznych np. Shell Spirax EP 80 W; Mobilube GX 80, HD 80; BP Gear Oil 80 EP; Castrol Hipoy B 80; Agip F. 1 Rotra HY SAE 80 W; Modrica HIP 80; Naftagas Hipol SAE 80.

Smary plastyczne — do całorocznego używania

Pompa wody, łożysko cięgna pedału przyspiesznika, łożyska kół przednich, łożyska kół tylnych (Skoda 130 L, 130 GL, 135 L, 135 GL, 136 L, 136 GL) wspornik włączania biegów
CSRS — smar plastyczny NH2

Czopy zwrotnicy zawieszenia przedniego
W CSRS — smar plastyczny 00

Wewnętrzne mechanizmy drzwi i mechanizmy ich zamknięć oraz inne zamknięcia, przegub cięgna wycieraczek
W CSRS — smar plastyczny LV 2—3

Smary produkcji zagranicznej: do smarowania wszystkich wymienionych miejsc, np. Shell Retinax A; Mobilgrease MP; BP Energrease L2; Castrolese LM; Agip F. 1 Grease 30; LITOL 24

Płyn hamulcowy

Specyfikacja DOT-4, DOT 3
CSRS — płyn hamulcowy SYNTOL DOT; SYNTOL H 205.
Za granicą — płyn hamulcowy specyfikacja DOT-4; DOT-3.

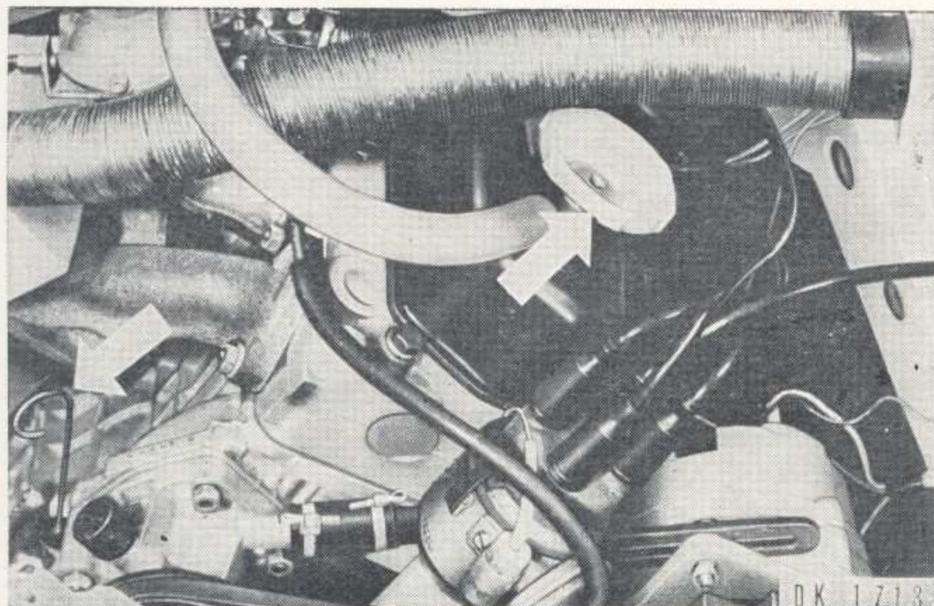
Płyny niezamarzające (CSRS) np.

do układu chłozenia: FRIDEX Stabil; FRIDEX Spolana
do płuczki szyby przedniej: GLACIDET

SILNIK
I UKŁAD CHŁODZENIA

Kontrola i uzupełnianie oleju

Poziom oleju sprawdzamy za pomocą miarki poziomu. Poziom oleju powinien znajdować się między kreskami oznaczającymi minimalny i maksymalny poziom. Miarkę poziomu wyciągamy.
Przy uzupełnianiu poziomu olej wlewamy do silnika przez otwór wlewowy umieszczony w pokrywie glowicy — korek wlewu okręcamy w lewo, w silniku Skoda 135 L, 135 GL, 136 L, 136 GL korek wyciągamy. Kontrolę poziomu oleju nie wykonujemy natychmiast po uzupełnieniu oleju, ale należy odczekać chwilę dopóki olej nie ścieknie ze ścian silnika.
W celu właściwego okrślenia poziomu oleju w silniku należy samochód ustawić na poziomej nawierzchni jezdni.

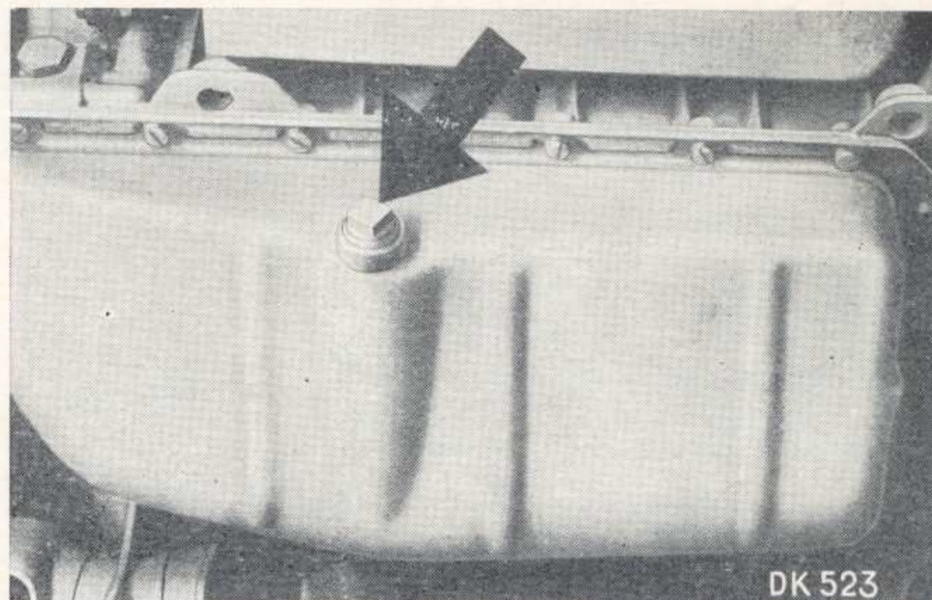

Wymiana oleju

W celu spuszczenia oleju należy vykręcić korek spustowy umieszczony w misce olejowej silnika i olej wypuścić. W zależności od przebiegu kilometrów należy wymienić filtr oleju. Po wkręceniu korka do porywy dolnej i ewent. zamocowaniu filtra, wlewamy świeży olej. Poziom oleju sprawdzamy po krótkiej pracy silnika (ca 1/2 minuty), gdy olej wypełni oprężnione kanały smarownicze, ew. filtr i poziom ustali się.

Uwaga:

Jeżeli uszczelka korka spustowego w pokrywie dolnej wykazuje uszkodzenie, które może być przyczyną złego uszczelnienia, należy uszczelkę wymienić. Równocześnie należy uważać, aby nie doszło do uszkodzenia gwintu.
Jeżeli olej spuszczamy z zimnego silnika, to należy silnik zagrzać (przez krótkie uruchomienie), aby olej wyciekł.

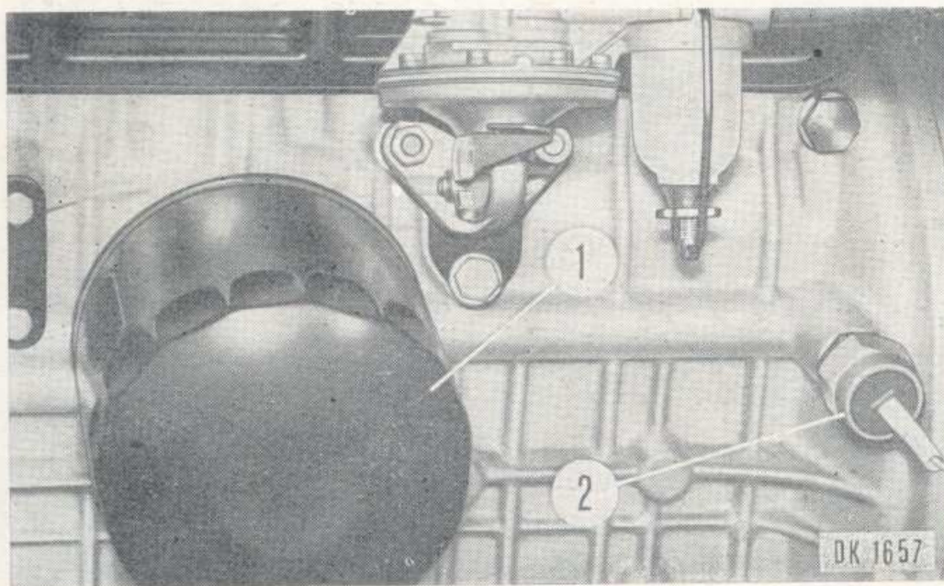
Wymiana filtra oleju

Filtr oleju zluzujemy za pomocą klucza, który ściśnie filtr w jego części cylindrycznej. Nowy filtr oleju dociągamy tylko ręcznie (do oporu), aby przy następnej wymianie można było filtr łatwo odkręcić. Pierścień uszczelniający nawilżymy olejem, aby nie został uszkodzony przy dokręcaniu filtra — równocześnie należy zwrócić uwagę na prawidłowe ułożenie filtra. Po wymianie filtra i nalaniu oleju do silnika należy sprawdzić, przy zwiększonych obratach silnika, czy wokół pierścienia uszczelniającego filtra i korka otworu spustowego w dolnej pokrywie nie przecieka olej.

Filtr powietrza

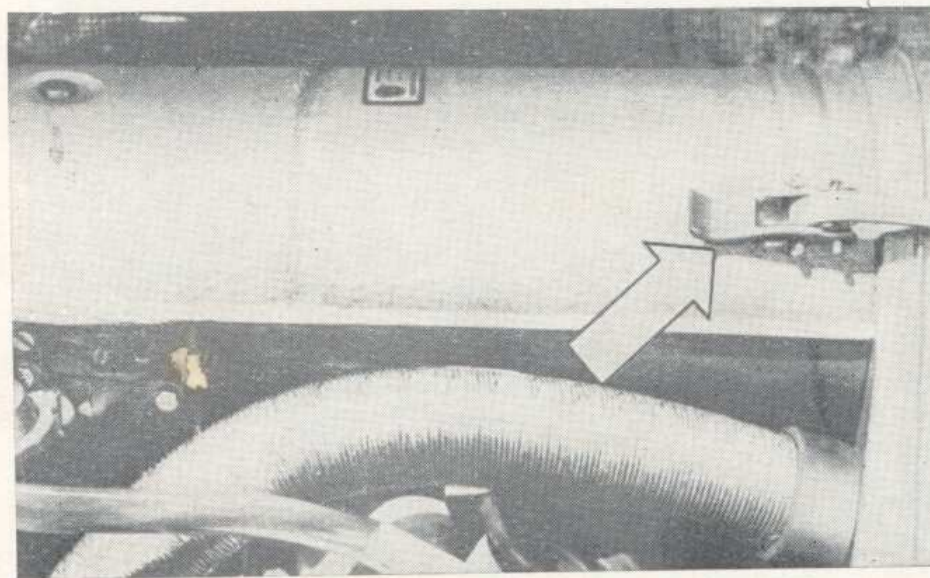
Zaciski na obudowie filtra powietrza należy odpiąć i pokrywę zdjąć. W obudowie odkręcamy nakrętkę i zluzowane części, włącznie wyjmujemy. Obudowę należy wewnątrz wytrzeć. Przy ponownym montażu należy wkład filtra zamknąć pokrywą w środkowym wyzębieniu opieramy sprężynę, wkładamy gumową, i równą podkładkę, i dociągamy nakrętkę. Obudowę zamykamy pokrywą. Po przebiegu każdych 5000 km należy sprawdzić dokręcenie nakrętki. Wkład filtra powietrza należy oszyszczać przez stukanie oraz wewnątrz sprężonym powietrzem. W okresie między każdą wymianą wkładu filtra należy czyścić (sprężonym powietrzem) również króciec ssania i elementy termostatu. Przy używaniu samochodu na trudnych odcinkach dróg (zakurzonych) należy skrócić czasy na połowe, po upływie których dokonujemy wymiany i oczyszczania. Kontrołę działania regulacji zasysanego powietrza należy zlecić stacji obsługi.

1 — filtr oleju, 2 — czujnik sygnalizacyjny cisnienia oleju z wkładką

Napełnianie układu chłodzenia

Do napełniania układu chłodzęnia należy używać przez cały rok

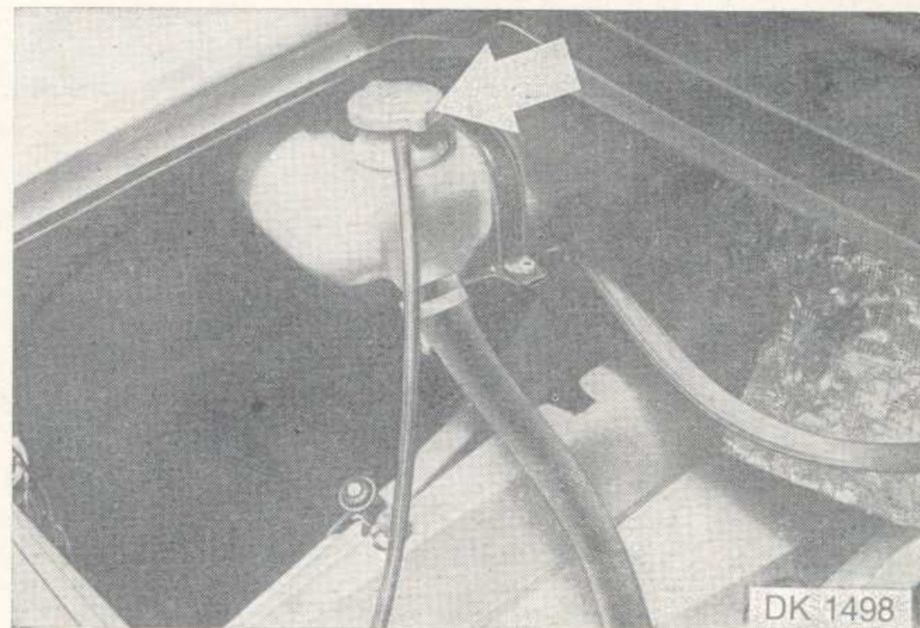
wyłącznie płynu niezamarzającego. Nie należy używać wody — pomimo, że była by spuszczona, w bloku silnika pozostaną niewypuszczone resztki i w okresie zimowym woda może zamarznąć. Nowy samochód jest napełniony płynem opartym na glykolu (Fridex Spolana) do —25 °C, ew. na specjalne zamówienie. Napełnienie układu chłodzenia powinno wystarzyć przez 2—3 lata, jeżeli nie dojdzie do obniżenia jego wartości przez dodanie innego płynu, itp.
Poziom płynu w zbiorniczku zapasowym umieszczonym w przestrzeni silnika, przy zimnym silniku powinien utrzymywać się między MAX i MIN — należy utrzymywać poziom płynu w tych granicach. Poziom w zbiorniczku sprawdzamy wzrokowo zawsze podczas kontroli stanu oleju w silniku.
Należy jednak przestrzegać również inne przepisy dotyczące kontroli, które ewent. instnieją w danym kraju.
Niezamarzające płyny są oparte na glykolu i działają agresywnie na lakier nadwozia (i w przestrzeni silnika) — jeżeli lakier zostanie zabrudzony płynem, należy dokladnie umyć wodą i wytrzeć. Lakier zewnętrzny nadwozia należy wypolerować za pomocą pasty do polerowania.

Uwaga:

Przy uzupełnianiu płynu należy dolewać płyn z uwzględnieniem niskich temperatur (mrozu), jakich można się spodziewać w ciągu roku. Na terenach gdzie jest zimniej, należy ciecz przystosować do otoczenia. Stosowanie płynu trudnozamarzającego jest właściwe również na terenach, gdzie nie występują niskie temperatury, kdyż płyn zapobiega korozji przewodów układu chłodzenia; dobry płyn zawiera dodatki antykorozyjne. Zawyczaj wystarczy płyn przygotowany do temperatury — 10 °C.
Zamknięcie zbiorniczka zapasowego wolno zdejmować w przypadku, gdy temperatura płynu chłodzącego jest poniżej 100 °C.

Uzupełnianie — zdjąć korek zamykający otworu wlewowego (obracając go w lewo, po odkręceniu należy go nacisnąć i znów obrócić w lewo) i ubytek uzupełnić czystą miękką wodą. Większy ubytek należy uzupełnić nowo przygotowanym płynem niezamarzającym tej samej marki jak poprzednio używany płyn, lub takim płynem, który by nie zniszczył pozostałego płynu. Do przygotowania nowego płynu chłodzącego należy używać zawsze czystą miękką wodę.
Jeżeli zamierzamy odkręcić korek układu chłodzenia po jeździe, szczególnie w górzystym terenie, należy najpierw sprawdzić, czy temperatura płynu chłodzącego jest poniżej 100 °C.

Napełnianie płynu po uprzednim spuszczeniu z układu chłodzenia — otwieramy zawór ogrzewania (dźwignia ogrzewania nagrzewnicy) i zawór odpowietrzający pod przednią maską, tzn., że kołek zaworu znajdować się będzie na poziomie podłączonych przewodów i ostrożnie napełniamy zbiorniczek zapasowy. Następnie zawór i zbiorniczek zamykamy. Po przejechaniu pewnej ilości kilometrów, sprawdzamy stan płynu w zbiorniczku zapasowym i zależnie od potrzeby stan płynu uzupełniamy.

DK 1498

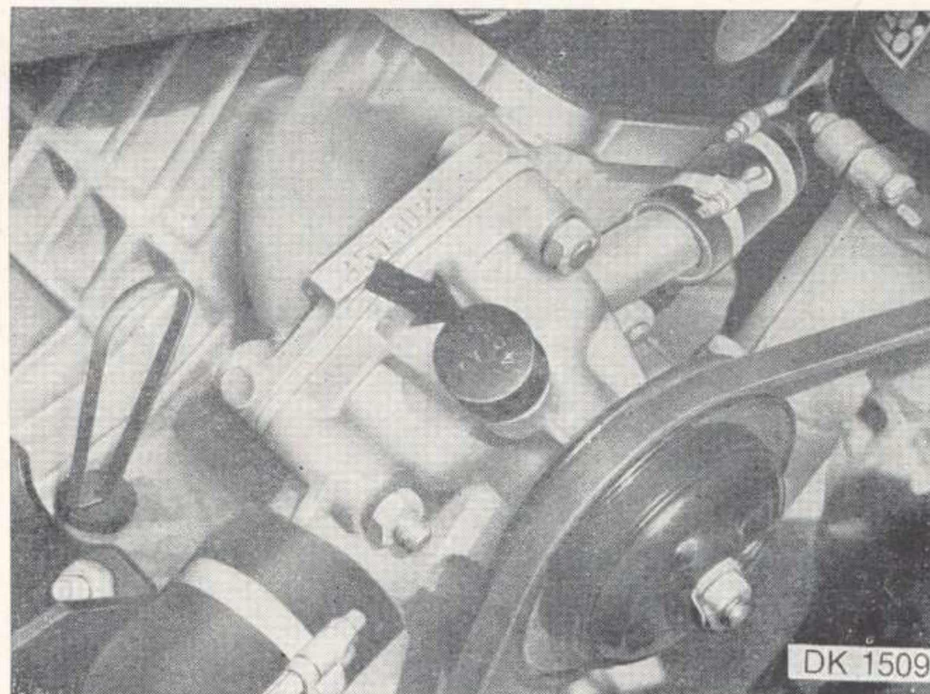
Zawór odpowietrzający znajduje się obok zbiorniczka płuczki szyby przedniej.

Wypuszczanie płynu z układu chłodzenia

Wieksza część płynu wycieknie po odkręceniu zaworów spustowych umieszczonych w przewodach pod podłogą samochodu (zawory te są dostępne przez otwory w blasze osłaniającej pod zbiornikiem paliwa). Jednocześnie należy otworzyć zawór odpowietrzający, zawór ogrzewania (dźwignia na tablicy rozdzielczej) i zbiorniczek zapasowy. Jeżeli płyn wycieka powoli, należy otwór spustowy przepchać drutem lub innym narzędziem.
Dla całkowitego wypuszczenia płynu chłodzącego należy rozłączyć niektóre części przewodów. Z tego powodu zaleca się, gdy zachodzi potrzeba rozłączenia przewodów, zlecić całkowitą wymianę płynu stacji obsługi.

Smarowanie łożysk pompy wodnej

Pokrywę smarownicy Stuffera odkręcić i napełnić smarem a całą zawartość wcisnąć do łożysk. Pokrywę dokręcić, żeby zapobiec samoodkręceniu.

Luz zaworów

Wartość luzu zaworów tzn. wielkość szczeliny między trzonkiem zaworu i utwardzoną końcówką dźwigni zaworu mierzymy za pomocą szczelinomierza przy całkowicie zamkniętym zaworze. Szczelinomierz odpowiedniej wielkości powinien do szczeliny wejść szczelnie (z lekkim oporem). Luz zaworów regulujemy przy zimnym silniku i dla poszczególnych silników powinien wynosić:

Skoda 105 L, 120 L, 120 GL

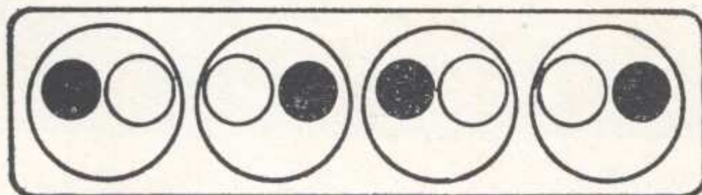
— zawory ssące — 0,15 mm
— zawory wydechowe — 0,20 mm

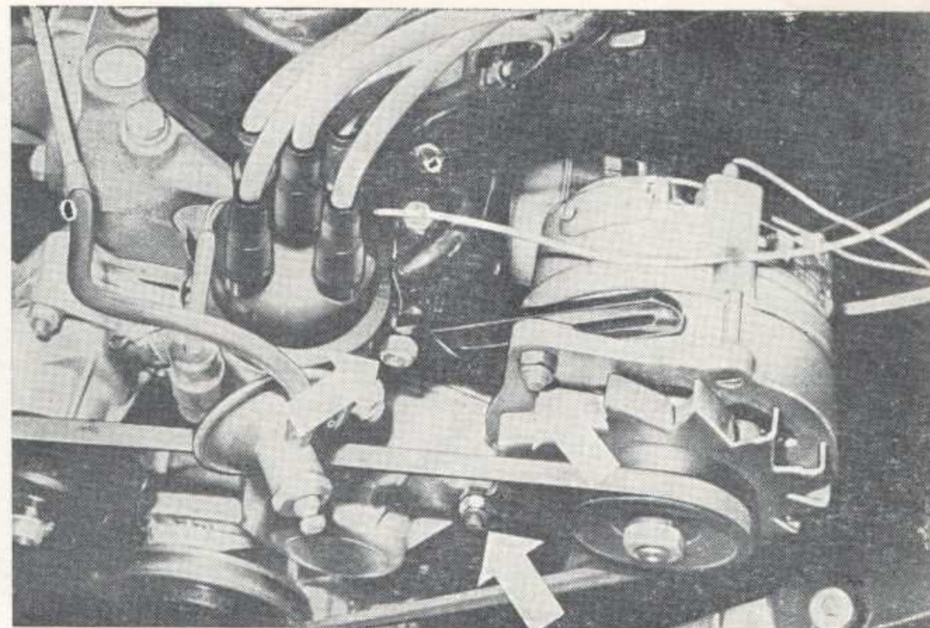
Skoda 130 L, 130 GL, 135 L, 135 GL, 136 L, 136 GL

— zawory ssące i wydechowe — 0,20 mm

Uwaga:

Przy ponownym montażu należy lekko dokręcić śruby filtru powietrza (1,5—2,0) Nm) i nakrętki pokrywy głowicy cylindrów (4—5 Nm). W silniku Skoda 135 L, 135 GL, 136 L, 136 GL — (2—3 Nm).
Kolejność zaworów w silniku przedstawiono na rysunku. Zawory wydechowe oznaczone są czarnymi kółkami, zawora ssące kółkami białymi.

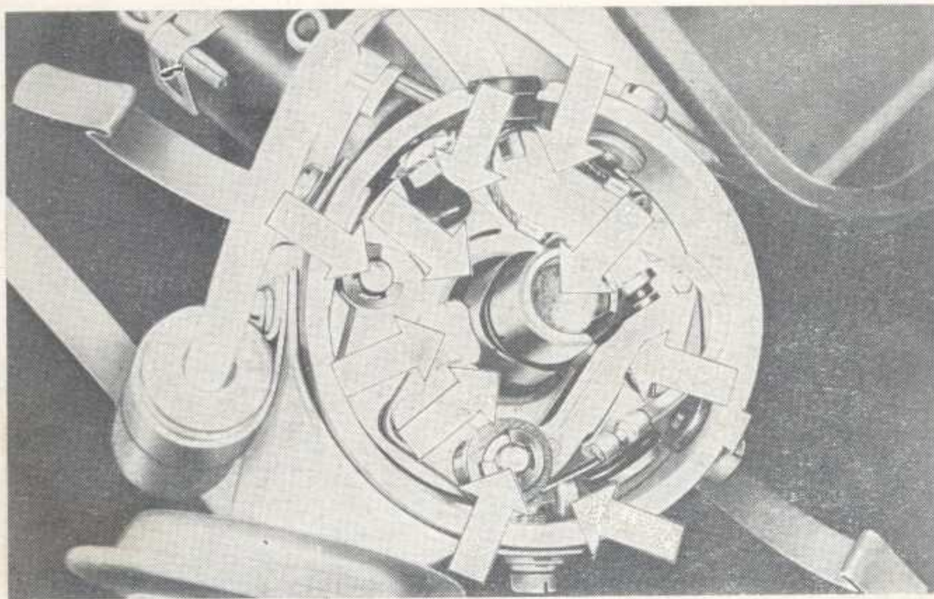

Regulowanie luzu zaworów jest bardzo poważnym zabiegiem dla silnika, zalecamy więc z tego powodu zlecić regulowanie luzu w stacji obsługi.

Pasek alternatora

Zluzować nakrętki śrub w kołnierzu alternatora (umocowanie do silnika i wspornika) oraz w umocowaniu spornika na silniku i alternator wychylić.
Pasek należy naciągnąć tak, aby przez lekkie naciśnięcie placem (mniej więcej 2 kg) w środku między kołami pasowymi ugięcie paska wynosiło 10—15 mm. Wszystkie zluzowane elementy należy dokręcić.

Wymiary paska: 9×9,5×1000 mm.

Smarowanie rozdzielacza zapłonu

Zdejmujemy kopułkę rozdzielacza zapłonu, oś styku ruchowego oraz filc ślizgający się po wałku smarujemy kilkoma kroplami oleju. Jednak tyle, ile w filc zdoła wsiąknąć. W przypadku nakapania nadmiernej ilości oleju należy palcami ścisnąć filc, aby olej ściekł do wnętrza rozdzielacza zapłonu. Uzupełnić smar z tyłu kołka ramienia przerywacza i nasmarować powierzchnie aktywne krzywki, gałkę dociskową (pod miską dociskową) i języczek zabezpieczający na płytce obrotowej przerywacza. Należy używać smar LITOL 24 lub smary zagraniczne — patrz wykaz smarów.

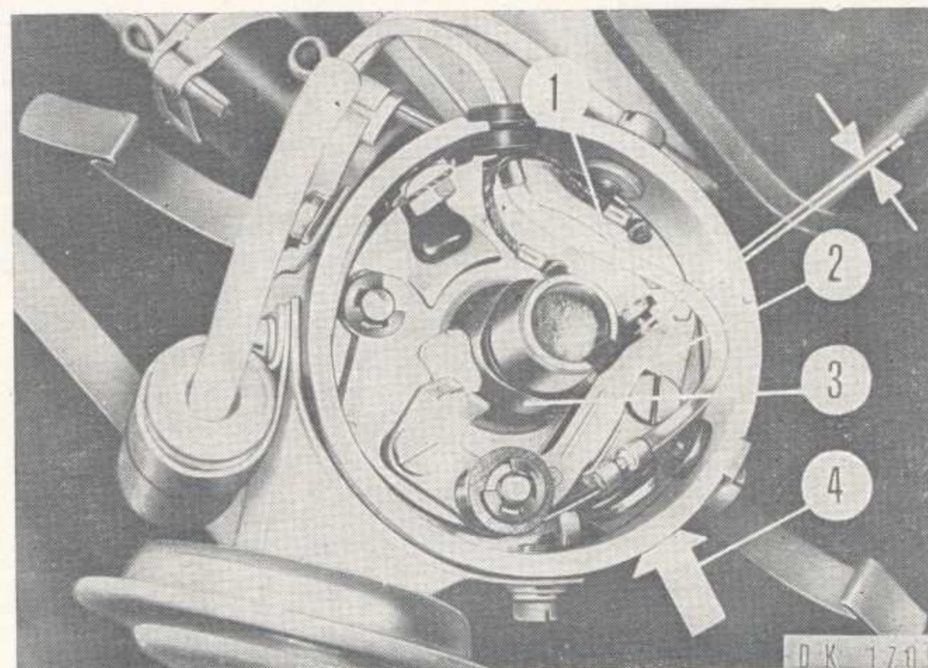
Sworzeń ramienia przerywacza i sworzeń cięgła regulatora podciśnieniowego smarujemy 1 kroplą oleju. Również powierzchnie cierne płytki obrotowej przerywacza smarujemy około 3 kroplami oleju. Do regulatora odśrodkowego w korpusie rozdzielacza zapłonu należy kapać 9—10 kropli oleju przez otwór między kołkiem krzywkowym i płytką obrotową przerywacza.

Do smarowania powierzchni i wkrętów przerywacza i cięgła regulatora podciśniowego można zamiast oleju zastosować smar do smarowania powierzchni wałka krzywki.

Styki przerywacza, głowicę rozdzielacza i palec przerywacza nie wolno zanieczyścić olejem lub innym zanieczyszczeniem. Jeżeli do oczyszczania użyto benzynę, rozdzielacz wolno zamknąć dopiero po całkowitym odparowaniu benzyny.

Regulacja styków rozdzielacza

Zdejmujemy głowicę rozdzielacza, palec rozdzielacza i osłonę przerywacza. Obracając silnikiem (przy pomocy klucza na kole pasowym wału korbowego) na pełny skok krzywki osi przerywacza, zdejmujemy głowicę przerywacza. Szczelina między stykami przerywacza powinna

1 — uchwyt styku
2 — palec rozdzielacza
3 — wałek krzywkowy przerywacza
4 — śruba ściągająca rozdzielacza

wynosić 0,35—0,45 mm. Regulacja odbywa się przez przesunięcie uchwytu, po zluzovaniu śruby mocującej. Obracanie silnika będzie łatwiejsze po wyjęciu świec zapłonowych. Regulacja szczeliny między stykami jest wartością ogólną (o charakterze informacyjnym). W celu osiągnięcia optymalnych wartości silnika, należy regulację szczeliny zlecić stacji obsługi, która jest wyposażona v odpowiednie urządzenia diagnostyczne do kątowej regulacji styków.

Przyśpieszenie zapłonu

Rozdzielacz zapłonu ustawiamy w taki sposób, aby moment rozwarcia styków (tzn. iskra lewej świecy zapłonowej) nastąpił przy następujących wartościach przed zwrotnym położeniem (górnym) tłoka (mierzonych na wale karbowym):

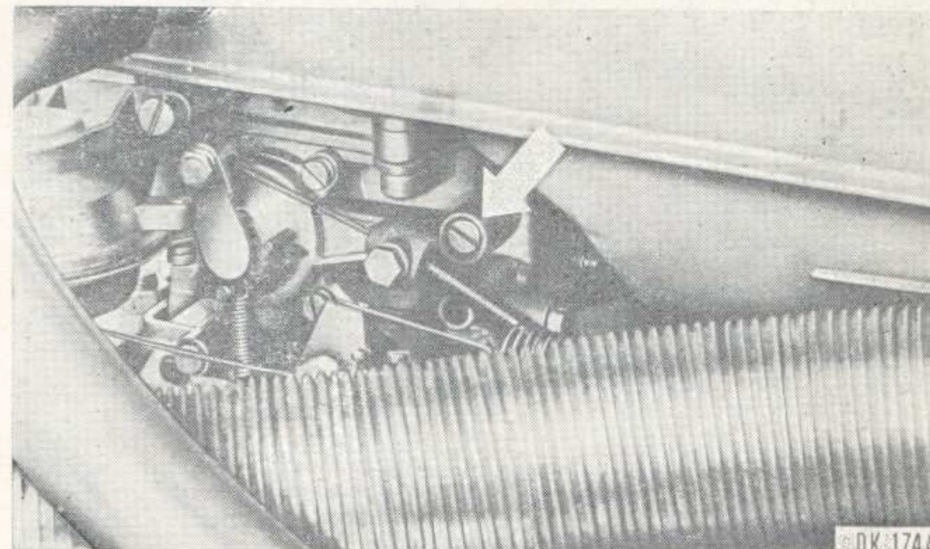
Skoda 105 L	3° ±2° ustawienie z tendencją 3° ±5°
Skoda 120 L, 120 GL, 130 L 130 GL	5° ±2° z tendencją 5°—7°
Skoda 135 L, 135 GL	4° ±1° ustawienie z tendencją 4°—6°
Skoda 136 L, 136 GL	2° ±1° ustawienie z tendencją 2°—4°

Zalecamy wykonać regulację w stacji obslugi.

Kolejnošč kabli zapłonowych

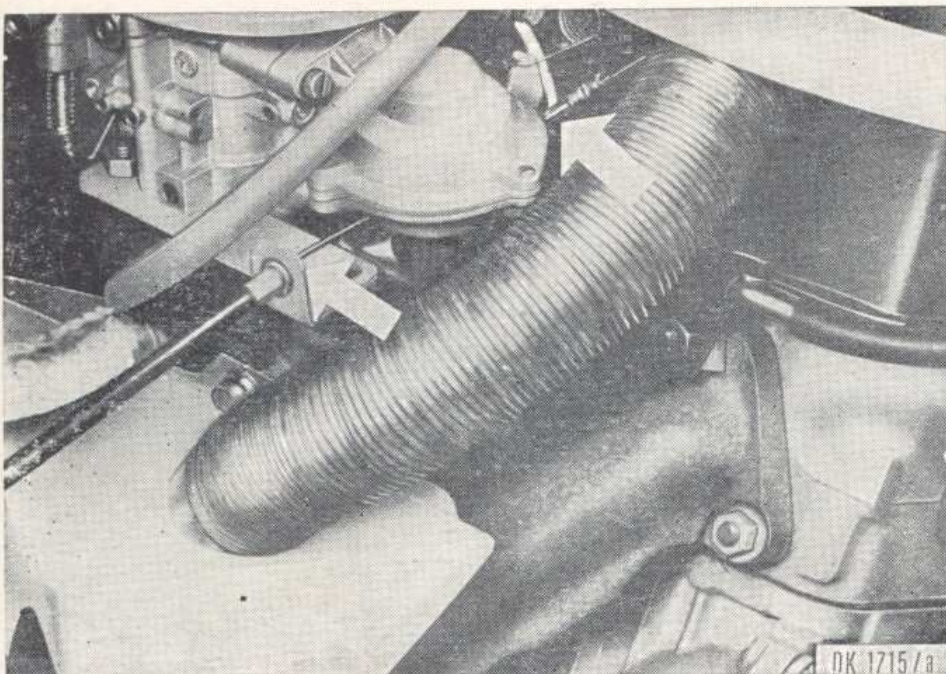
Kable świec zapłonowych powinny być zawsze podłączone do odpowiedniego gniazdka w kopułce rozdzielacza. Pierwsze wyprowadzenie oznaczone jest kreską wzdłużną, pozostałe liczą się (1—4) w kierunku obrotu w prawo; kable podłączone są do świec zapłonowach według kolejności zapłonu.
Numery odlane są na kadłubie silnika.
Wszystkie kable włącznie końcówek na świecach zapłonowych i pokrywy cewki zapłonowej po prawej stronie przestrzeni silnika należy utrzymywać w czystości, tzn. nie mogą być zanieczyszczone olejem, kurzem, itp. Kable ściągamy ze świec zapłonowych za końcówki; nie należy ściagać za przewód.

GAŹNIK

Wyregulowanie biegu jałowego jest podstawową czynnością podczas regulacji i podlega kontroli wydzielania szkodliwych gazów. Wyregulowanie może wykonywać wyłącznie zakład specjalistyczny, który jest wyposażony w odpowiednie urządzenia diagnostyczne. Regulację wykonujemy po upływie okresu podanego w czekowej książeczce serwisowej, jeżeli kodeks drogowy w danym kraju nie stanowi inaczej. Użytkownik samochodu może korygować obroty wyłącznie w wyjątkowym przypadku.

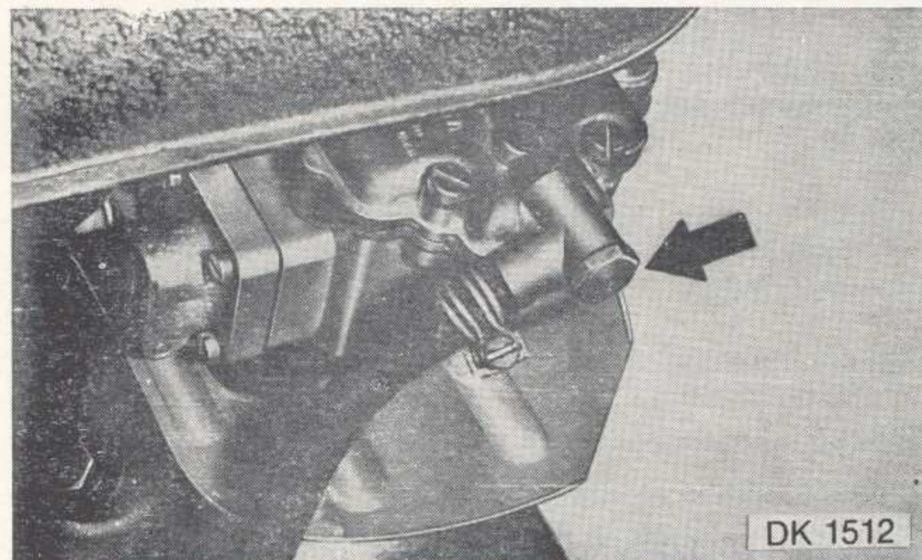

Smarowanie mechanizmu przyśpiesznika — wlewamy kilka kropli oleju do otworu obudowy linki przyśpiesznika i jedną kroplę do przegubu cięgła gaźnika. Następnie kilkakrotnie wciskamy pedał przyśpiesznika, aby cięgło przeniosło olej do obudowy linki.

Równocześnie smarujemy łożysko (wałek obrotowy) cięgła pedału przyśpiesznika smarem plastycznym NH2. Dostęp do łożyska jest możliwy od zwenątrz samochodu po zdjęciu pedału przyśpiesznika — wykonanie tej czynności zalecamy zlecić zakładowi specjalistycznemu.

Oczyszczanie siatki filtrowej gaźnika — z doprowadzenia paliwa należy odkrecić śrubę zamykającą, wyjąć siatkę, obmyć w benzynie i przedmuchać powietrzem. Montaż wykonujemy w odwrotnej kolejności.

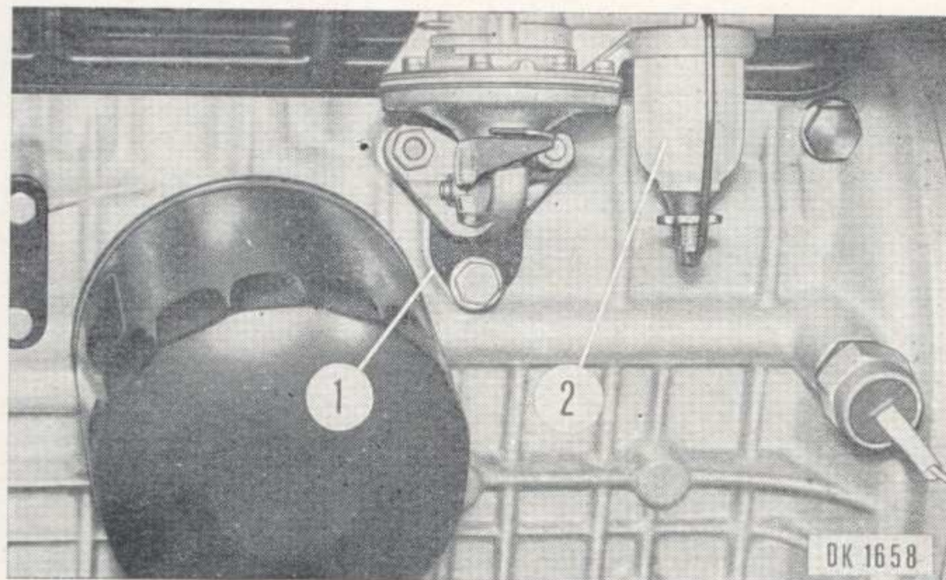

Pompa paliwa

Oczyszczanie — Obluzujemy nakrętkę uchwytu w dolnej części osadnika, uchwyt odchylamy i osadnik wraz z siatką wyjmujemy. Należy jednak zwrócić uwagę, czy uszczelka osadnika nie odklejila się od pompy. Siatkę wypłukaną w benzynie osadzamy z powrotem, wsadzamy osadnik, strzemię i dokładnie dokręcamy. Nakrętkę dokręcamy palcami lub delikatnie szczypcami.

Pompowanie (wstępne) paliwa — jeżeli paliwo ze zbiornika paliwowego zostało całkowicie wypompowane lub zużyte, ew. był wyczyszczony osadnik, stosujemy do napełnienia gaźnika ręczną dźwignię pompy paliwowej. Ręczne pompowanie można zastosować również przed uruchomieniem silnika po długotrwałym postoju samochodu, gdy paliwo odpatowało się z przewodów i z gąźnika. Po napompowaniu dźwignienkę należy wyciągnąć do góry, aż zaskoczy w położenie zabezpieczające.

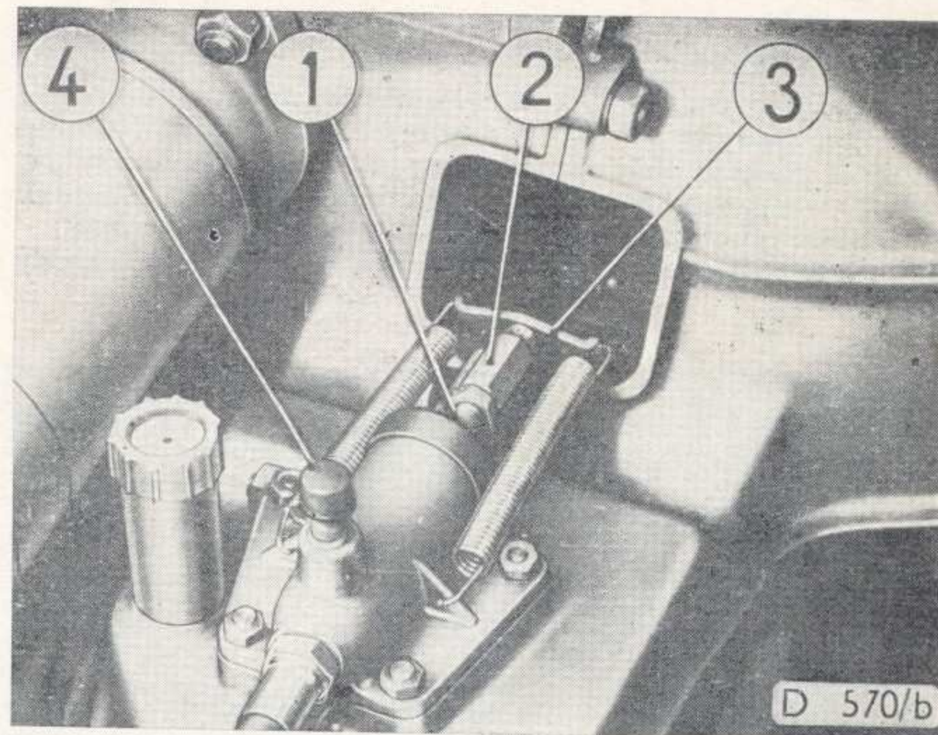

SPRZĘGŁO

Zdejmujemy pokrywę podłogi w bagażniku dodatkowym za tylnymi siedzeniami i po wychyleniu sprężyny zdejmujemy osłonę bakelitową wyprzęgnika sprzęgła. Do środkowej wypraski dźwigni wyprzęgnika należy nakapać 10—12 kropel oleju — olej ścieknie do jamki obudowy łożyska wyprzęgnika, ewent. olej należy nakapać bezpośrednio na filc w jamce obejmy.

Nastawianie i odpowietrzanie

Właściwie ustawione sprzęgło można poznać na podstawie jałowego ruchu pedału sprzęgła w zakresie 40—50 mm. Droga nacisku nie powinna być poniżej 10—15 mm. Sprzęgło nastawiamy zmieniając położenia palca wyłączającego tak, aby dźwignia wyłączająca przy odciągnięciu miała luz 4—5 mm, który nie powinien obniżyć się poniżej 2 mm.

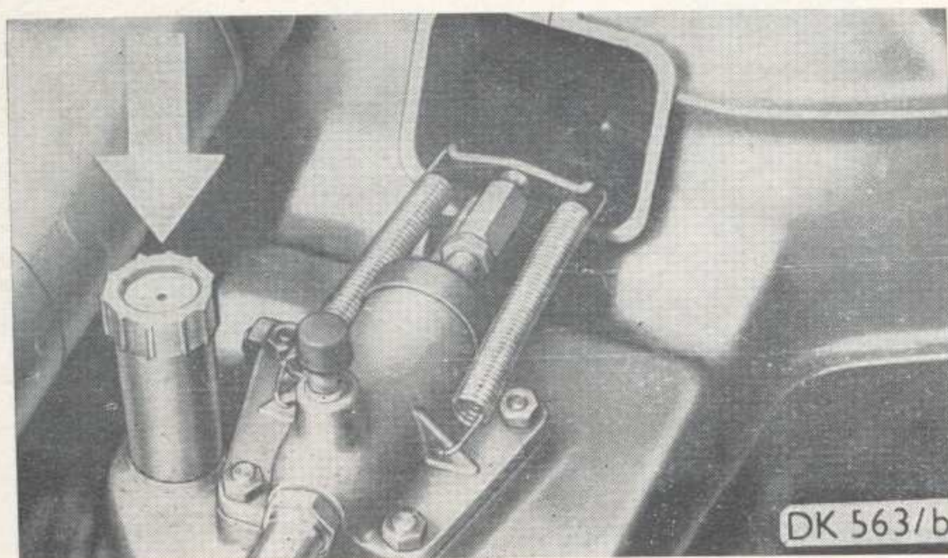
1 — dźwignia cylindra wyłączającego
2 — palec wyłączania sprzęgła
3 — dźwignia wylączająca (widełki)
4 — zaworek odpowietrzający

Jeżeli wymieniona możliwość była całkowicie wyczerpana, regulację sprzęgła i odpowietrzanie należy zlecić stacji obsługi. Przy odpowietrzaniu obowiązuje instrukcja dotycząca hamulców — patrz hamulce. Zalecamy zlecić regulację i odpowietrzanie stacji obsługi.

SKRZYNIA BIEGÓW I MECHANIZM RÓŻNICOWY

Kontrola i uzupełnianie oleju

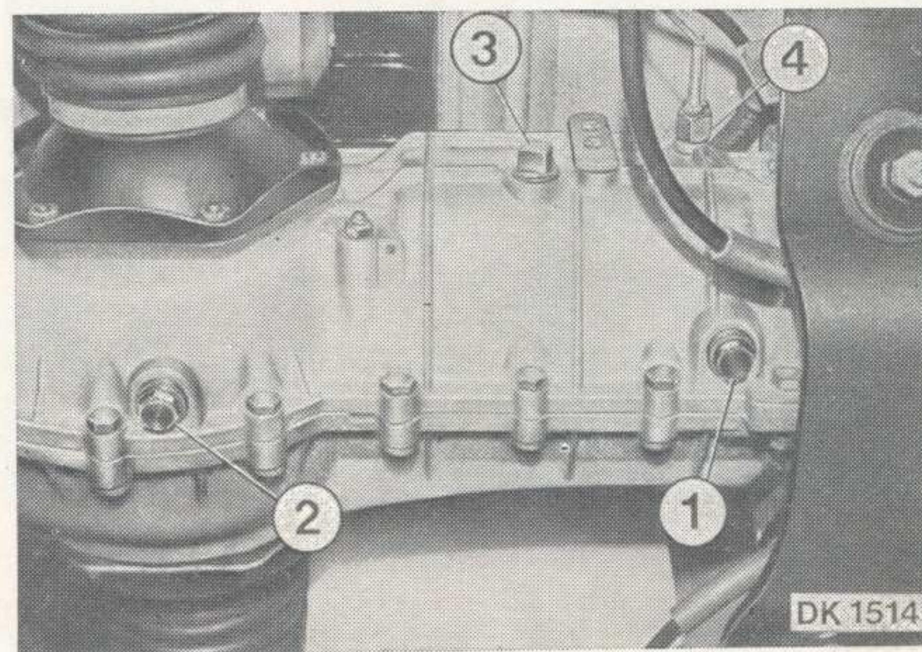
W bagażniku dodatkowym za tylnymi siedzeniami należy zdjąć środkową pokrywę podłogi. Wyciągamy korek otworu wlewowego i miarką poziomu oleju sprawdzamy poziom oleju. Po wsunięciu do otworu wlewowego po pierścień uszczelniający (ukośnie w kierunku jazdy), poziom oleju powinien sięgać 8 cm ponad górną kreskę. Samochód podczas sprawdzania powinien stać na poziomej nawierzchni.

Po uzupełnieniu oleju, należy odczekać 2 minuty w celu ustalenia się poziomu oleju (przepływem oleju między skrzynią biegów i mechanizmem różnicowym poziom oleju ustali się) i ponownie zmierzyć poziom oleju.

Wymiana oleju

W dolnej części skrzyni przekładniowej wykręcamy korek spustowy i olej wycieknie. Po opróżnieniu i zakręceniu oczyszczonym korkiem, należy wlać od otworu wlewowego — patrz kontrola oleju — 2 l oleju. Po odczekaniu należy sprawdzić poziom oleju.

1 — śruba spustowa skrzyni biegów
2 — śruba spustowa mechanizmu różnicowego
3 — śruba kontrolna
4 — włącznik świateł cofania

UKŁAD KIEROWNICZY

Układ kierowniczy nakrętkowy, uzupełnianie oleju

Wyjmujemy koło zapasowe i po odkręceniu śruby zamykającej skrzyni układu kierowniczego uzupełniamy olej przez wstrzykiwanie. Po odpływie nadmiernej ilości oleju śrubę zamykającą ponownie wkręcamy.

Dźwignia oraz przeguby mechanizmu kierowniczego

Wszystkie mechanizmy wyposażone są w samosmarujące materialy łożyskowe i nie wymagają smarowania. Przed i po okresie zimowym należy sprawdzić stan uszczelek gumowych. W przypadku ich uszkodzenia należy wymienić na nowe i łożyska nasmarować smarem. Zanieczyszczenia i wilgoć źle oddziaływują na wymienione elementy.

Określenie luzu drążków kierowniczych

Chodzi o ustalenie luzu w przegubach złącznych drążków kierowniczych. Zabieg ten należy zlecić stacji obsługi.

Układ kierowniczy zębatkowy

Skrzynia mechanizmu kierowniczego jest napełniona olejem, który nie wymaga wymiany. Jeżeli zostaną stwierdzone ewent. nieszczelności, samochód należy oddać do naprawy w stacji obsługi.

Przeguby drążków kierowniczych i kołnierze gumowe

Przeguby są wyposażone w łożyska samosmarujące i nie wymagają smarowania. Od czasu do czasu, przynajmniej przed okresem zimowym, należy sprawdzić stan gumowych kołnierzy uszczelniających oraz kołnierzy gumowych przekładni układu kierowniczego. Jeżeli są uszkodzone, należy wymienić na nowe i uzupełnić smar w łożyskach. Zanieczyszczenia i wilgoć oddziaływują na wspomniane elementy niekorzystnie. Po upływie 5 lat zalecamy wymienić kołnierze gumowe — wymianę oraz ewent. naprawę należy zlecić stacji obsługi.

Określenie luzu drążków kierowniczych

Chodzi o ustalenie luzu w przegubach drążków kierowniczych. Zabieg ten należy zlecić stacji obslugi.

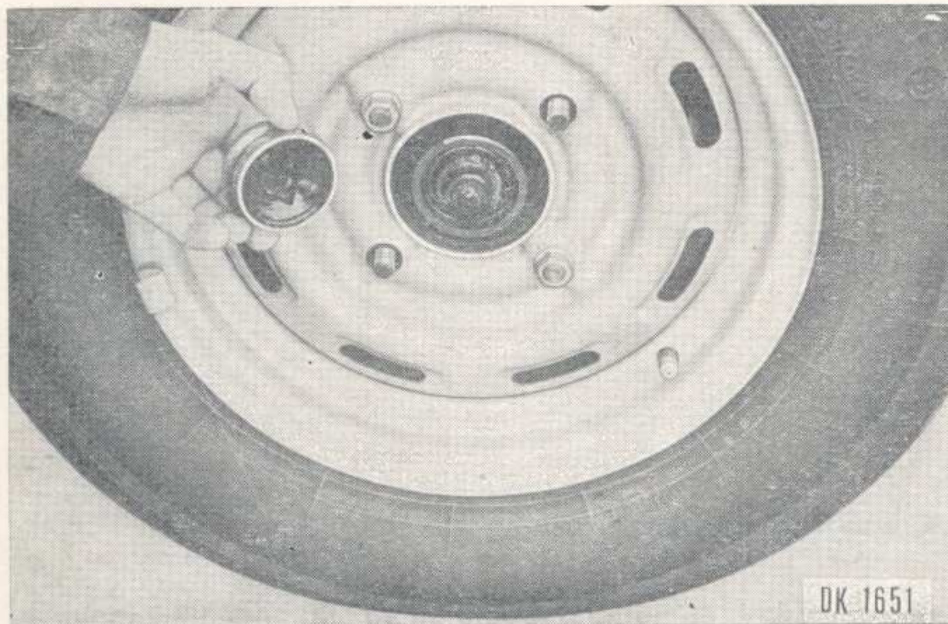
ZAWIESZENIE PRZEDNIE

Luz kół oraz smarownic łożysk

Samochód należy zahamować hamulcem postojowym i podnieść tak, aby przednie kolo mogło obracać się. Koło należy wychylać w pionowym kierunku lub wciskać i ciągnąć z powrotem. Koło nie może mieć widocznego luzu i musi lekko obracać się. Zbyt duży luz należy usunąć w stacji obsługi. W stacji należy również nasmarować koła. Przy smarowaniu należy zdjąć pokrywę (w piastę koła jest wbita).
Sprawdzamy stan smaru w łożyskach. Jeżeli łożyska są nasmarowane i smar jest w dobrym stanie, to nie należy łożyska smarować. Jeżeli łożyska muszą być nasmarowane, to należy napełnić pokrywę smarem mniej więcej do cylindrycznej części i wbić na koło. Porywę należy uderzać delikatnie, aby jej nie uszkodzić.

Wymiana smaru w kołach

Praca ta jest bardzo trudna; trzeba zdjąć piastę koła, hamulce i ustawić luż w łożyskach. Pracą tą należy zlecić stacji obsługi.

Ustawienie kół

Właściwe ustawienie kół jest uzależnione od zbieżności kół przy próbnym obciążeniu określonym przez specjalny przepis. Praca ta wymaga fachowego wykonania, należy więc samochód oddać do stacji obsługi.

Nastawienie luzu przegubów kulistych

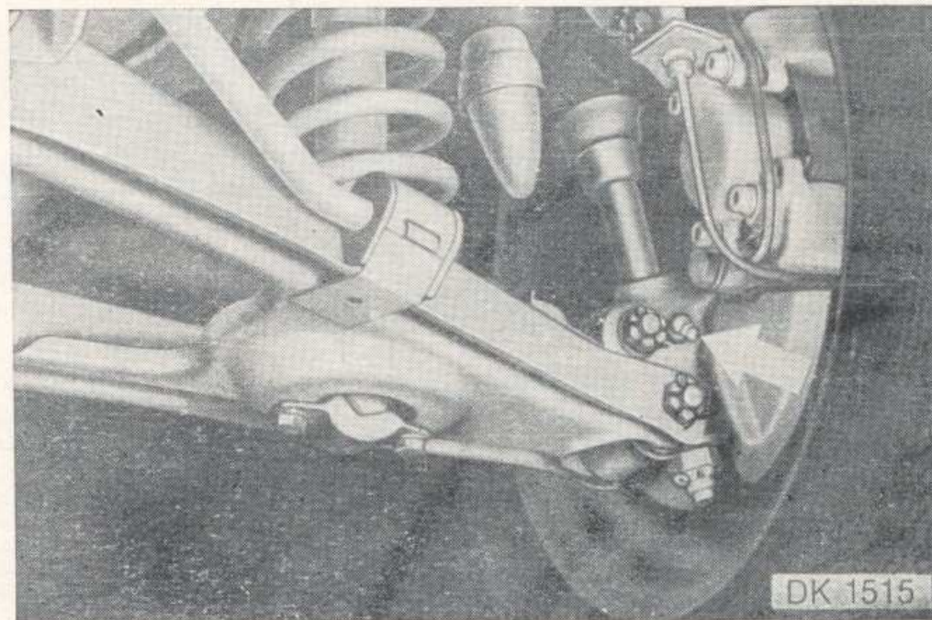
Chodzi o nastawienie luzu osiowego i powstanie napięcia ciernego w przegubach kulistych. Pracą należy zlecić stacji obsługi.

Smarowanie przegubów kulistych

Dostęp do smarownic jest możliwy od dołu samochodu. Każda strona wyposażona jest w jedną smarownicę. Smarować należy tak długo, dopóki smar nie wycieka wokół uszczelki gumovej.

Włączanie biegów

Smarowanie cięgła i wspornika włączania biegów wymaga demontażu wspornika z samochodu. Pracą tą należy zlecić stacji obsługi.

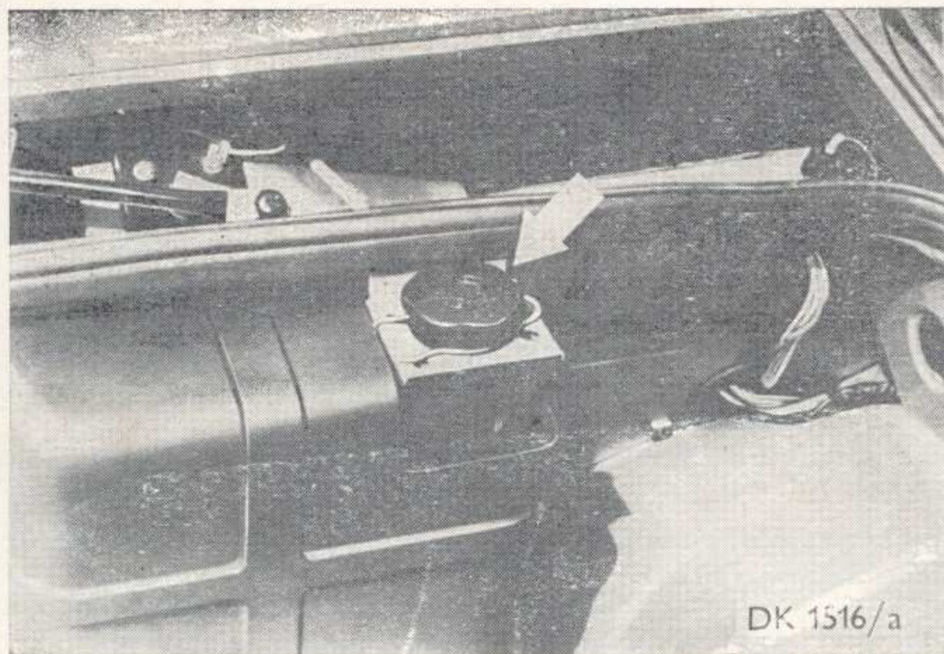
Most tylny

(Skoda 130 L, 130 GL, 135 L, 135 GL, 136 L, 136 GL)
Wymiana smaru jest pracą trudną — pracą tą należy zlecić stacji obsługi.

HAMULCE

Zbiornik plynu hamulcowego

Zbiornik umieszczony jest w bagażniku głównym, zamknięty jest korkiem na gwint. Zbiornik jest wspólny dla układu hydraulicznego sprzęgła. Poziom płynu hamulcowego w zbiorniku należy utrzymywać w granicach maksymalnego i minimalnie dopuszczalnego napełnienia, co oznacza okol 5—15 mm poniżej górnej ściany zbiornika. Nie wolno dopuścić, aby górne żebro (widoczne po zajrzeniu do wnętrza zbiornika) dzielilo płyn na dwie części. Płyn należy wlewać przez siatkę w gardzieli zbiornika.

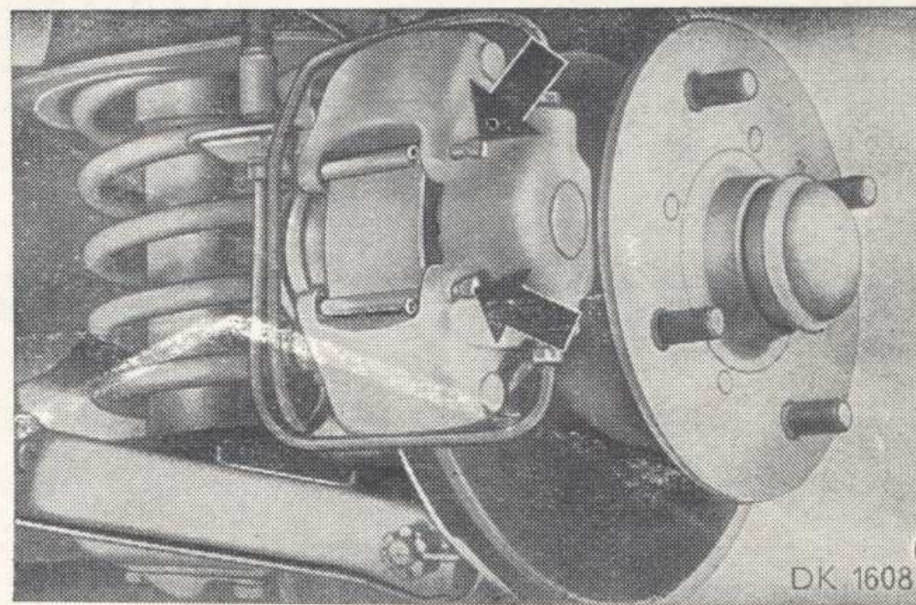

DK 1516/a

Wymiana płynu hamulcowego

Płyn hamulcowy zmienia swoje własności, przede wszystkim wchłania wilgoć z powietrza. Jego wymianę należy przeprowadzić w porę — patrz konserwacja samochodu. Stary płyn usuwamy ze zbiornika przez wysysanie i zastępujemy nowym, resztę płynu wytłaczamy z przewodów, ciągle uzupełniając płyn, (włącznie układu wyłączania sprzęgła), tak samo jak przy odpowietrzaniu.

Odpowietrzanie układu hamulcowego

Po demontażu niektórych elementów układu hydraulicznego hamulców i sprzęgła (wyłączania), należy usunąć powietrze, tzn. odpowietrzyć. Jeżeli pedał hamulca jest zybt elastyczny, co oznacza obniżenie skuteczności dzialania hamulców, to należy odpowietrzyć również układ hamulcowy.
Odpowietrzanie jest pracą bardzo odpowiedzialną. Pracą tą należy zlecić stacji obsługi.

DK 1608

Kontrola i wymiana okładzin hamulcowych

Hamulec przedni — zdejmujemy koło, ściągamy zawleczkę osłony szczęk hamulcowych. Wskutek tego obluzowana zostanie zdjęta osłona szczęk i tym samym uzyskamy dostęp do szczęk, które zdejmujemy. Jeżeli grubość okładzin jest miniejsza niż 7 mm, należy okładziny wymienić na nowe. Wymianę okładzin należy zlecić stacji obsługi. Podczas kontroli należy szczęki oczyścić i zamontować na pierwotne niejsce. Podszas kontroli należy zwrócić uwagę (szczególnie przed i po puływie okresu zimowego) na uszczelki tłoczysk szczęk i ruchliwość tłoczysk.
W przypadku stwierdzenia nawet małego uzskodzenia należy je natychmiast zamienić na nowe. Widzialne części cylindrów i ich otoczenie należy oczyścić z zanieczyszczeń.

Hamulec tylny — podczas kontroli okładzin szczęk hamulcowych należy również sprawdzić działanie hamulca postojowego (ręcznego). Dźwignię hamulca ręcznego (wewnątrz samochodu) wyciągamy do położenia górnego, dźwignia hamulca koła tylnego nie może leżeć na pokrywie łożyska koła. W wypadku, gdy dźwignia leży na pokrywie, należy wymienić okładziny hamulcowe. Kontrola okładzin hamulcowych i działania hamulca ręcznego wymaga zdjęcie piasty koła. Pracę należy zlecić stacji obsługi.

Uwaga:

W serwisie, (patrz czekowa książeczka serwisowa) wymienione prace określane są zbiorowo jako kontrola stanu układu hamulcowego kół przednich i tylnych.

Nastawienie hamulca ręcznego

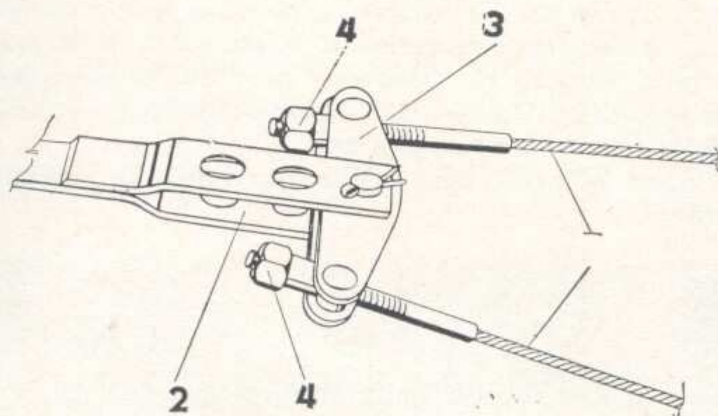
Zużycie nakładek hamulcowych ewent. wydłużenie lin zwiększa drogę dźwigni hamulca ręcznego. Jeżeli droga ta jest zbyt długa, ewent. jeżeli. skuteczność hamowania obniża się, należy skrócić liny hamulca.

Dostęp do lin możliwy jest po zdjęciu pokrywy w górnej ścianie kanału podłogowego przed tylnymi siedzeniami. Skrócenie lin (ograniczenie luzu) wykonujemy przy pomocy nakrętek regulacyjnych (nastawczych) umieszczonych na końcu cięgieł lin. Regulujemy również symetrię długości lin hamulcowych tak, aby ramię wyrównawcze znajdowało się prostopadle do osi wzdłużnej samochodu. Jeżeli długość gwintu na lince dla nakrętki nastawczej jest niewystarczająca, to należy zluzować nakrętkę, przesunąć ramię wyrównawcze do kolejnego otworu widełek naciągających i nakrętkę ponownie dokręcić.
Podczas nastawiania należy całkowicie zwolnić dźwignię hamulca ręcznego i ciągnąć dopóki nie usłyszymy zaskoczenia jednego ewent. dwóch zębów zapadki dźwigni. Liny nastawiamy w tym położeniu dźwigni.

PEDAŁY

Pedały sprzęgła i hamulca wymagają bardzo wysokiej dokladności nastawienia położeń spoczynku uzależnioną od zastosowanych cylindrów hydraulicznych.
Usunięcie ewentualnych usterek w dzialaniu należy zlecić stacji obsługi.

Pedał przyśpiesznika nie powinien w najwyższym położeniu naciągać cięgna. Pomiędzy zaciskiem cięgna i wałkiem dźwigni pod gaźnikiem powinien być luz 0,5—1 mm. Włączniki umieszczone przy pedałach— patrz instalacja elektryczna.

1 — liny hamulca
2 — cięgno dźwigni hamulca
3 — ramię wyrównawcze
4 — nakrętka nastawcza

KOŁA I OGUMIENIE

Samochody dostarczane są z ogumieniem dętkowym; ewent. bezdętkowym (TUBELESS).
Gwałtowe rozpędzanie, ostre hamowanie, szybka jazda na zakrętach, niewłaściwe ustawienie kół oraz niskie ciśnie w oponach mogą być przyczyną przedwczesnego zużycia ogumienia. Również benzyna, olej lub nadmierne obciążenia samochodu i uderzanie w krawężniki chodnika nie sprzyjają ogumieniu samochodu. Oprócz ścierania o chodniki (przednich kół) dochodzi również do utraty ustawienia zbieżności kół oraz przy użytkowaniu opon bezdętkowych, w przypadku gwałtownego uderzenia, do ściągnięcia opony z obręczy koła. W takim przypadku dojdzie do wypuszczenia powietrza z opony.

Pompowanie opon

Ciśnienie w oponach całkowicie obciążonego samochodu w zimnym stanie powinno być zgodne z wartościami podanymi w tablicy. Dane w tablicy obowiązują dla opon z dętką i bez dętki (TUBELESS).

Koła przednie	Koła tylne
150 kPa [1])	190 kPa [1])
160 kPa [2])	210 kPa [2])

[1]) Przy niepełnym obciążeniu (maksymalnie 200 kg)
[2]) Przy całkowitym obciążeniu (400 kg) lub podczas jazdy po autostradzie.

Wymiary opon — patrz podstawowe informacje o samochodzie.

Wymiana kół i ogumienia

W przypadku zostosowania dwóch rodzajów opon (np. importowanych), należy na jednej osi zamontować ten sam rodzaj opon o jednąkowej rzeźbie zbieżnika. W przypadku zastosowania opon z podkładem z tkaniny (RADIAL) i opon promieniowych z podkładem stalowym (RADIAL STEEL), opony RADIAL STEEL montujemy wyłącznie na tylnej osi. Należy przestrzegać minimalną rzeźbę bieżnika oraz innych przepisów obowiązujących w kraju użytkownika. W przypadku zastosowania ogumienia Barum, zalecamy zamienić po przebiegu 5000 km opony z osi tylnej na opony z osi przedniej i odwrotnie, przy równoczesnym zachowaniu kierunku obracania się opon.

Podczas zamiany opon zalecamy sprawdzić bieżniki opon i wyjąć z nich niepożądane przedmioty.
Przy anormalnym zużyciu się opon należy zwrócić się do serwisu.

Demontaż kół — wymiana kół

Samochód zahamujemy za pomocą hamulca ręcznego, ewent podłożymy pod tylne koło ze strony niepodnoszonej podkładkę i włożymy podnośnik.
Pokrywy nakrętek śrub kół ściągamy, np. za pomocą wkrętaka. Zluzujemy lekko nakrętki kół, samochód podnosimy i zdejmujemy pokrywę z kołem. Wymianę koła i włożenie pokrywy wykonujemy w odwrotnej kolejności.
Pokrywa jest umocowana do koła za pomocą dwóch przeciwległych nakrętek umieszczonych w kierunku strzałki znaku fabrycznego producenta; na pozostałe dwie nakrętki pokrywa jest tylko wsunięta. Nakrętki koła dociągamy równomiernie na krzyż. W ten sposób koło ustali się w środku. Osteczne dociągnięcie nakrętek należy dokonać po spuszczeniu samochodu z podnośnika, następnie wkładamy pokrywy nakrętek. Jeżeli do wymiany użyte będzie koło zapasowe, to należy wyjąć je jeszcze przed podniesieniem samochodu. Pokrywy nakrętek śrub kół (z towrzywa sztucznego) ściągamy przed każdym odkręceniem lub dokręceniem nakrętek kół.

Wyważanie kół, montaż i naprawy opon

Koła są wyposażone (jeżeli zachodzi konieczność) w ciężarki wyważające. Wielkość i położenie ciężarków ustala się na maszynach do wyważania (wyważarkach). Podczas demontażu dokładnie oznaczymy położenie opon, ciężarka i koła (w układach kierowniczych zębatkowych również położenie koła względem śrub mocujących), aby przy ponownym wkładaniu opony, opona była umieszczona dokładnie w tym samym miejscu.
W przypadku większych napraw opony lub dętki, należy w najkrótszym terminie koło wyważyć w serwisie — w przypadku drgania układu kierowniczego (zębatkowego) zalecamy wyważenie kół przednich bezpośrednio w samochodzie. Okresowe kontrole wyważenia zalecamy po przebiegu każdych 10 000 km.

Każda nowa opona ma określone, najbardziej lekkie miejsce (niewyważenie), które jest oznaczone na boku opony kolorową (czerwoną) kropką. Kropkę tę ustawiamy przy zakładniu opony obok otworu zaworu dętki. Zawór, jako ciężar dodatkowy wyważy w tym miejscu do znacznego stopnia cała oponę.
Naprawy opon bezdętkowych wykonują wyłącznie specjalistyczne stacje obsługi.

Zalecenie

Optymalne właściwości użytkowe opon można osiągnąć w przypadku, gdy będziemy poświęcać oponam szczególną, uwagę, szczególnie dotyczy to opon z kordem stalowym (RADIAL STEEL) — pompowa-

nie opon, geometria osi i kontrola bieżników opon (w przypadku uszkodzenia należy zwrócić się do serwisu BARUM). Dla samochodów Skoda zalecane są opony z rzeźbą bieżnik OR 34, OR 66, OR 6 i wyłączenie w okresie zimowym OR 24, OR 32 — opony mogą być dętkowe i bezdętkowe, ale z testem unifikacji.

Koło zapasowe

Otwieramy bagażnik głowny (przednią maskę), obracamy z przodu dźwignię i zluzowane koło vyjmujemy.
Po włożeniu koła, koło lekko podnosimy i obracamy dźwignię do pierwotnego (zamykającego) położenia. Smarowanie zamka koła — patrz smarowanie nadwozia.

Amortyzatory resorowania

Usunięcie suterek (przecieki, itp) oraz kontrole działania amortyzatorów należy zlecić stacji obslugi.

WYPOSAŻENIE ELEKTRYCZNE

Instalacja elektryczna samochodu jest jednoprzewodową, tzn. jeden przewód (biegun ujemny) stanowi stalowa konstrukcja samochodu, drugi przewód jest kablowy. Znamionowe napięcie wynosi 12 V. Urządzenia, które mogłyby zakłócić odbiór radiowy lub telewizyjny posiadają eliminator zakłóceń. Jeżeli o niektórych urządzeniąch nie byly jeszcze podane informacje, to przytoczymy je w następnych rozdziałach.

Obsługa instalacji elektrycznej

Przy wykonywaniu dowolnego zabiegu obowiązuje w pierwszej kolejności odłączenie akumulatora. Instalacja elektryczna musi być utrzymywana w czystości a złącza powinny być dokładnie zaciśnięte. Zródłem prądu jest alternator z regulatorem napięcia.
Należy przestrzegać następujących zasad:
a) podczas pracy silnika nie wolno rozłączać obwodu ładowania
b) w żadnym podłączeniu obwodu zasilania nie może być zwarcia
c) podczas spawania elektrycznego w samochodzie, należy wyłączyć wszystkie połączenia z alternatorem.

Ewentualne podłączanie dodatkowych urządzeń elektrycznych powinno być wykonane w serwisie. W przeciwnym wypadku mogło by dojść do nadmiernego obciążenia instalacji elektrycznej i prócz tego niektóre urządzenia wymagają podłączenia w zależności od innych urządzeń, n.p reflektory przeciwmgłowe, itp.

Akumulator

Dostęp do akumulatora jest możliwy po zdjęciu pokrywy podłogi w dodatkowym bagażniku za tylnymi siedzeniami. Akumulator wyjmujemy za występy znajdujące się po krótszych stronach. Nakrętki mocujące dokrecamy delikatnie, żeby nie zniekształcić schowka akumulatora. Powierznię akumulatora należy utrzymywać w czystótści i suchą. Zaciski smarujemy smarem w celu zapobieżenia utlenianiu.

Poziom elektrolitu sprawdzamy co miesiąc. Elektrolit uzupełniamy wyłącznie wodą destylowaną, aby widoczne ogniwa były lekko zanurzone (minimalny stan poziomu jest 3—5 mm nad ich poziomem, maksymalny do dolnego poziomu otworu wlewowego). Poziom elektrolitu możemy sprawdzać wzrokiem po wyjęciu akumulatora i poziom elektrolitu utrzymujemy w zakresie oznaczenia MAX i MIN. Jeżeli stwierdzimy, że poziom elektrolitu obniżył się po upływie krótkiego czasu, należy przekazać akumulator do kontroli w stacji obsługi. Jeżeli samochód nie będzie użytkowany przez dłuższy okres, należy akumulator całkowicie naładować, umieścić w suchym miejscu i po upływie 2 miejsięcy ponownie naładować.
Przy ładowaniu obowiązują przepisy ładowania wydane przez producenta akumulatorów.
Gęstość elektrolitu (roztwór kwasu siarkowego z wodą destylowaną) 1,28 przy +25 °C odpowiada całkowicie naładowany akumulator, gęstości 1,22 — akumulator naładowany do połowy, gęstości 1,15 — akumulator prawie wyładowany, który wymaga natychmiastowego naładowania po wyjęciu z samochodu. Elektrolit w wyładowanym akumulatorze może nawet zamarznąć i akumulator zniszczyć.
Użytkowanie akumulatora w zimie — patrz rozdział wstępny o konserwacji w okresie zimowym.

Skrzynka bezpieczników i podłączenie elektryczne

Skrzynka jest umieszczona po lewej stronie pod tablicą rozdzielczą. Śrubę pokrywy możemy odkręcić (dokręcić) palcami. Bezpieczniki są 15 A (amper). Bezpiecznik nr 1 znajduje się po lewej stronie, następne kolejno w prawo — od 1 do 8.

Podłączenie odbiorników do bezpieczników

1 — gniazdo przyłącza elektrycznego; oświetlenie wnętrza samochodu; sygnał dźwiękowy; światła ostrzegawcze; światła hamowania; silnik dmuchawy chłodzenia

2 — silnik wycieraczki; silnik dmuchawy (wentylacja, ogrzewanie); kierunkowskazy; wskaźnik temperatury; wskaźnik poziomu paliwa i lampka sygnalizacyjna zapasu paliwa; lampki kontrolne działania alternatora smarowania silnika; silnik płuczki; reflektory cofania; lampka kontrolna ukladu hamulcowego; zawór elektromagnetyczny gaźnika

3 — lewe pozycyjne światło tylne; lewe światło pozycyjne;

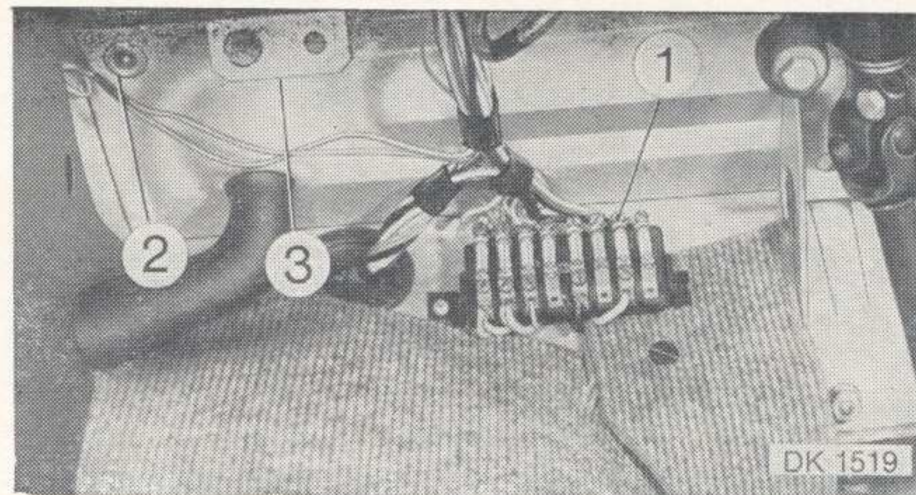
4 — prawe światło tylne; oświetlenie tablicy rejestracyjnej; prawe światło pozycyjne; oświetlenie zestawu wskaźników

5 — reflektor — lewe światło mijania

6 — reflektor — prawe światło mijania

7 — reflektor — lewe światło drogowe oraz lampka kontrolna świateł drogowych

8 — reflektor — prawe światło drogowe

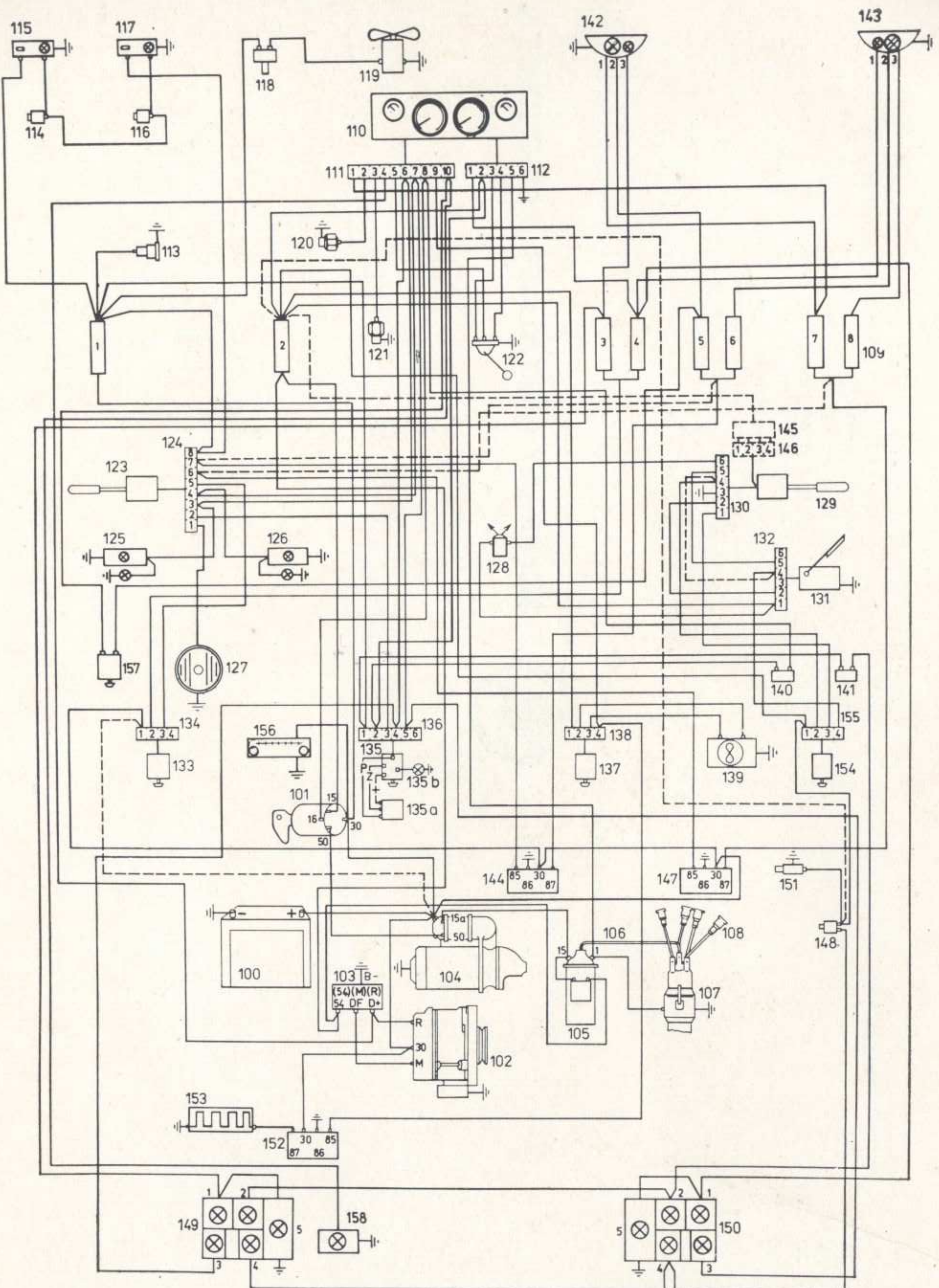
1 — bezpiecznik (pokrywa skrzyni zdjęta)

2 — gniazdko zasilania elektrycznego

3 — płytka do umocowania włączników dodatkowych itd. (nie jest montowana).

SCHEMAT INSTALACJI ELEKTRYCZNEJ

115
117
118
119
114
116
142
143
110
111
112
113
120
1
2
121
122
3
4
5
6
7
8
109
124
123
145
146
129
130
125
126
128
132
131
157
127
140
141
134
156
136
138
155
133
135
135 b
135 a
137
139
154
101
144
147
151
148
100
103
104
106
108
105
107
102
153
152
149
158
150
DK 1721

100 — akumulator
101 — włącznik zapłonu „stacyjka"
102 — alternator
103 — regulator napięcia[5])
104 — rozrusznik
105 — cewka zapłonowa
106 — kabel zapłonowy cewki
107 — rozdzielacz zapłonu
108 — kable wysokiego napięcia z końcówkami
109 — bezpieczniki
110 — tablica przyrządów
111 — listwa zaciskowa tablicy przyrządów
1 - lampka kontrolna świateł drogowych; 2 - lampka kontrolna smarowania silnika; 3 - wskaźnik temperatury; 4 - lampka kontrolna działania alternatora; 5 - lampka kontrolna zapasu paliwa; 6 - lampka kontrolna kierunkowskazów lewych; 7 - lampka kontrolna kierunkowskazów prawych; 8 lampka kontrolna układu hamulcowego; 9 - lampka kontrolna ogrzewania szyby tylnej[4]); 10 - lampka kontrolna tylnego reflektora przeciwmgłowego
112 — listwa zaciskowa tablicy przyrządów
1 - oświetlenie zestawu wskaźników; 2 - doprowadzenie od bezpiecznika nr 2; 3 - wskaźnik poziomu paliwa (żółty przewód); 4 - wskaźnik poziomu paliwa (niebieski); 5 - obrotomierz; 6 - masa.
113 — gniazdko przyłącza elektrycznego
114 — włącznik oświetlenia wnętrza samochodu—drzwiowy lewy
115 — lewa lampka oświetlenia wnętrza samochodu z włącznikiem ręcznym
116 — włącznik oświetlenia wnętrza samochodu — drzwiowy prawy
117 — prawa lampa oświetlenia wnętrza samochodu z włącznikiem ręcznym
118 — włącznik silnika dmuchawy chłodzenia
119 — silnik dmuchawy chłodzenia
120 — włącznik lampki kontrolnej ciśnienia oleju
121 — czujnik wskaźnika temperatury płynu chłodzącego
122 — włącznik sygnalizacji poziomu paliwa w zbiorniku
123 — włącznik kierunkowskazów i sygnału dźwiękowego oraz przełącznik świateł
124 — listwa zaciskowa
1 - sygnał dźwiękowy; 2 - zasilanie przerywacza kierunkowskazów; 3 - kierunkowskazy lewe; 4 - kierunkowskazy prawe; 5 - przełącznik świateł głownych; 6 - światła drogowe; 7 - światła mijania; 6 - doprowadzenie od bezpiecznika nr 1.
125 — kierunkowskaz przedni; kierunkowskaz boczny — lewy
126 — kierunkowskaz przedni; kierunkowskaz boczny — prawy
127 — sygnał dźwiękowy
128 — silnik płuczki
129 — włącznik silnika wycieraczki i silnika płuczki
130 — listwa zaciskowa
1 - wolny; 2 - silnik wycieraczki (zacisk 2); 3 - masa; 4 - silnik wycieraczki (zacisk 4); 5 - silnik wycieraczki (zacisk 5); 6 - silník płuczki
131 — silnik wycieraczki
132 — listwa zaciskowa[3])
1 - doprowadzenie od bezpiecznika nr 2; 2 - włącznik silnika wycieraczki (zacisk 2); 3 - wolny; 4 - czasowy włącznik wycieraczki (zacisk 4); 5 - włącznik silnika wycieraczki (zacisk 5); 6 - wolny
132 — listwa zaciskowa
1 - doprowadzenie od bezpiecznika nr 2; 2, 4, 5 - włącznik zacisk. 2, 4, 5
133 — włącznik świateł pozycyjnych i zasilanie przełącznika światel głównych
134 — listwa zaciskowa
1 - doprowadzenie prądu; 2 : światła pozycyjne; 3 - światła główne
135 — włącznik świateł ostrzegawczych z przerywaczem kierunkowskazów (135 a) i lampka kontrolna świateł ostrzegawczych (135 b)
136 — listwa zaciskowa
1 - doprowadzenie prądu od bezpiecznika nr 1; 2 - dopro-

wadzenie prądu od bezpiecznika nr 2; 3 - zasilanie przerywacza kierunkowskazów; 4 - kierunkowskazy lewe; 5 - kierunkowskazy prawe

137 — włącznik silnika dmuchawy (ogrzewanie, wentylacja) i ogrzewanie szyby tylnej[2])

138 — listwa zaciskowa
1 - doprowadzenie prądu od bezpiecznika nr 2; 2 - silnik dmuchawy (szybki bieg); 3 - silnik dmuchawy (wolny bieg); 4 - ogrzewanie tylnej szyby[2])

139 — silnik dmuchawy (ogrzewanie, wentylacja)

140 — włącznik lampki kontrolnej układu hamulcowego

141 — włącznik świateł hamowania

142 — lewy reflektor główny

143 — prawy reflektor główny
1 - światła drogowe; 2 - światła mijania; 3 - światła pozycyjne

144 — przekaźnik włączający światła mijania

145 — czasowy wyłącznik wycieraczki (jednopozycyjny)[1])

146 — listwa zaciskowa[1])

147 — przekaźnik włączający światła drogowe[3])

148 — włącznik świateł cofania

149 — zespolona lampa — lewa tylna

150 — zespolona lampa — prawa tylna
1 - światła końcowe, 2 - światła hamowania; 3 - kierunkowskazy; 4 - światla cofania 5 - oświetlenie tablicy rejestracyjnej

151 — elektromagnetyczny zawór gaźnika

152 — przekaźnik włączający (ogrzewanie tylnej szyby)[4])

153 — tylna szyba ogrzewana[4])

154 — czasowy wyłącznik wycieraczki (trzypozycyjny)[3])

155 — listwa zaciskowa
1 - doprowadzenie prądu od bezpiecznika nr 2; 2 - włącznik silnika wycieraczki (zac. 4); 3 - włącznik silnika wycieraczki (zac. 1); 4 - silnik wycieraczki (zac. 4)

156 — samochodowy odbiornik radiowy[5])

157 — włącznik tylnego reflektora przeciwmgłowego[5])

158 — tylny reflektor przeciwmgłowy

Uwagi:

a) W schemacie instalacji elektrycznej złacza za pomocą przewodów oznaczone przerywanymi liniami, oznaczają podłączenie świateł głównych i cofania w przypadku, gdy nie jest montowany przekaźnik włączający (147) i czasowy wyłącznik wycieraczki (154).

b) Przy demontażu złącz wtykowych, szczególnie złącza tylnej szyby ogrzewanej, należy pracować ostrożnie, aby złącze nie zostało uszkodzone — przy ponownym montażu złącza wtykowego należy uważać i sprawdzić, czy połączenie zostało wykonane prawidłowo.

---

[1]) Specjalne wyposażenie

[2]) Dla eksportu w specjalnym wyposażeniu nezawiera pięncio pozycyjnego przełącznika

[3]) Skoda 120 GL, wyposażenie specjalne 130 L, 135 GL, 136 GL

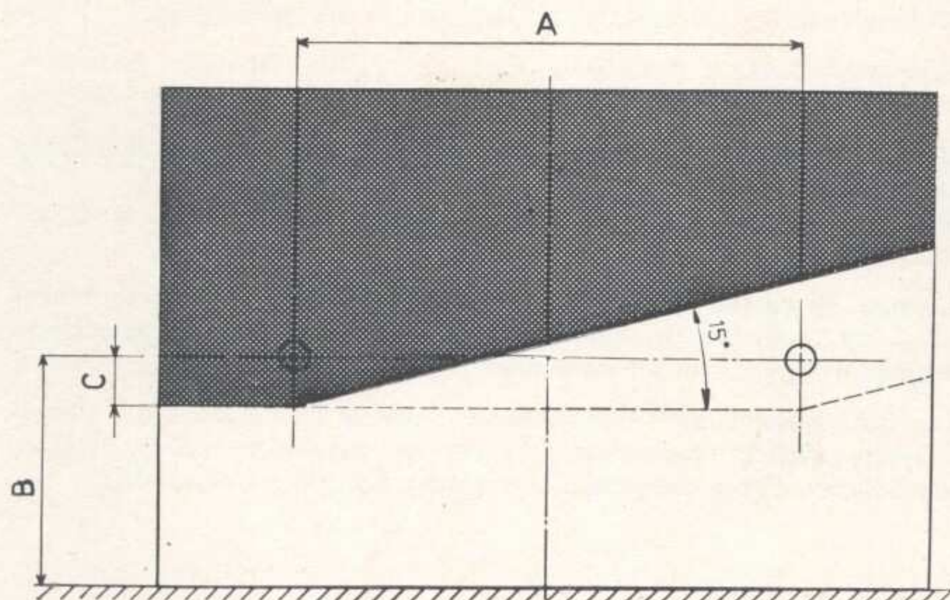
[4]) Dla eksportu w specjalnym wyposażeniu nie montujecię

[5]) Nie montujecię

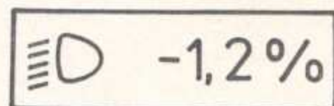
[5]) Skoda 120 GL, 130 GL, 135 GL, 136 GL — przełącznik świateł przeciwmdielnych i tyłnej łampy przeciwmdielnej

Ustawianie reflektorów

Strumień światła nie powinien odchylać się ani skupiać na osi samochodu. Strumień światła nastawiamy tak, aby przy obciążeniu samochodu jedną osobą na miejscu kierowcy (75 kg) strumień świateł mijania powinien pochylać się o 1,2 % tzn. na każde 5 m odległości o 60 mm — wartość „C", patrz rysunek. Zalecamy wykonanie ustawiania reflektorów przez stację obsługi.

DK 1649

DK 1803

A — rzut osi środka reflektorów — 896 mm

B — wysokość osi środka reflektorów ponad ziemię

C — pochylenie strumienia światła mijania

Przy odległości reflektorów 5 m schemat rzutu świateł przy prawostronnym ruchu jest pokazany na rysunku, tzn. lewa połowa świateł mijania jest równoległa do nawierzchni drogi, prawa wychyla się w górę. Reflektory dla ruchu lewostronnego mają wychylenie w lewej połowie.

DK 1720

Każdy reflektor ustawiamy oddzielnie (drugi zasłonić). Reflektorów nie należy włączać na dłuższy okres, nagrzewają się bardzo (żarówki halogenowe) i wymagają chłodzenia podczas jazdy.

Tabliczka — znak świateł mijania z wartością pochylenia świateł mijania jest umieszczona w bagażniku po prawej stronie w górnej części ścianki chłodnicy.
Rysunki przedstawają reflektor po prawej stronie — umieszczenie śrub regulacyjnych reflektorów lewych jest symetryczne. Dostęp do śrub jest możliwy przez otwory w ramce. W celu ułatwienia dostępu do żarówek, należy odkręcić na zewnętrznych końcach ramki dwie śruby i uchwyt w części środkowej (rozdzielającej). Naciskamy zapadkę zabezpieczającą i wyciągamy ramkę na zewnątrz.

Wymiana żarówek

Żarówki, oprócz żarówek reflektorów głównych i oświetlenia wewnętrznego są umocowane w tzw. oprawce bagnetowej. Przy wymianie żarówkę należy nacisnąć i obrócić. Elementu oswietleniowego żarówki halogenowej nie wolno dotykać palcami, przy ewent. dotknięciu należy natychmiast to miejsce oczyścić spirytusem.

Reflektory okrągłe — zdjąć zewnętrzną część ramki zgodnie z wyżej podanym opisem. Poluzować sprężynę mocującą i powiesić za uchwyt na ściance wewnętrzej chłodnicy. Przez naciśnięcie na część górną szkła reflektora, lekkie podmniesienie reflektora i wyciągnięcie na zewnątrz, (od strony sprężyny) wyjmujemy reflektor.

Reflektory owalne — zdjąć zewnętrzną część ramki w sposób opisany powyżej. Przy zdejmowaniu reflektorów owalnych należy wyjąć sprężyny mocujące i reflektory wyjąć.
Z żarowki głównej zdjąć zacisk, nacisnąć i skręcić w lewo zamknięcie uszczelniające, zamknięcie zdjąć i żarówkę wyjąć. Żarówkę światła pozycyjnego należy wyciagnąć z reflektora wraz z oprawką. Nowe żarówki zakładamy w odwrotnej kolejności. Żarówki główne należy wkładać według występków blokujących w ich oprawkach.

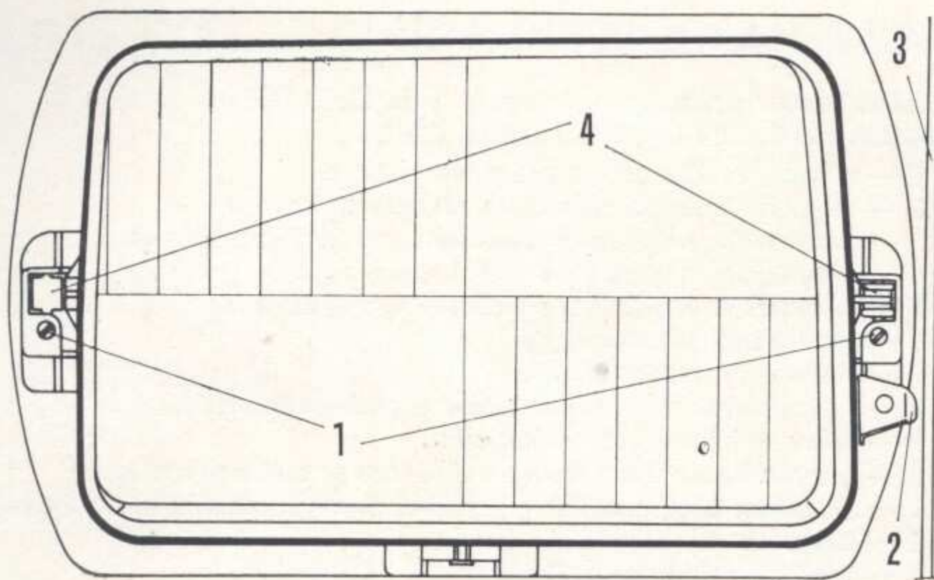
Kierunkowskazy przednie, boczne, tylne światło przeciwmgłowe — odkręcamy śruby mocujące i zdejmujemy osłonę.

Tylna lampa zespolona — z tylnej ściany wykręcamy u zluzujemy zamknięcie i wyjmujemy z lampy wraz z żarówką.
Światła są zespolone w kolejności podanej na schemacie i w opisie instalacji elektryzcznej.

Lampa oświetlenia wnętrza samochodu — przy pomocy wkrętaką, itp. ostrożnie ją wyjmujemy z dachu nadwozia. Z powrotem wkładamy ją jednym końcem obok wyłącznika i naciskamy.

Lampki kontrolne i oświetlenie tablicy rozdzielczej — zdejmujemy tablicę rozdzielczą (wkręty od zewnątrz tablicy), tablicę wychylamy. Przez skręcenie wyciągamy oprawkę z żarówką.

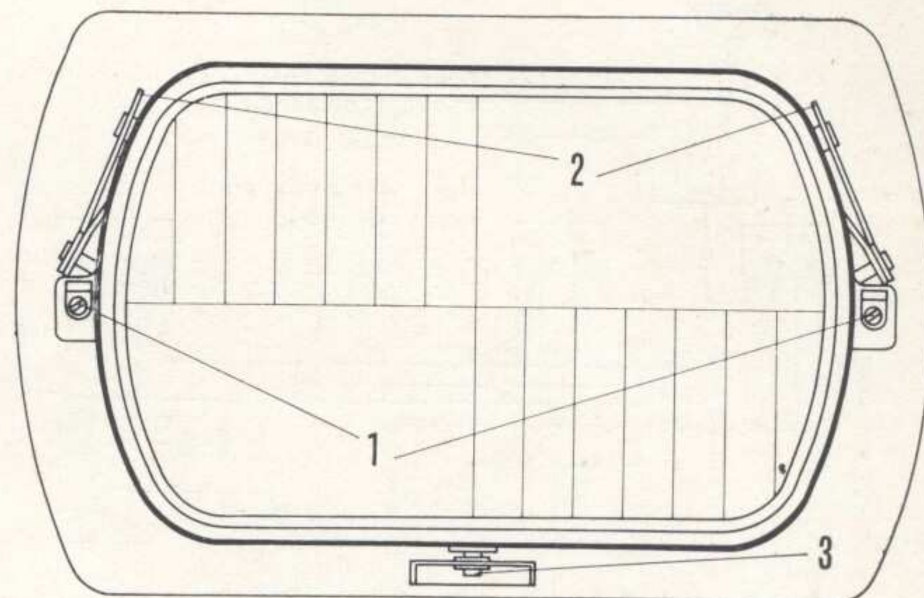

1 — wkręty do ustawiania reflektorów

2 — uchwyt mocujący sprężyn reflektorów

3 — ścianka chłodnicy

4 — sworznie reflektorów

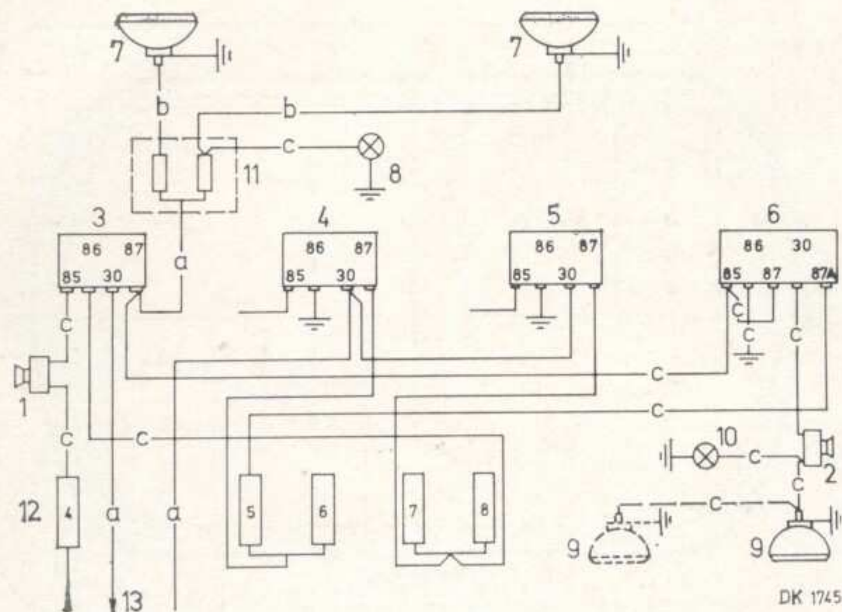

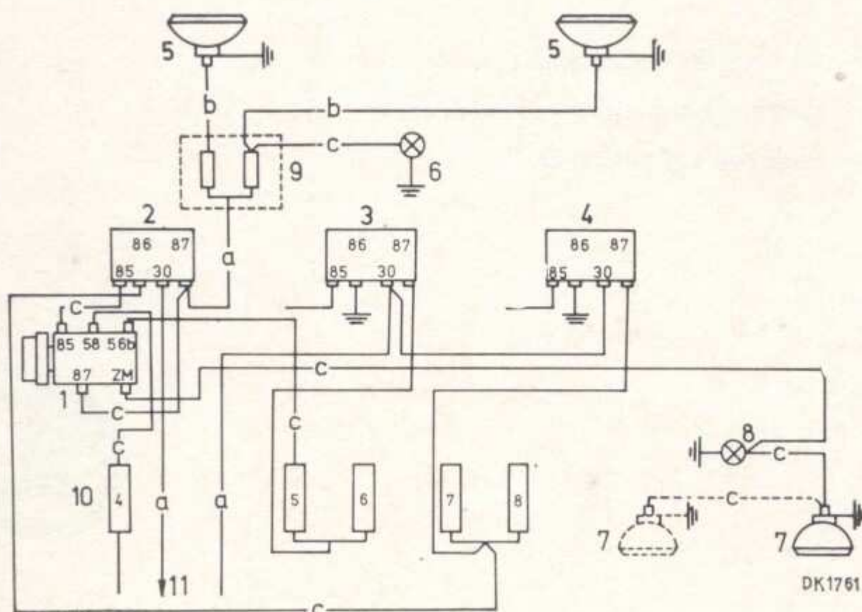
1 — wkręty do ustawiania reflektorów

2 — sprężyny mocujące reflektorów

3 — sworzeń reflektorów

SCHEMAT INSTALACJI ELEKTRYCZNEJ

Reflektorów przeciwmgłowych (rys. DK 1745)
Skoda 105 L, 120 L, 130 L, 135 L, 136 L

1 — włącznik reflektorów przeciwmgłowych
2 — włącznik tylnego reflektora przeciwmgłowego
3 — przekaźnik włączający reflektorów przeciwmgłowych
4 — przekaźnik włączający świateł mijania (144)
5 — przekaźnik włączający świateł drogowych (147)
6 — przekaźnik przełączający
7 — reflektory przeciwmgłowe
8 — lampka kontrolna reflektorów przeciwmgłowych
9 — tylny reflektor przeciwmgłowy
10 — lampka kontrolna tylnego reflektora przeciwmgłowego
11 — skrzynka bezpieczników (nie jest w wyposażeniu samochodu)
12 — bezpieczniki
13 — zacisk rozrusznika (30)

Skoda 120 GL, wyposażenie specjalne 130 GL, 135 GL, 136 GL
(DK 1761)

1 — włącznik reflektorów przeciwmgłowych i tylnego reflektora przeciwmgłowego
2 — przekaźnik włączający reflektorów przeciwmgłowych
3 — przekaźnik włączający świateł mijania (144)
4 — przekaźnik włączający świateł drogowych (147)
5 — reflektory przeciwmgłowe
6 — lampka kontrolna reflektorów przeciwmgłowych
7 — tylny reflektor przeciwmgłowy
8 — lampka kontrolna tylnego reflektora przeciwmgłowego
9 — skrzynka bezpieczników (nie jest w wyposażeniu samochodu)
10 — bezpieczniki
11 — zacisk rozrusznika (30)

Minimalny przekrój przewodu:

a - 2,5 mm², b - 1,5 mm², c - 0,75 mm²
Montaż i instalacja nowych reflektorów jest pracą złożoną. Zalecamy ich wykonanie w stacji obsługi.

Wykaz zastosowanych żarówek

Halogenowa, dwuwłóknowa	12 V 60/50 W H4 trzonek P 43 t - 38
Światła pozycyjne — postojowe	12 V W T 8/4 trzonek BA 9 s
Kierunkowskazy (przednie i tylne)	12 V 21 W P 25-1 trzonek BA 15 s
Kierunkowskazy boczne	12 V 4 W T 8/4 trzonek BA 9 s
Światła tylne	12 V 5 W R 19/5 trzonek BA 15 s
Światła hamulcowe	12 V 21 W P 25-1 trzonek BA 15 s
Światła cofania	12 V 21 W P 25-1 trzonek BA 15 2
Oświetlenie tablicy rejestracyjnej	12 V 5 W R 19/5 trzonek BA 15 s
Tylny reflektor przeciwmgłowy	12 V 21 W P 25-1 trzonek BA 15 2
Oświetlenie wnętrza, lampka sufitowa	12 V 5 W C 11 trzonek S 8,5
Lampki kontrolne	12 V 2 W trzonek BA 9 s
Oświetlenie wskaźników	12 V 2 W niebieska trzonek BA 9 s

Świece zapłonowe

Samochody Skoda 105 L, 120 L, 120 GL — należy stosować świece Pal Super N 7 Y. Odpowiadające świece produkcji zagranicznej to np. Bosch W 200 T35 (Bosch Super W 6 BC,) KLG 705 S (w Wielkiej Brytanii KLG F 65 P), Champion L 87 Y, Marchal 35/1 DM? NGGK BP 6 HS.

Samochody Skoda 130 L, 130 GL — należy stosować świece Pal Super N 8 Y. Odpowiadające świece produkcji zagranicznej to np. Bosch Super W 5 BC, KLG 755 (w Wielkiej Brytanii KLG F 85 P). Champion L 87 Y, Marchal GT 34, NGK BP 7HS.

Samochód Skoda 135 L, 135 GL — stosować należy świece zapłonowe PAL Super 07Y. Z zagranicznych świec odpowiadają tym świecom np. Bosch H8D, H8 DC, H7 DC; Champion NB 9Y, S 9YC; NGK BP6EFS.

Samochód Skoda 136 L, 136 GL — stosować należy świece zapłonowe PAL Super G8Y. Z zagranicznych świec odpowiadają tym świecom np. Bosch H6D, H6 DC, H6 DP, F6 DC, F5 DC; Champion BN 6Y, BN 7Y, S 7YC; NGK BP7EFS.

Świecę zaplonową (PAL Super G7Y, G8Y, ew. świecę im odpowiadającą) należy zakręcić ręką do głowicy cylindrów do oporu. Świece nowe — z płaskim gniazdem uszczelniającym przekręcamy następnie o 90 °, z uszczelką stożkową o 15°. Świece zużyte — ze stożkiem uszczelniającym płaskim i stożkowym przekręcamy kluczem o 15°. Moment dokręcania świec zapłonowych wynosi 10—20 Nm.

Szczelinę między elektrodami należy utrzymywać w odległości 0,6 mm (przychylając elektrodę zewnętrzna). Elektrody należy oczyszczać przy pomocy bardzo drobnego papieru ściernego. Większe zanieczyszczenia należy usuwać za pomocą skrobaka, należy uważać, aby elektrody nie zarysować.

Świece zapłonowe wymieniamy po przebiegu około 15 000 (maks. 20 000/km.

Włączniki sygnalizacyjne

Włącznik lampki kontrolnej ciśnienia oleju w silniku umieszczony jest po prawej stronie silnika za pompą paliwową. Jeżeli smarowanie i żarówka są w porządku a przy włączonym zapłonie żarówka nie pali się, lub świeci trwale, należy włącznik wymienić.

Włącznik sygnalizacji uszkodzenia hamulców umieszczony jest po prawej stronie obok pedału hamulcowego. Przy sygnalizacji uszkodzenia — patrz lampka sygnalizacyjna w rozdziale o jeździe samochodem w przypadku trwałego włączenia.

Rozrusznik, silniki elektryczne dmuchawy chłodzenia i ogrzewania

Konserwacja wymaga demontażu urządzenia. Należy zlecić stacji obslugi

NADWOZIE I PODWOZIE

Oczyszczanie szyb

Szyby, a w szczególności szybę przednią, nie należy czyścić na sucho. Twarde cząstki pyłu mogłyby ją porysować. W ten sposób rysy utrudniają widzialność w nocy. Do mycia szyb należy odchylić wycieraczki, aby umożliwić dostęp do całej powierzchni szyby. Szyby myjemy ciepłą wodą i gąbką. Następnie przy pomocy czystej skóry wycieramy i polerujemy czystą suchą szmatką lub cienkiem papierem. W sprzedaży jest cały szereg śródkow czyszczących przeznaczonych do mycia szyb. Doskonale rozpuszczają tłuszcz, oraz często można myć szyby bez wody. Należy jednak uważać na lakier.

Płuczka szyby przedniej

Zbiornik płynu płuczki jest umieszczony pod pokrywą bagażnika głównego. Zakrętkę zbiornika odkręcamy w lewo. Zbiornik napełniamy wodą; w okresie zimowym należy stosować płyn niezamarzający (aby zapobiec uszkodzeniu silniczka i pompy), który produkowany jest specjalnie do tego celu. Płyn można również stosować w okresie bez mrozów, najlepiej rozcieńczony wodą, ponieważ zawiera spirytus, który łatwo rozpuszcza zanieczyszczenia na szybach. Do tego celu jest produkowany cały szereg płynów niezamarzających — przed zastosowaniem płynu, należy zapoznać się z instrukcją jego stosowania.

Czyszczenie siedzeń

Zanieczyszczenia z powierzchni siedzeń wyposażonych w obicie z tworzyw sztucznych usuwać należy wodą mydlaną. W sprzedaży są również specjalne środki do czyszczenia.

Zanieczyszczenia z obicia siedzeń z materiałów włókienniczych usuwamy wyłączenie przy pomocy środków do czyszczenia zależnie od rodzaju zanieczyszczenia. Nie należy stosować środków do oczyszczania opartych na benzynie.

Zanieczyszczenia z dywaników profilowanych nie należy usuwać ostrym przedmiotem, kurz usuwamy za pomocą odkurzacza. Przy zastosowaniu środków szamponowych (do tego celu jest produkowany cały szereg tych środków) należy kierować się wskazówkami producenta; najpierw usuwamy kurz i następnie za pomocą szczotki z miękkim włosiem szamponujemy siedzenia prostopadle do rządków. Eventualne plamy (jeżeli nie można ich usunąć za pomocą szamponu), należy usuwać za pomocą rozpuszczalników organicznych jak np. aceton, etyloalkohol, trójchlorek (tri) lub perchloretylen. Nie należy stosować do oczyszczania środków chemicznych lub mechanicznych (bicie).

Mycie i oczyszczanie

Lakieru nie należy czyścić na sucho. Do mycia potrzebna jest szczotka do mycia nadwozia i szczotka na długiej nasadce do mycia podwozia.

Do ewent. suszenia używamy skórę do mycia. Do mycia przede wszystkim jest potrzebna duża ilość wody. Lakierowane powierzchnie nadwozia i szyby należy najpierw pokropić małym strumieniem wody, aby zanieczyszczenia powoli rozpuściły się i ściekły.

Nie należy kropić wodą zamków drzwi i otworu wlewowego paliwa. Ostateczne oczyszczanie wykonujemy za pomocą rozproszonego strumienia wody.
W celu łatwiejszego usuwania zanieczyszczeń jest produkowany cały szereg rozpuszczalników, tzw. szamponów. Przy stosowaniu należy postępować wg instrukcji producenta.

Umyty samochód osuszamy skórą, ewent. po całkowitym wyschnięciu polerujemy szmatką flanelową.

Samochodu nie należymyć w ostrym słońcu, ani też gdy pokrywa silnika jest jeszcze gorąca. Gwałtowne ochłodzenie może spowodować uszkodzenie lakieru, woda szybko paruje i pozostawia plamy; szczególnie woda wapienna. Jeżeli do mycia stosujemy wodę gorącą, to też jej temperatura może mieć maksymalnie 80 °C.

Oprócz reflektorów wszystkie lampy oświetleniowe samochodu są wyprodukowane z tworzywa sztucznego. Należy więc je myć wodą lub szamponami. Większa część specjalnych środków do czyszczenia zawiera rozpuszczalniki lakieru (aceton, itp) i ich zostosowanie powoduje utratę połysku. To samo obowiązuje w odniesieniu do tabliczki fabrycznej umieszczonej w tylnej części nadwozia.

Płyny niezamarzające produkowane są w oparciu o glykol oraz inne substancje o podobnych właściwościach i dzialają agresywnie na lakier nadwozia (i lakier w przestrzeni silnika) — jeżeli dojdzie do zabrudzenia lakier, należy zabrudzoną powierzchnię dokładnie umyć wodą i wytrzeć na sucho. Lakier od zewnątz nadwozia należy wypolerować pastą.
Wilgotne środowisko w przestrzeni silnika zwiększa wymagania względem układu zapłonowego. Podczas mycia samochodu (strumieniem wody) nie należy polewać wodą przestrzeni silnika. Do usuwania usterek w działaniu układu zapłonowego zalecamy stosować preparaty czechoslowackiej produkcji; OCTACAR sprey i HD sprey — zastosowanie według instrukcji producenta.

Polerowanie i konserwacja nadwozia

Samochód pokryty jest syntetycznym lakierem piecowym. Lakier jest bardzo wytrzymały na oddziaływanie atmosferyczne i jeho połysk wytrzyma bardzo długo. Z tego powodu nie należy w początkowej fazie użytkowania podwozia polerować. Nowy lakier sezonuje się okolo 2 miesięcy. W tym okresie nie należy stosować żadnych środków do konserwacji.

Konserwacja podwozia

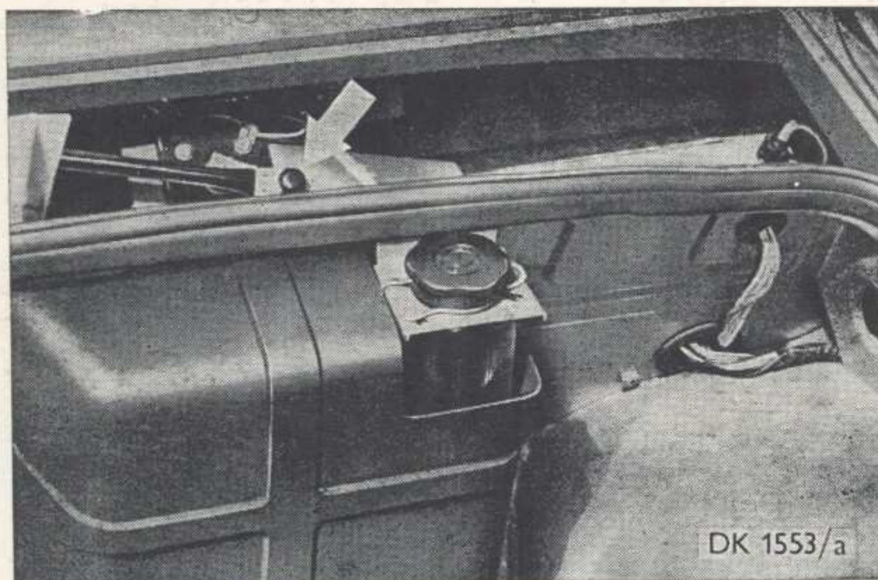
Po umyciu i osuszeniu co pewien czas należy dokladnie przejrzeć całe podwozie. Zadrapania należy pokryć lakierem. Nejpierw podkładowym i następnie zewnętrznym. Jeżeli stwierdzimy, że są plamy rdzy, należy je dokładnie usunąć do czystej powierzchni metalowej. Miejsca gdzie dokonano naprawy można dodatkowo zabezpieczyć przez zastosowanie materialów ochronnych.
Chłodnicę oleju w przestrzeni silnika, jeżeli samochód jest w nią wyposażony, należy czyścić wodą. Jeżeli na powierzchni chłodzenia pozostaną zanieczyszczenia, należy zastosować rozpuszczalnik.

Smarowanie mechanizmów nadwozia — ogólnie

Nadwozie nie ma specjalnych miejsc smarowniczych; pomimo tego należy co pewien czas smarować niektóre jego części. Dotyczy to mianowicie zamków, zawiasów pokrywy bagażnika i przestrzeni silnika, pokrywy skrzyni koła zapasowego, zawiasów i cięgna drzwi oraz ruchomych mechanizmów siedzeń przednich. Miejsca do smarowania są widoczne i poza okresową konserwacją można smarować wyżej wymienione elementy wg własnego uznania. Zawiasy pokryw i drzwi należy smarować olejem, mechanizmy zamków smarem lub olejem. Jednak lepiej smarem, gdyż smar zabezpiecza lepszą ochronę. Cięgło ogranicznika ruchu drzwi należy nasmarować po zewnętrznej stronie dowolnym smarem. To samo dotyczy smaru przeznaczonego do smarowania ruchomych mechanizmów siedzeń.

Smarowanie mechanizmów drzwi i okien

Mechanizmy opuszczania okien i zamykania drzwi umieszczone wewnątrz drzwi nasmarowane są smarem długodziałającym. Następne smarowanie jest potrzebne, jeżeli stwierdzimy, że mechanizmy działają ciężko.
Dostęp do punktów smarowania jest możliwy po zdjęciu obicia drzwi. Smarowanie należy zlecić stacji obsługi.

DK 1553/a

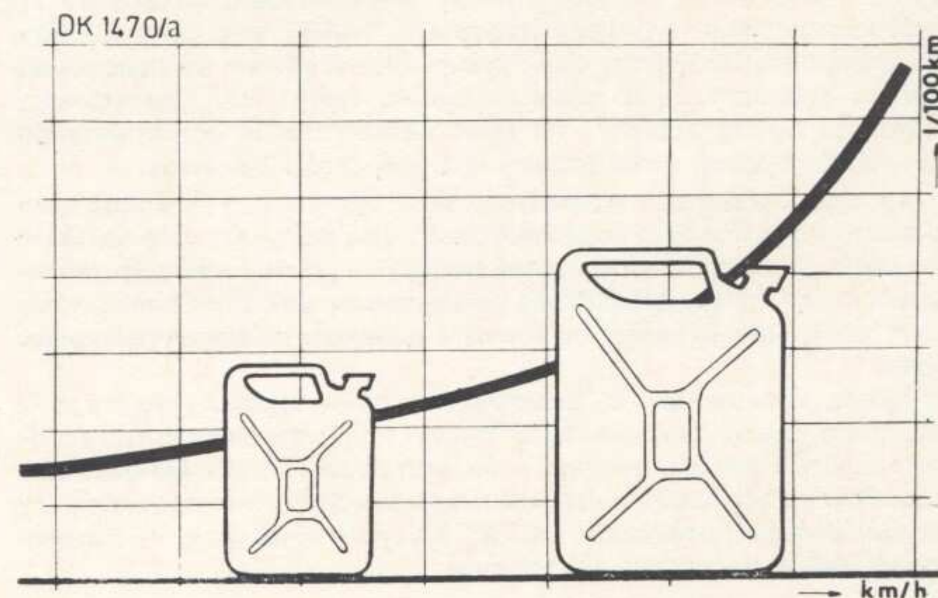
Smarowanie przegubów dźwigni napędu wycieraczek

Zdejmujemy z dźwigni pokrywkę (z tworzywa sztucznego), uzupełniamy smar i ponownie osadzamy.

INFORMACJE OGÓLNE

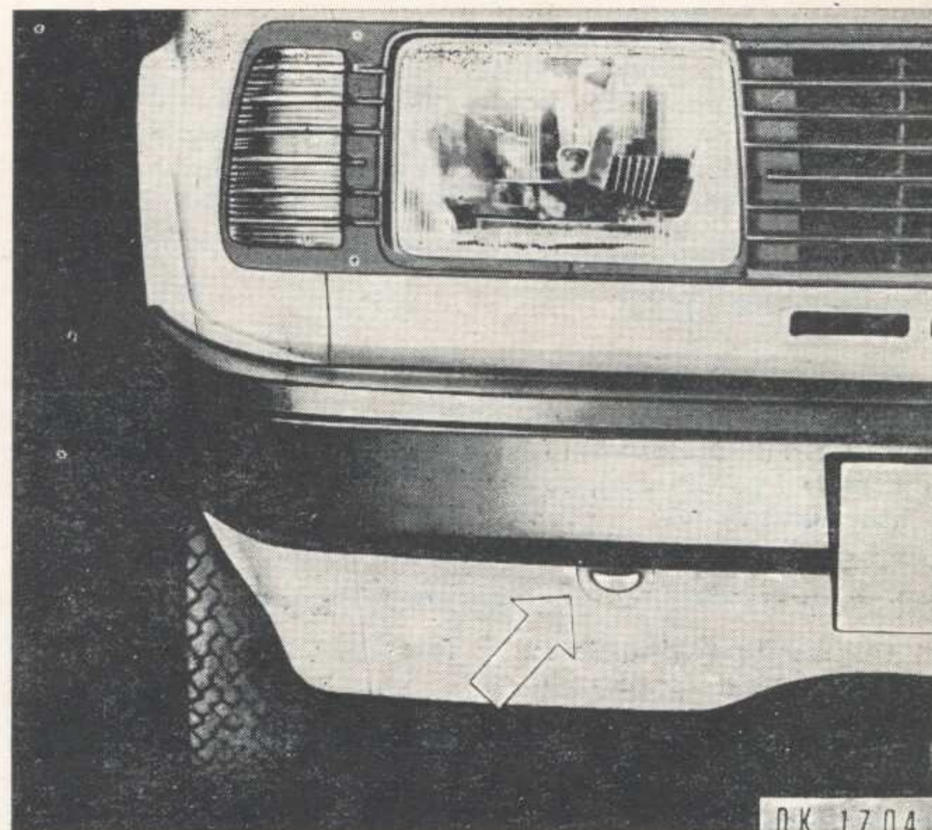
Ekonomiczność eksploatacji

Tajemnica ekonomicznej eksploatacji pojazdu, a więc zużycie benzyny i pojazdu zależy przede wszystkim od sposobu jazdy. Zasa i ekonomiczność eksploatacji polega na utrzymywaniu najbardziej korzystnej prędkości obrotowej, przy włączonym dowolnym biegu. Tak samo jak duża prędkość obrotowa szkodzi silnikowi, tak również i mała prędkość szkodzi, przy całkowitym obciążeniu i małym nagrzeniu silnika. Z tego powodu należy przestrzegać, aby silnik pracował lekko i był odpowiednio nagrzany. Od czasu do czasu należy sprawdzić wskaźnik temperatury. Nie należy jeździć na tzw. „pełny gaz" przy dowolnym biegu i nie należy silnika obciążać zbyt małymi obrotami. Po prostu, zawsze należy przełączyć bieg na wyższy

stopień, przed wzrostem prędkości obrotowej i przełączyć bieg na niższy stopień przed obniżeniem prędkości obrotowej. Przy przyśpieszaniu nie należy wciskać pedału przyśpiesznika więcej jak jest to konieczne. Przy niepotrzebnie wciśniętym pedale przyśpiesznika, przyśpieszenie wozu wzrasta tylko nieznacznie, ale zużycie paliwa wzrośnie znacznie bardziej. Należy uświadomić sobie, że z szybkim wzrostem prędkości wzrasta opór powietrza. Jeżeli np. prędkość samochodu wzrośnie dwukrotnie, to opór powietrza wzrośnie mniej więcej czterokrotnie. Z tego powodu, zwłaszcza przy dużych prędkościach, nie trzeba dziwić się, jeżeli zużycie benzyny bardzo wzrośnie, a więc trzeba się zastanowić co jest korzystniejsze — czas czy oczczędność paliwa. Trzeba się wystrzegać gwałtownych zmian prędkośći obrotowej a tym samym również prędkości pojazdu, nie należy gwałtowanie wciskać pedału przyśpiesznika (przy każdym gwałtownym wciśnięciu pedału paliwo jest pompowane do gaźnika), nie należy również gwałtowanie hamować!
Należy się przyzwyczać do płynnej i spokojnej jazdy. Przy użytkowaniu samochodu w mieście należy jeździć i taką prędkością, aby przy kolejnym skrzyżowaniu nie trzeba hamować. Spróbujcie jeździć tak, jakby hamulce waszego pojazdu źle działały. Tego rozdzaju jazda stanie się przyjemną dla was i pasażerów. Ułatwicie w ten spósob ruch drogowy, zaoszczędzicie paliwo, ogumienie, hamulce, silnik oraz cały szereg innych urządzeń samochodu. Ogólnie uzależnienie zużycia paliwa od prędkości samochodu wskazuje gruba kreska na schematycznym wykresie. Schemat przedstawia stan w zakresie normalnego użytkowania samochodu, tzn. od 50 km/godz. zużycie jest równomierne i najmniejsze. Na schemacie narysowane są równocześnie zbiorniki paliwa o róznych pojemnościach w celu lepszego przedstawienia opisanych zależności.

Holowanie samochodu

Linę holowniczą należy umocować do wspornika pod częścią przednią ewent. tylną samochodu.
Holowany samochód bez przedniego zderzaka (po wypadku) musi być wyposażony w uchwyt po prawej stronie.
Przy ewent. pchaniu samochodu, nie należy opierać się o spoiler na tylnej masce samochodu — umocowanie spoilera nie jest dostosowane do tego celu.

Łańcuchy przeciwśniegowe

Stosujemy tylko w głębokim śniegu.
Należy dobrać odpowiedni rozdzaj łańcuchów, tzn. łańcuchy, które mają tylko łańcuszki obwodowe a umocowanie jest po stronie zewnętrznej koła, aby ogniwa łączące po stronie wewnętrznej nie ograniczały skręcanie koła. Z czechosłowackich łańcuchów nadają się tylko łańcuchy produkowane pod marką handlową PRADED.

Gęstościomierz płynu niezamarzającego

W minionym okresie był w sprzedaży gęstościomierz do pomiaru gęstości płynu FRIDEX-Spolana. Jeżeli będziecie stosować ten gęstościomierz do pomiaru gęstości płynu FRIDEX-Spolana o mniejszej gęstości (producent samochodu stosuje do go napełniania układu chłodzenia i gorzewania), to obowiązuje następujący stosunek przy temperaturze 20 °C.:

Wskazania gęstościomierza	Temperatura zamarznięcia - °C
10	18,5
15	26
20	42
30	46

Gęstościomierz produkowany w chwili obecnej, patrz „Instrukcja" dostarczana wraz z gęstościomierzem.

Holowanie przyczepy

Wymagany jest hak holowniczy zatwierdzony do używania. Dodatkowe siły ciągnięcia przyczepy mogą oddziaływać na nadwozie tylko w miejscu umocowania silnika lub w kombinacji z zamocowaniem zderzaka oraz wyeliminowane musi być oddziaływanie sił dodatkowych na własny silnik.
Dopuszczalne jest holowanie przyczepy o ogólnym ciężarze podanym w rozdziale „Podstawowe informacje o samochodzie", jeżeli ciężar przyczepy nie jest ograniczony innymi przepisami obowiązującymi w danym kraju.

Następne informacje są podane w rozdziale o jeździe.
Holowana przyczepa może oddziaływać na hak holowniczy w samochodzie prostopadle z siłą statyczną o maksymalnej wartości 508 N a ciśnienie w oponach musi odpowiadać maksymalnemu obciążeniu samochodu.

Przewóz bagażu na dachu

Dach samochodu można obciążyć maksymalnie do 58 kg. Bagażnik musi być zatwierdzony do zastosowania w samochodzie Skoda i musi być umocowany do rynny dachu, żeby nie doszło do zniekształcenia powierzchni dachu.

WYPOSAŻENIE SAMOCHODU

Oprócz koła zapasowego i podnośnika, które są umieszczone w określonym miejscu, pozostałe elementy wyposażenia można umieścić według własnej uwagi. Np. w bagażniku, pod przednimi siedzeniami itd. Apteczkę należy jednak umieścić wewnątrz samochodu, aby w razie potrzeby była zawsze do dyspozycji.

Wyposażenie standardowe zawiera

1. Koło zapasowe
2. Podnośnik samochodu
3. Torbę narzędziową (pozycje 4—12)
4. Klucz do nakrętek kół
5. Płaski klucz dwustronny 8×10
6. Płaski klucz dwustronny 11×12
7. Płaski klucz dwustronny 13×17
8. Rurkowy klucz dwustronny 13×14
   — Rurkowy klucz dwustronny 16×19 (Skoda 135 L, 135 GL, 136 L, 136 GL)
9. Rurkowy klucz dwustronny 19×21
10. Rękojeść klucza
11. Dwustronny wkrętak
12. Kleszcze
13. Pudełka (pozycja 14—22)
14. Żarówkę 12 60/55 W H4
15. Żarówkę 12 V 21 W P 25-1
16. Żarówkę 12 V 5 W R 19/5
17. Żarówkę 12 V 2 W
18. Żarówkę 12 V 5 W C 11 (sufitowa)
19. Żarówkę 12 V 4 W T 8/4
20. Świecę zapłonową
21. Bezpiecznik 15 A - 5 szt.
22. Ciśnieniomierz

Uwaga:

Samochód przeznaczony jest do normalnej eksploatacji drogowej i należy go do tego celu używać. Jest ciągle technicznie udoskonalany i dostosowywany do nowych lub zmieniających się przepisów, itp. W związku z tym producent zastrzega sobie prawo dokonywania zmian przy dotrzymaniu zasadniczych cech opisanych w instrukcji obsługi.

**) Instrukcja była opracowana w dziale dokumentacji handlowo-technicznej Fabryki Samochodów Osobowych jako towarzysząca dokumentacja samochodu.

